ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE ازتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - الجريدة المسؤولة الوحيدة باللغة الأرمنية

1500 Լ.Ո. 83ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 147 (23252) ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2009 10 ԷՋ

ԵՒՀԿ-Ն Կ'ՈՂՋՈՒՆԷ ՀԱՅ-ԹՐՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԱԾ ՅԱՌԱՋԸՆԹԱՑԸ

ԵՒՀԿ-ի գործող նախագահ, Յունաստանի արտաքին գործոց նախարար Տորա Պաքոյանիս երէկ ողջունած է յարաբերութիւնները կարգաւորելու ջանքերը շարունակելու յանձնառութեան մասին Հայաստանի եւ Թուրքիոյ յայտարարութիւնը:

Ըստ ԵՒՀԿ-ի պաշտօնական կայքէջին վրայ տեղադրուած հաղորդագրութեան, Պաքոյանիս ընդգծած է, որ այսպիսի կարգացում պիտի նպաստէ շրջանային կայունութեան:

«Թուրքիոյ եւ Հայաստանի միջեւ դիւանագիտական կապերու հաստատումը դրական քայլ պիտի ըլլայ ոչ միայն Հարաւային Կովկասի համար, այլեւ անկէ դուրս: Ես ջերմօրէն կ'ողջունեմ այդ դրական քայլը՝ ԵՒՀԿ-ի անդամ երկու պետութիւններուն միջեւ յարաբերութիւններու բնականոնացման ուղղութեամբ», յայտարարած է ԵՒՀԿ-ի գործող նախագահը՝ կողմերուն կոչ ուղղելու զուիցերիոյ միջնորդութեամբ տեղի ունեցող բանակցութիւններուն ընթացքին ձեռք բերուած յաջողութիւնը:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՐՑԱԽԸ՝ ԲԱՆԱԿՑԱՅԻՆ ԿՈՂՄ

(Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան անկախութեան հռչակման 18-ամեակ)

Արցախի անկախացման տօնը իւրաքանչիւր տարեթիւի յաւելեալ խորհուրդ, մտածողութիւն կ'ապահովէ եւ անկէ մեկնած համապգային քաղաքականութեան թելադրանքներ կը կատարէ:

Հայ-ազրպէյճանական բանակցութիւններն ու հայ-թրքական յարաբերութիւնները միջպգային ուղղուածութեամբ կ'ընթանան կուգահեռ: Երկու ուղղութիւններուն վրայ որոշ տարբերութիւն կայ անշուշտ թրքական եւ ազրպէյճանական մօտեցումներուն միջեւ: Մինչ Թուրքիան թէեւ կը յայտարարէ, որ արցախեան հարցին լուծումը պայման է հայ-թուրք յարաբերութիւններու բնականոնացման գործընթացին մէջ, այսուհանդերձ կարեւոր պահերու կը շրջանցէ ազրպէյճանական գործօնը՝ առ երեւոյթ անհանգստութեան մատնելով իր դաշնակիցը: Ազրպէյճան որեւէ տեղաշարժ կ'ուզէ բացառել հայ-թուրք յարաբերութիւններուն մէջ, մինչեւ որ իր հայեցողութեամբ յառաջընթաց չապահովուի արցախեան հանգուցալուծման մէջ:

Ընդհանուր այս գործընթացներուն մէջ է, որ տեղ-տեղ լուռ բախում կ'արձանագրուի թրքական եւ ազրպէյճանական շահերուն միջեւ: Որքան ալ արիւնակից, ցեղակից կամ դաշնակից ըլլան ու նկատուին երկու երկիրները, ի վերջոյ պաշտօնական Անգարան բացառապէս պաշտօնական Պաքուի շահերէն մեկնած չէ որ պիտի շարժի կամ կը շարժի արդէն: Նոյնը նաեւ՝ շրջուած կարգով:

Թուրք-ազրպէյճանական շահերու հակադրութիւնները նկատելի եւ կանոնք յոյսին բերելի խիստ անհրաժեշտ են հայ քաղաքական մտածողութեան համար: Թրքական պետութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարները կը թուին աւելի մտահոգուած քլլալ այս հարցով, քան ազրպէյճանական քաղաքական շրջանակները: Վերջինս անգամ Թուրքիոյ վարչապետ կամ արտաքին գործոց նախարարը կը փութան հասնելու Պաքու, հանգստացնելու համար իրենց ազրպէյճանցի պաշտօնակիցները: Մինչ ազրպէյճանական կանգուածային լրատուամիջոցներն ու յատկապէս ազրպէյճանցի քաղաքական մեկնաբանները չեն վարանիր հրապարակային ձեւով քննադատելու հայ-թուրք յարաբերութիւններուն մէջ թրքական պետութեան կիրարկած քաղաքականութիւնը: Շրջանցուելու մղձաւանջը համընդհանուր է Պաքուի մէջ: Այսօր հայ-թուրք յարաբերութիւններու կարգացման եւ դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման յատկացուած արձանագրութիւններուն մէջ որեւէ ակնարկութիւն չկայ արցախեան հակամարտութեան: Պաշտօնական Պաքուի անհանգստութիւնը ակներեւ է:

Պարզ է, որ Անգարան աւելի փորձագիտական մօտեցում ունի այս հարցին մէջ, քան Պաքուն: Հետեւողական ձեւով Անգարայի վարիչները կը փորձեն նոյնացնել թրքական եւ ազրպէյճանական շահերը եւ որեւէ տարանջատումի նշոյլ անմիջապէս չէկոքացնել: Ժամանակահատուածը սակայն, այս առումով կը թուի որոշիչ դեր ունենալ:

Այսպէս. սեպտեմբերն ու հոկտեմբերը սերտօրէն փոխկապակցուած են իրարու: Մինսքի համանախագահներու այցելութիւնը շրջան՝ առ ի նախապատրաստութիւն հայ-ազրպէյճանական նոր հանդիպումներու, որոշ նախանշաններ պիտի հաղորդէ նախագահ Սարգսեանի առնելիք քայլին շուրջ՝ Թուրքիա մեկնելու առումով: Երկու օր առաջ կնքուած փրոթոքոլային փաստաթուղթերը կը նախանշեն արդէն, որ սահմանի բացման նախաշեմին կը գտնուինք: Իսկ նախաշեմը արդէն Թուրքիա մեկնումի որոշումն է:

Հայ-թրքական յարաբերութիւններու գործընթացներուն մէջ Թուրքիոյ վարքագիծը հանրածանօթ է: Տեղաշարժի ծախածածկոյթ ստեղծելն է անհրաժեշտը, եւ ոչ թէ ըստ էութեան տեղաշարժը: Իսկ այս ծխածածկոյթի ստեղծման հաւանական ենթահող կրնայ յառաջացնել նախաշեմի հասկացողութիւնը: Բացումի նախաշեմը իրաւաքաղաքական հասկացողութեամբ ի՞նչ կը նշանակէ: Արտայայտուող քաղաքական մեկնաբաններուն համոզումով, մենք արդէն նախաշեմին ենք երկու օր առաջ արձանագրուած նախաստորագրութիւններով: Այս ենթահողը փաստօրէն կրնայ նպաստել թրքական պատրանքային (խափթացիոն) գործողութիւններու հերթական ձեռնարկումին: Թէեւ փրոթոքոլները քայլ մը աւելի պարտաւորեցնող հանգամանք ունին: Նոր տեսակի պատրանքներու ականատես պիտի ըլլանք յայտնաբար: Թուրքիան պատճառ չունի շեղելու իր վարքագիծէն: Փրոթոքոլներու վերլուծումը ձգենք այլ առիթի:

Վերադառնանք անկախութեան խորհուրդին: Արցախահայութիւնը ինքնորոշուած է միջպգային ընտանիքին հաստատուած կարգերով, քուէարկութեամբ, հանրաքուէով: Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութիւնը անկախ է իբրեւ հանրապետութիւն, համաձայն՝ միջպգային հանրութեան ճշդած չափորոշիչներուն: Ժողովրդավարութեան ճշդած չափորոշիչներուն կամքի ժողովրդավար արտայայտութեան կամ յարգումը միջպգային ընտանիքին կողմէ նկատուելու բոլոր պատճառները ունի: Նորատարուելու բոլոր պատճառները ունի: Նորատարուելու ցուած կամ նախկին սկզբունքներով մատրիտեան փաստաթուղթին շուրջ բանակցութիւններուն իրեւ անկախ կողմ պէտք է վերահաստատուի Լրցախը:

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԻ ՄԷՋ ՍԱՐՔՈՒԱԾ ԻՖԹԱՐԻՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԼԷՅՄԱՆ ԿՈՉ Կ'ՈՒՂՂԷ ՊԱՀՊԱՆԵԼՈՒ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սլէյման Ռամատանի առիթով երէկ երեկոյեան նախագահական պալատին մէջ սարքեց **իֆթար** մը ի պատիւ Լիբանանի համայնքներու հոգեւոր պետերուն եւ քաղաքական ղեկավարութիւններուն:

«25 մայիս» անունը կրող դահլիճին մէջ տեղի ունեցած **իֆթարին** ներկայ գտնուեցան շուրջ 220 անձնաւորութիւններ, որոնց շարքին հոգեւոր պետեր, խորհրդարանի նախկին նախագահներ եւ նախկին վարչապետներ, ներկայ եւ նախկին նախարարներ եւ երեսփոխաններ, զինուորականներ եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ:

Հանրապետութեան նախագահին կողքին **իֆթարին** ներկայ գտնուեցան խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի, ընթացաւարտ կառավարութեան վարչապետ Ֆուատ Սինիորա, նոր կառավարութեան կազմութեան յանձնառութիւնը ստանձնած վարչապետ Սաատ Հարիրի, ընթացաւարտ կառավարութեան փոխվարչապետ Իսամ Ապու Ժամրա, խորհրդարանի նախկին նախագահ Հիւսէյն Հիւսէյնի, նախկին վարչապետներ Սելիմ Հրս, Ռաշիտ Սոլհ եւ Նեժիպ Միքաթի, հանրապետութեան միւֆթի շէյխ Մոհամմետ Ռաշիտ Քապպանի, շիիներու գերագոյն խորհուրդի փոխնախագահ շէյխ Ապտել Էմիր Քապալան, տիւրզիներու հոգեւոր պետ շէյխ Նայիմ Հասան, յոյն ուղղափառ համայնքի Իգնատիոս Դ. Հազիմ պատրիարք, մարոնի համայնքի Պէյրութի առաջնորդ Պուլոս Մաթար եպիսկոպոս եւ այլ համայնքներու հոգեւոր պետեր:

Շար.ը՝ էջ 2

ՀՅ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԸՆԴՈՒՆԵԼԻ ԿԸ ՆԿԱՏԷ ՆԱԽԱՍՏՈՐԱԳՐՈՒԱԾ ՓԱՍՏԱԹՈՒՂԹԵՐԸ

ՀՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչ Հրանդ Մարգարեան «Ազատութիւն» ռատիոկայանին տրուած հարցազրոյցին ընթացքին անընդունելի նկատեց նախաստորագրուած երկու արձանագրութիւնները Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման եւ երկկողմանի յարաբերութիւններու զարգացման մասին:

Հայաստանի եւ Թուրքիոյ մէջ «ներքին քաղաքական խորհրդակցութիւններ» կայացնելու վերաբերեալ երկուշաբթի ուշ երեկոյեան հրապարակուած յայտարարութեան կապակցութեամբ Դաշնակցութիւնը երէկ կազմակերպած էր Հայաստանի Գերագոյն մարմնի եւ Բիւրոյի միացեալ նիստ մը:

«Թուրքիոյ կողմէ մինչեւ հիմա արձարծուած

Շար.ը՝ էջ 10

«ՄԵՆՔ ԵՐԲԵՔ ՉԵՆՔ ՍՏԱԾ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՄՈԼՈՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ՉԵՆՔ ՁԳԱԾ»

Կ'ԸՍԷ ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեան, անդրադառնալով Ղարաբաղեան տագնապի լուծման խնդիրին, երէկ, Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան կեդրոնական աշխատակազմի եւ Հայաստանի դիւանագիտական ներկայացուցչութիւններու հիւպատոսական հիմնարկներու ղեկավարներու հաւաքի բացման խօսքին ընթացքին յայտարարած է. «Մենք երբեք չենք ստած եւ ժողովուրդը մոլորութեան մէջ չենք ձգած բանակցութիւններու սեղանին վրայ դրուած հարցերուն վերաբերեալ»:

Շար.ը՝ էջ 10

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ Կ'ՈՂՋՈՒՆԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԻՋԵՒ ՉԵՌՔ ԲԵՐՈՒԱԾ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ

Եւրոպական յանձնաժողովը ողջունած է Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ երկուշաբթի օր ձեռք բերուած համաձայնութիւնը:

Եւրոպական Միութեան արտաքին յարաբերութիւններու եւ Եւրոպական դրացնութեան քաղաքականութեան հարցերով յանձնակատար Պենիթա Ֆերերօ Վալտներ եւ Եւրոպական Միութեան ընդլայնման

Շար.ը՝ էջ 2

ԿԱՐՈՅԵԱՆ ԺԱՄԱՆԵՑ ԼԻԲԱՆԱՆ

Երէկ Լիբանան ժամանեց Կիպրոսի խորհրդարանի նախագահ Մարիոս Կարոյեան: Անոր պատւիրակութեան մաս կը կազմէր Կիպրոսի խորհրդարանի հայ ներկայացուցիչ Վարդգէս Մահտեսեան:

Պէյրութի միջազգային օդակայանին մէջ Լիբանանի խորհրդարանի նախագահութեան կողմէ Կարոյեանը դիմաւորեցին երեսփոխաններ Յակոբ Բագրատունի, Ապտել Լաթիֆ Զէյն եւ Միշել Սուսա:

Կարոյեան Լիբանանի մէջ իր մասնակցութիւնը պիտի բերէ Հայկազեան համալսարանի եւ Միջին Արեւելքի Հայ դատի գրասենեակին կազմակերպած «Հայոց ցեղասպանութիւնը եւ միջազգային օրէնքը» նիւթով խորհրդաժողովին:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Երէկ հրապարակուած յայտարարութեան մը մէջ ՀՅ Դաշնակցութիւնը նշեց, որ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ նախաստորագրուած արձանագրութիւններով Հայաստանն ու հայութիւնը մտան նոր հանգրուան մը, որ յղի է բազմաթիւ վտանգներով: Դաշնակցութիւնը յայտարարեց, որ հրապարակուած փաստաթուղթերը կը բովանդակեն թրքական կողմին նախապայմանները:

Ստորեւ՝ ՀՅԴ-ի յայտարարութիւնը:

2009 թուականի օգոստոսի 31-ին պաշտօնապէս հրապարակուեց Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Թուրքիայի Հանրապետութեան միջեւ յարաբերութիւնների զարգացմանն ուղղուած փաստաթղթերի փաթեթը:

Հայաստանն ու հայութիւնը մտան մի նոր շրջափուլ, որը յղի է բազմաթիւ վտանգներով:

Այս մասին էր ահազանգում ՀՅ Դաշնակցութիւնը, երբ քաղաքական այս գործընթացի հէնց սկզբից պարբերաբար արտայայտում էր իր սկզբունքային հետեւեալ դիրքորոշումները.

ա. Իբրեւ հարեւան պետութիւններ՝ Հայաստանն ու Թուրքիան ի վերջոյ պէտք է քայլեր ձեռնարկեն յարաբերութիւնների բնականոնացման ուղղութեամբ: Սակայն երկու երկրների միջեւ բարիդրացիական յարաբերութիւններ կարող են հաստատուել Թուրքիայի կողմից Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչմամբ եւ հայ ժողովրդի իրաւունքների վերականգնմամբ միայն: Առանց նախապայմանների դիւանագիտական յարաբերութիւնների հաստատումը եւ շրջափակման վերացումը այս ճանապարհի սոսկ առաջին քայլերն են:

բ. Հայաստանի Հանրապետութեան կողմից առանց նախապայմանների յարաբերութիւնների հաստատման առաջարկն արդէն իսկ մեծագոյն զիջում է:

գ. Անընդունելի է Թուրքիայի հետ յարաբերութիւնների բնականոնացումը մեր պետութեան ինքնիշխան եւ կենսունակ լինելիութեան ու ներունդների՝ ազգային-պետական իրաւունքների հաշուին:

Այս սկզբունքներից մեկնելով՝ ՀՅ Դաշնակցութիւնը բազմիցս զգուշացրել է, որ Թուրքիան ողջ գործընթացը իր քաղաքական շահերին է ծառայեցնում (Հայոց ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման գործընթացի կասեցում, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան հիմնահարցում ազրպէյճանամէտ արդիւնքների ապահովում) եւ Հայաստանի Հանրապետութեան հետ խօսում է բացայայտ ու քօղարկուած նախապայմաններով:

Այժմ արդէն ակնյայտ է, որ հրապարակուած փաստաթղթերը բովանդակում են թուրքական կողմի յայտնի նախապայմանները: Այն է՝ Հայոց ցեղասպանութեան փաստը կասկածի ենթարկել եւ հայ ժողովրդի անժամանցելի իրաւունքները ի չիք դարձնել: Առաւել, յիշեալ փաստաթղթերի հրապարակումից անմիջապէս յետոյ Թուրքիան պաշտօնական յայտարարութեամբ կրկնում է իր երրորդ նախապայմանը՝ որ երբեք չի ձեռնարկի քայլեր, որոնք կը հակասեն Ազրպէյճանի շահերին: Այսինքն՝ շարունակում է հայ-թուրքական գործընթացը պայմանաւորել Ղարաբաղեան խնդրով:

ՀՅ Դաշնակցութիւնը շարունակում է պնդել, որ Հայաստանի Հանրապետութեան արտաքին քաղաքականութիւնը շեղուել է ազգային-պետական ուղեգծից, եւ կանխատեսելի զարգացումները կարող են անդառնալի հետեւանքներ ունենալ:

Ելնելով այս ամէնից՝ ՀՅ Դաշնակցութիւնը ներքաղաքական քննարկումների այս փուլում բոլոր հնարաւորութիւններն օգտագործելու է փաստաթղթերում առկայ վտանգները բացայայտելու եւ չէզոքացնելու նպատակով:

Մենք կոչ ենք անում հայ հանրութեանը, Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքական ուժերին ճիշդ գնահատել հայ-թուրքական յարաբերութիւնների ընթացքը, հնարաւոր բացասական արդիւնքները եւ առաւելագոյն համախմբուածութեամբ բացառել անշրջելի կորուստների հաւանականութիւնը:

ՀԱՅ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

1 սեպտեմբեր, 2009
Երեւան

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՄՈՒԼԸ Կ'ԱՆԴՐԱԴԱՌՆԱՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԻՋԵՒ ԵՐԿԿՈՂՄ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Միջազգային լրատու աղբիւրներ անդրադարձան Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ երկկողմ յարաբերութիւններու զարգացման արձանագրութիւններուն՝ ընդհանրապէս լրատու գործակալութիւններու կողմէ հաղորդուած լրատուութիւնը վերատպելով եւ երբեմն ալ որոշ ինքնուրոյն տեսակէտներ փոխանցելով:

Թրքական մամուլ

Թրքական բոլոր օրաթերթերը իրենց երկուաքի՝ անդրադարձան Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ երկկողմ յարաբերութիւններու զարգացման ար-

ձանագրութիւններու նախնական ստորագրութեան: «Հիւրրիյէթ» իր խորագիրին մէջ այդ քայլը կոչեց «Հայաստանի հետ մրցումի արձանագրութիւն», «Միլլիյէթ» «Երեւանի հետ պատմական քայլ մը», «Սապահ» «Երեւանի հետ ճամբու բարտէս», «Վաքաս» ակնարկելով երկու երկիրներուն միջեւ սահմանադրան բացման «Հայաստանի հետ դուռի քայլ», «Ճումհուրիյէթ» «Երեւանի հետ նոր քայլ», «Ռատիքալ» անուղղակի կերպով քրտական հարցով թրքական կառավարութեան «ժողովրդավարական քայլ»ին ակնարկելով

Շար.ը՝ էջ 10

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏԻ ՄԸ ՕՐԻՐԻՆ ՄԷՋ ԱՅՑԵԼԵԼՈՎ ԼԻԲԱՆԱՆ

ՍՈԼԱՆԱ ԿՈՉ Կ'ՈՒՂՂԷ ԱՐԱԳԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆԸ

Եւրոպական Միութեան արտաքին յարաբերութեանց պետ Խաւիէ Սոլանա երէկ հանդիպումներ ունեցաւ Լիբանանի իշխանութեան երեք պետերուն, վարչապետ Սաատ Հարիրիի եւ երեսփոխան Ուալիտ Ժոմպլաթի հետ:

Հանդիպումներուն ընթացքին քննարկուեցան լիբանանեան եւ շրջանային իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ Լիբանանի կառավարութեան կազմութեան վերաբերող հարցեր:

ՊԱԱՊՏԱՅԻ ՄԷՋ

Հանրապետութեան նախագահ գօր. Միշել Սլէյման ընդունեց Խաւիէ Սոլանան եւ անոր ընկերակցող պատուիրակութիւնը:

Հանդիպումին ընթացքին նախագահ Սլէյման վերահաստատեց պաղեստինցի գաղթականներու տունդարձի իրաւունքը գործադրելու անհրաժեշտութիւնը: Ան շեշտեց, որ շրջանին դիմագրաւած տագնապին համար մշակուած որեւէ լուծում, որ նկատի չ'ունենար այդ մէկը կրնայ նոր հարցեր ստեղծել, սկսեալ Լիբանանի միջեւ յարաբերութիւնները հեզասահ ու դրական ընթացան:

Նախագահ Սլէյման ընդգծեց նաեւ, որ Լիբանանի կեցուածքը իր դէմ կատարուող իսրայէլեան ներխուժումներուն եւ ապահովական խախտումներուն նկատմամբ, անշեղ է, որովհետեւ Իսրայէլ մնայուն կերպով կը շարունակէ ոտնձգութիւններ կատարել Լիբանանի գերիշխանութեան դէմ, ինչպէս նաեւ բռնագրաւուած կը պահէ Մազարեի Շեպաան, Քֆարշուպայի բարձունքներն ու Ղաժար գիւղաքաղաքի հիւսիսային բաժինը: Նախագահ Սլէյման յոյս յայտնեց, որ այս ծիրին մէջ եւրոպական թէ ամերիկեան նոր նախաձեռնութիւնները այս իրականութիւնը նկատի ունենան:

Իր կարգին Սոլանա նշեց, որ իր նախաձեռնած շրջանային շրջապտոյտը քննական բնոյթ ունի եւ կը միտի արժեւորել շրջանին մէջ տիրող ընդհանուր կացութիւնը, ինչպէս նաեւ վերաշխուժացնել Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը:

Սոլանա մաղթեց, որ կարելի ըլլայ գտնել միջոց մը, որուն հիման վրայ Իսրայէլի եւ միջազգային ընտանիքին միջեւ համաձայնութիւն յառաջանայ պաղեստինցի գաղթականներու տունդարձի իրաւունքի գործադրութեան առումով:

Սոլանա յոյս յայտնեց, որ Լիբանանի նոր կառավարութեան կազմութիւնը կարելի ըլլայ մօտիկ ապագային. ան դրուատեց նախագահ Սլէյմանի դրական եւ շինիչ կեցուածքը ներքին հարցերն ու տագնապները լուծելու առումով:

ՊԸՐՐԻԻ ՄՕՏ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի Այն Թինէի մէջ ընդունեց Սոլանան ներկայութեամբ Մահմուտ Պըրրիի եւ Ամալ շարժումի արտաքին յարաբերութեանց պատասխանատու Թալալ Սահիլիի:

Հանդիպումէն ետք Սոլանա նկատել տուաւ, որ Պըրրիի հետ հանդիպումը եղած է առաւելագոյն չափով դրական աւելցնելով, որ Եւրոպական Միութեան համար կարեւոր է տեսնել Լիբանանի նորակազմ կառավարութիւն մը, որպէսզի Եւրոպական Միութեան ու Լիբանանի միջեւ յարաբերութիւնները հեզասահ ու դրական ընթանան:

ՎԱՐՉԱՊԵՏԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Ընթացաւարտ վարչապետ Ֆուատ Սինիորա վարչապետարանին մէջ ընդունեց Սոլանան, որուն հետ քննարկեց լիբանանեան եւ միջինարեւելեան զարգացումները, ինչպէս նաեւ Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութիւն հաստատելու հեռանկարները:

ՊՈՒՍԹՐՈՍ ՊԱԼԱՏԻՆ ՄԷՋ

Արտաքին գործոց եւ արտերկրի լիբանանցիներու հարցերու նախարար Ֆաուզի Սալլուխ Պուսթրոս պալատին մէջ ընդունեց Սոլանան:

Հանդիպումին ընթացքին քննարկուեցան Լիբանանի կառավարութեան կազմութեան վերաբերող մանրամասնութիւնները:

Սոլանա նկատել տուաւ, որ ինք գոհացուցիչ քննարկումներ ունեցած է Սալլուխի հետ եւ աւելցուց, որ հարկ է Լիբանանի նոր կառավարութիւնը շուտով կազմել, նկատի ունենալով երկրին մէջ տիրող տնտեսական իրավիճակը, ինչպէս նաեւ շրջանային զարգացումները, որոնք կ'ենթադրեն նոր կառավարութեան շուտափոյթ կազմութիւնը:

Իր կարգին, Սալլուխ շեշտեց, որ Սոլանան տեղեակ պահած է Լիբանանի մէջ տիրող ընդհանուր իրավիճակին մասին. ան նկատել տուաւ, որ Սոլանայի փոխանցած է, որ հարաւային Լիբանանի մէջ տեղակայուած ՖԻՆԻԼ-ի միջազգային խաղաղապահ ուժերուն առաքելութիւնը մէկ տարիով երկարաձգուած է, ինչպէս նաեւ աւելցուց, որ Լիբանան կառչած կը մնայ Ապահովութեան խորհուրդի թիւ 1701 բանաձեւին գործադրութեան նկատել տալով, որ լիբանանեան բանակին եւ ՖԻՆԻԼ-ի ուժերուն միջեւ բացառիկ գործակցութիւն կայ:

Սալլուխ յայտնեց, որ Սոլանայի հետ քննարկած է նաեւ պաղեստինեան տագնապին վերաբերող հարցեր:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ՝ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԱՐԻՐԻԻ

Կառավարութեան կազմութեան յանձնառութիւնը ստանձնած վարչապետ Սաատ Հարիրի Քըրայթեմի մէջ ընդունեց Խաւիէ Սոլանան, որուն հետ քննարկեց Լիբանանի եւ շրջանին մէջ տիրող իրադարձութիւնները:

Սոլանա շեշտեց, որ հարկ է արագացնել կառավարութեան կազմութիւնը ի շահ բոլորին, ինչպէս նաեւ հեզասահ դարձնելու համար Լիբանանի եւ Եւրոպական Միութեան միջեւ յարաբերութիւններն ու գործակցութիւնը:

ԺՈՄՊԼԱԹԻ ՄՕՏ

Սոլանա այցելեց նաեւ Քլեմանսօ, ուր Ժոմպլաթի հետ քննարկեց Լիբանանը եւ շրջանը յուզող իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ կառավարութեան կազմութեան մանրամասնութիւնները:

ՄԱՄԼՈՅ ԱՍՈՒԼԻՍ

Նախքան իր մեկնումը, Սոլանա Պէյրութի միջազգային օդակայանին մէջ տեղի ունեցած մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին մաղթեց, որ Լիբանանի մէջ կարելի ըլլայ կազմել կառավարութիւն մը, որուն շնորհիւ կարելի ըլլայ լուծել Լիբանանի ընկերային եւ տնտեսական հարցերը:

Սոլանա կոչ ուղղեց լիբանանեան քաղաքական բոլոր ուժերուն, որ ջանք թափեն ի խնդիր ազգային միասնականութեան կառավարութեան կազմութեան:

Սոլանա աւելցուց, որ Միջին Արեւելք կատարած իր շրջապտոյտին նպատակն է վերաշխուժացնել Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը:

Պատասխանելով հարցումի մը Սոլանա ըսաւ, թէ Լիբանանի ապահովութիւնը վտանգի ենթարկուած չէ եւ աւելցուց, որ Լիբանանի մէջ գործող բոլոր քաղաքական ուժերը կը գիտակցին երկրին կայունութիւնը պահպանելու անհրաժեշտութեան:

ԴԱՏԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ԻՐ ԴԷՄ ԳՈՐԾՈՒՈՂ ԲՈԼՈՐ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐԸ

Դատական իշխանութեանց գերագոյն խորհուրդը երէկ գումարեց նիստ մը, որուն ներկայ գտնուեցան խորհուրդի բոլոր անդամները:

Դատական իշխանութեանց գերագոյն խորհուրդին գումարած նիստէն ետք հրապարակուեցաւ հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ մերժուեցաւ դատական իշխանութեան դէմ գործուող բոլոր յարձակումները եւ կոչ ուղղուեցաւ այդ իշխանութիւնները հեռու պահելու քաղաքականութենէն:

Դատական իշխանութեանց գերագոյն խորհուրդը նշեց, որ ինք ինքզինք բարձր կը դասէ երկրին մէջ ծաւալող բոլոր բանավէճերէն եւ լարուածութիւններէն:

Հաղորդագրութիւնը նկատել տուաւ, որ դատական իշխանութեանց դէմ կատարուող որեւէ յարձակում կամ ցեխարձակում իր ժխտական անդրադարձը կ'ունենայ լիբանանեան պետութեան վրայ:

Հաղորդագրութիւնը դիտել տուաւ նաեւ, որ Դատական իշխանութեանց գերագոյն խորհուրդը իր յատուկ ձեւերն ու միջոցները ունի հարցերն ու տարբեր բղթածրարները դատական չափանիշներով արժեւորելու:

ԱՅԱՆԵԱՆ ԿԸ ՇԵՇՏԷ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Պուրճ Համուտի առեւտրականներու միութեան նախագահ Փոլ Այանեան շեշտեց Լիբանանի ազգային միասնականութեան կառավարութեան կազմութեան կարեւորութիւնը, որպէսզի այդ կառավարութիւնը կարենայ տարբեր մարզերու մէջ հարկ եղած նուաճումները իրագործել:

Փ. Այանեան նկատել տուաւ, որ նման կառավարութեան մը կազմութեան հոլովոյթին արձանագրած ուշացումը իր հետեւանքները ունեցած է երկրին տնտեսական, առեւտրական, ներդրումներու եւ արդէն իսկ սառած բոլոր մարզերուն վրայ: Ան կոչ ուղղեց լիբանանեան ներքին քաղաքական ուժերուն վերջ տալու իրենց միջեւ ծաւալող բանավէճին եւ շարունակելու իրարու միջեւ գործակցութիւնն ու յարաբերութիւնը ի խնդիր Լիբանանի եւ լիբանանցիներու շահերու ապահովման:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ Կ'ՈՂՋՈՒՆԷ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

հարցերով յանձնակատար Օլի Ռենի յայտարարութեան մէջ, զոր տարածած է Հայաստանի մէջ Եւրոպական յանձնաժողովի պատուիրակութիւնը, ըսուած է. «Եւրոպական յանձնաժողովը կ'ողջունէ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ ձեռք բերուած համաձայնութիւնը յարաբերութիւնները կարգաւորելու գործընթացի զարգացման վերաբերեալ: Եւրոպական յանձնաժողովի պատուիրակութիւնը. ըսուած է. «Եւրոպական յանձնաժողովը կ'ողջունէ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ ձեռք բերուած համաձայնութիւնը յարաբերութիւնները կարգաւորելու գործընթացի զարգացման վերաբերեալ: Եւրոպական յանձնաժողովի պատուիրակութիւնը. ըսուած է. «Եւրոպական յանձնաժողովը կ'ողջունէ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ ձեռք բերուած համաձայնութիւնը յարաբերութիւնները կարգաւորելու գործընթացի զարգացման վերաբերեալ: Եւրոպական յանձնաժողովի պատուիրակութիւնը. ըսուած է. «Եւրոպական յանձնաժողովը կ'ողջունէ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ ձեռք բերուած համաձայնութիւնը յարաբերութիւնները կարգաւորելու գործընթացի զարգացման վերաբերեալ: Եւրոպական յանձնաժողովի պատուիրակութիւնը. ըսուած է. «Եւրոպական յանձնաժողովը կ'ողջունէ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ ձեռք բերուած համաձայնութիւնը յարաբերութիւնները կարգաւորելու գործընթացի զարգացման վերաբերեալ: Եւրոպական յանձնաժողովի պատուիրակութիւնը. ըսուած է. «Եւրոպական յանձնաժողովը կ'ողջունէ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ ձեռք բերուած համաձայնութիւնը յարաբերութիւնները կարգաւորելու գործընթացի զարգացման

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԻ ՄԷՋ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

Հայկական առումով իֆթարին իրենց մասնակցութիւնը բերին նաեւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. կաթողիկոս, Հայ Կաթողիկէ համայնքի Ներսէս Պետրոս ԺԹ. պատրիարք, Հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ երեսփոխան Յակոբ Բագրատունի:

Միւս կողմէ, ակներեւ դարձաւ հանրապետութեան նախկին նախագահներ գօր. էմիլ Լահուտի եւ Ամին Ժեմայէլի, Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի նախագահ, երեսփոխան գօր. Միշել Աունի, Հըզպալլայի ընդհանուր քարտուղար սէյիտ Հասան Նասրալլայի, նախկին վարչապետ Օմար Քարամէի եւ երեսփոխան Ղաասան Թուէյնիի բացակայութիւնը:

Իֆթարին ընթացքին իր արտասանած խօսքին մէջ նախագահ Սլէյման կոչ ուղղեց հոգեւոր պետերուն եւ քաղաքական ղեկավարութիւններուն, որ պահպանեն Լիբանանի ազգային միասնականութիւնը, ինչպէս նաեւ առաջադրեն շինիչ նախաձեռնութիւններ հեռու քաղաքական ամէն տեսակի լարուածութենէ, ցեխարձակումէ եւ բանավէճերէ, որպէսզի կարելի ըլլայ դիւրացնել լիբանանեան ազգային միասնականութեան կառավարութեան կազմութիւնը:

«Ժամանակն է արդէն, որ իւրաքանչիւր կողմ կատարէ զիջում մը, որպէսզի կարելի ըլլայ Լիբանանի միասնականութեան, արժանապատուութեան ու կայունութեան ամրապնդումը եւ ապահովուին երկրին գերագոյն շահերը», ըսաւ ան:

Նախագահ Սլէյման նշեց, որ եթէ երկրին սահմանադրութիւնը սահմանած է իրենց իրաւասութիւնները, ապա ազգային միասնականութիւնը անսահման է եւ հարկ է այդ միասնականութիւնը ամրապնդել:

Նախագահ Սլէյման հարց տուաւ, թէ ինչպէ՞ս կարելի պիտի ըլլայ դիմադրել երկրին դիմագրաւած ապահովական հարցերուն եւ սպառնալիքներուն, երբ տակաւին կարելի չէ եղած կազմել երկրին նոր կառավարութիւնը:

Ան շեշտեց, որ մարտահրաւէրներուն լուծումը արդէն իսկ բաւական ճամբայ կտրած են աւելցնելով, որ հարկ է պատրաստուիլ այդ մարտահրաւէրները թեթեւցնելու յանձնառութեան, որպէսզի կարելի ըլլայ նուազեցնել Լիբանանի դէմ ուղղուող սպառնալիքները եւ օգտուիլ անոր ներկայացող դրական առիթներէն, որոնց շնորհիւ կարելի պիտի ըլլայ շարունակել լիբանանեան ներքին երկխօսութիւնը:

Նախագահ Սլէյման ընդգծեց, որ հարկ է ամբողջացնել Թաէֆի համաձայնագիրին գործադրութիւնը եւ շարունակել լիբանանեան ազգային երկխօսութեան նիստերը:

ՍՐԲՈՑ ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆՑ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ 2009 - 2010

Վարժարանիս տնօրէնութիւնը այսու կը յայտարարէ, որ 2009 - 2010 դպրոցական տարեշրջանի լրացուցիչ արձանագրութիւնները վերսկսան 1 սեպտեմբերին, ամէն օր առաւօտեան ժամը 8:30 - 13:30, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերէն:

Տնօրէնութիւնը ուրախութեամբ կը ծանուցէ, թէ այս տարի մանկապարտէզէն ետք կատարուեցաւ վերանորոգումը «Հռիփսիմեանց նախակրթարան»ի բաժիններուն, մանկավարժական լաւագոյն տուեալներով:

Տնօրէնութիւնը դարձեալ կը յայտնէ, որ վարժարանս օժտուած է ծաղկոցի բաժինով (2 տարեկանէն վեր փոքրիկներուն), մինչեւ աւարտական կարգերը՝ կենսագիտութեան, ընդհանուր գիտութիւններու եւ ընկերատնտեսագիտութեան ճիւղերով:

Նորեկ աշակերտներու արձանագրութեան համար հարկ է քարտուղարութեան ներկայացնել՝

ա) Ինքնութեան թուղթի կամ «*խխրած քայտի*» լուսապատճէնը:

բ) Մկրտութեան վկայագիր:

գ) Պատուաստներու, առողջ վիճակի վկայագիրներ եւ արեան խմբակ:

դ) 4 լուսանկար:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ա) Երեքշաբթի, 15 սեպտեմբեր 2009՝ Թ. Ժ. ԺԱ. եւ ԺԲ. դասարաններուն համար:

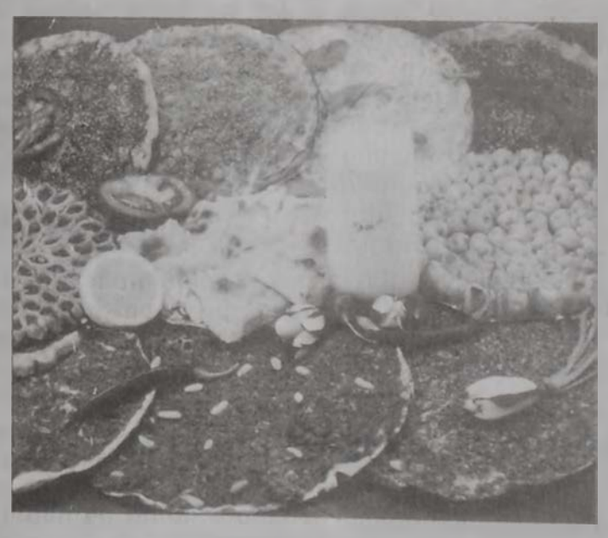
բ) Հինգշաբթի, 1 հոկտեմբեր 2009՝ միջնակարգ եւ նախակրթարանի բոլոր բաժիններուն համար:

գ) Չորեքշաբթի, 7 հոկտեմբեր 2009՝ մանկապարտէզի բոլոր կարգերուն համար:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
ՍՐԲՈՑ ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

www.aztagdaily.com

ՓՈՒՌ ԻՇԽԱՆԵԱՆ

ՄՍԱԾՈՒԹ (ԼԵՀՄԱՋԻՆ)
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԿԱՐ ՏԱՐԻՆԵՐԷ Ի ՎԵՐ
ՄԵՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆ Է
ԱՅԺՄ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԵՆՔ ՆԱԵՒ
«ՍՈՒՐ ՊԷՕՐԷԿ», «ՄԱՆԹԸ», ԵՒ ՍՈՒՆԿՈՎ ՄՍԱԾՈՒ

Հոքաք էլ Պլաք, Ճեմարանի կից. հեռ. 01-375178 եւ 03-216012

ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ 2009 - 2010

Հայ աւետարանական Թորոսեան վարժարանը 2009-2010 տարեշրջանին համար պատրաստ է ծառայելու հայ ազգի բոլոր զաւակներուն՝ մանկապարտէզէն մինչեւ պրէվէյի դասարան: Առ այդ, արձանագրութիւնները սկսած են եւ կը շարունակուին մինչեւ սեպտեմբերի վերջ, առաւօտեան ժամը 8:00-1:00,

Բոլորը. նախկին թէ նորեկ աշակերտներ, պարտին կատարել արձանագրութիւն:

Նորեկ աշակերտներ արձանագրուելու համար պէտք է ներկայացնեն անցնող տարուան վիճակացոյցը, անձնաթուղթի լուսապատճէն, 1 լուսանկար, նախորդ դպրոցէն վարքի հաստատագիր մը եւ կառավարութեան մօտ աշակերտին թիւը (*ինֆետէ*):

Վերաքննութիւնները տեղի կ'ունենան 9 եւ 10 սեպտեմբերին, առաւօտեան ժամը 10:00-ին: Գիրքերու ցանկերը տրամադրելի են 14 սեպտեմբերէն՝ իսկ համազգեստները՝ 21 սեպտեմբերէն սկսեալ:

ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

Պրէվէյի դասարան՝ 14 սեպտեմբեր 2009, առաւօտեան ժամը 8:00-ին:

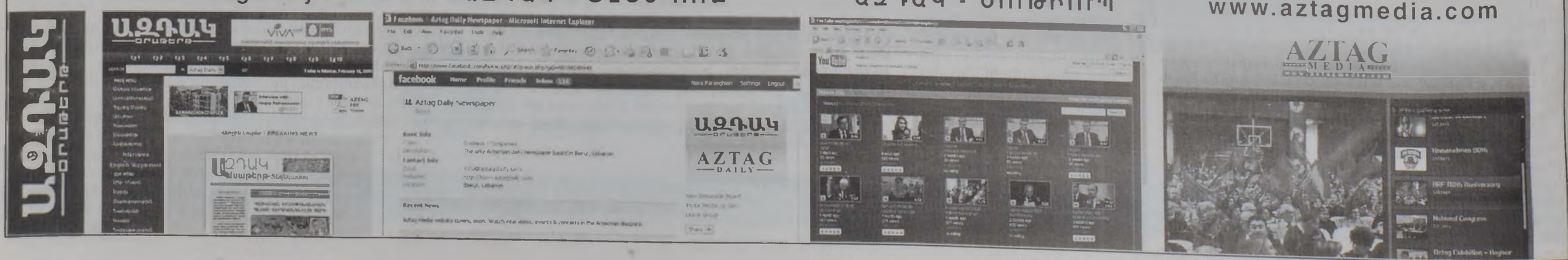
Նախակրթարան եւ միջնակարգ՝ 1 հոկտեմբեր 2009, առաւօտեան ժամը 8:00-ին:

Մանկապարտէզ՝ 6 հոկտեմբեր 2009, առաւօտեան ժամը 8:00-ին:

Կը խնդրուի նախակրթարանի եւ միջնակարգի ծնողներէն՝ 1 հոկտեմբերի առաւօտեան, իսկ մանկապարտէզի ծնողներէն՝ 6 հոկտեմբերի առաւօտեան իրենց զաւկին հետ ներկայանալ դպրոց՝ պաշտամունքով սկսելու տարեշրջանը:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

www.aztagdaily.com ԱԶԴԱԿ - ՖԷՅՍՊՈՒՔ ԱԶԴԱԿ - ԵՈՒԹԻՈՒՊ www.aztagmedia.com

ՆՇՄԱՐ

ՆՈՐ ԷՋԸ՝ ՄԻԱՅՆ ԱՐԴԱՐ ԼՈՒԾՈՒՄԻ ՀԻՄԱՄԲ

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութենէն երկուշաբթի, 31 օգոստոսին տրուած մամլոյ հաղորդագրութիւնը՝ Հայաստան-Թուրքիա դիւանագիտական յարաբերութեանց հաստատման եւ երկկողմանի յարաբերութեանց, բարի դրացնութեան կարգացման մասին, ոեւէ հայու իրաւունք կու տայ նախ՝ գոհունակութեան շունչ մը քաշելու, իսկ յետոյ՝ երկու ափերով... գլուխը ծեծելու:

Կարդալով կոյգ նախագիծերը, այսինքն՝ դիւանագիտական յարաբերութեանց հաստատման ու գործակցութեան կարգացման խոստումները, մարդս պահ մը կ'ապրի այն գոհունակութիւնը, թէ երկու երկիրները կը գտնուին հարցերու յուծման ու բարեկամութեան էջը բանալու նախօրեակին: Այլ խօսքով, բացայայտ կը թուի, որ սահմաններու բացման ու կարելի բոլոր դաշտերուն մէջ օգտաշատ գործակցութեան մը սեմին ենք, հայութիւնն ու Թուրքիոյ պետութիւնը տասնամեակներէ ի վեր (ի՞նչ կ'ըսէք, աւելի քան մէկ դարէ ի վեր) սուր կերպով իրարու հակադրող հարցերը դրուած են գաւաթ մը ջուրի մէջ ու վրան ալ քիչ մը շաքար աւելցնելով՝ ահա վաղը-միւս օր պիտի լուծուին:

Արդարեւ, ո՞վ չ'ուզեր, որ Հայաստան եւ Թուրքիա փակեն դարերու հակադրութեան ու թշնամանքի էջը, վերաբանան սահմանները, մարդիկ ապատօրէն երթեւեկեն, առեւտուրի, ուժանիւթի ու դեռ, ինչպիսի՛ մարզերու մէջ գործակցութեան դաշտեր բանան, կանոնք մշակեն ու պտուղներէն օգտուին երկու ժողովուրդները: Նման կարելիութիւն մերժողը կամ անոր ընդդիմացողը վերի յարկերէն բան մը կորնչուցած պէտք է ըլլայ: Ահա այս բոլորին մասին կարդալով է, որ հայը պէտք է ուրախ ըլլայ եւ երկա՛ր շունչ մը քաշէ:

Գլուխ ծեծելու բաժինը կը սկսի այն կէտէն, այս երթը գովերգող մը պիտի ըսէր՝ այն «մանրուքներէն», որոնք կը կոչուին Ցեղասպանութիւն, մեր հողային ու ազգային իրաւունքները, որոնք յայտնապէս վերը մեր ակնարկած «գաւաթ»էն առաջ, ուրիշ գաւաթի մը մէջ դրուած է ու... խեղդամահ ըլլալու ճամբուն մէջ դրուած:

Սեւով ճերմակի վրայ արձանագրուած հաղորդագրութեան արդէն ծանօթ է իւրաքանչիւր հայ (գոնէ անոնք, որոնք օրը-օրին ու ազգային եւ մարդկային իրաւունքներու նախանձախնդիր մօտեցումով կը հետեւին Հայաստան-Թուրքիա բանակցութիւններու վերաբերող լուրերուն): Արագ ու կրկնակի ընթերցում մը ցոյց պիտի տայ, որ բանակցողները՝ Հայաստան եւ Թուրքիա հիմնական հարցեր չունին, կարծէք թէ պատահական երկու դրացիներ են, ինչպէս՝ Միացեալ Նահանգներն ու Քանատան, որոնց միակ մտասեեռումը ըլլար սահմաններէն ճամբաներու բացումն ու միասին գործելու առաջադրանքը: Արդեօք ոեւէ ընթերցող հաղորդագրութեան մէջ որեւէ ակնարկութեան հանդիպեցա՞ւ, անգա՛մ անուղղակի ակնարկութեան մը, թէ՝ սա բանակցողները իրենց միջեւ ունին առկախ մնացող ՀՍԿԱՅԱԿԱՆ ՀԱՐՑ մը, որ կը խտանայ Ցեղասպանութիւն եւ հայութեան իրաւունքներ բառերուն մէջ: Իսկ եթէ անպայման պիտի տարուինք ինքնախաբէութեամբ՝ ըսելով, որ բանակցող ու միջնորդ համաձայնած են ենթայանձնախուժ մը կազմել ու անոր վստահիլ «պատմական հարթութեամբ» վբաղուելու եւ երկու ժողովուրդներուն միջեւ վստահութեան մթնոլորտի վերահաստատման պարտականութիւնը (վբաղելու համար կարելի է նարտի կամ փոքեր ալ խաղալ), սա կը նշանակէ, որ ընդունած ենք նահանջը շարունակել... երգով, փողով ու թմբուկով, ընդառաջած ենք պատմական հարցերը պատմաբաններուն թողելու Թուրքիոյ թակարդին:

Եկէք հարց տանք. ի՞նչ պէտք է հասկնալ հաղորդագրութեան մէջ տեղ գտած հետեւեալ արտայայտութիւններէն. «Վերահաստատելով հաւասարութեան, ինքնիշխանութեան, այլ պետութիւնների ներքին գործերին չմիջամտելու, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ եւ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐԻ ԱՆԽԱԽՏԵԼԻՈՒԹԵԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ յարգելու իրենց երկկողմ ու բազմակողմ պարտաւորութիւնները...», քիչ մը անդին՝ «Վերահաստատելով երկու երկրների միջեւ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՈՐԵՒԷՈՂ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍԱՀՄԱՆԻ ՃԱՆԱՉՈՒՄԸ՝ սահմանուած միջազգային իրաւունքի համապատասխան պայմանագրով» (գլխագրումները՝ մեր կողմէ. Ս. Մ.), եւ դեռ՝ «...Ուժի կիրառումից կամ դրա սպառնալիքից վերծ մնալու, վէճերի խաղաղ կարգաւորման, մարդու իրաւունքների եւ հիմնարար ազատութիւնների յարգման մթնոլորտ առեղծելու կարեւորութիւնը», ու հատ մըն ալ՝ «...ձեռնպահ մնալ բարիդրացիական յարաբերութիւնների ոգուն չհամապատասխանող քաղաքականութիւն վարելուց»: Արդեօք երեւանի իշխանութիւնները ի սկզբանէ ընդունա՞ծ են ու ներմակի վրայ սեւով կ'արձանագրե՞ն, թէ Հայաստան Թուրքիայէն հողային պահանջ չունի, բոնի կերպով պարտադրուած սահմանագիծը կ'ընդունին իբրեւ վերջնական ու պաշտօնակա՞ն, պատրա՞ստ են ընդունելու Սեւրի դաշնագիրէն վերջնականապէս հրաժարելու Անգարայի վաղեմի պահանջ-պայմանը:

Հարցումներուն շարքը կարելի է երկարել՝ հասնելու համար նոյն եզրակացութեան, որուն մէջ մեր իրաւունքներուն վերահաստատման առումով յուսատու բան չ'երեւիր, ինչպիսի՛ մանրադիտակով ալ քննենք հաղորդագրութիւնը, որքան ալ բարեմիտ ըլլանք հետապնդուած նպատակներուն առնչութեամբ:

Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութեանց բնականոնացումը խափանող «շան գլուխը» թաղուած է նոյնինքն ցեղասպանութեան ու մեր հողերու բռնագրաւման պատմական իրողութեանց մէջ: Եթէ կան միամիտներ, որոնք կը հաւատան, թէ այս հարցերը յարաբերութեանց բարելաւման թղթածրարէն անջատելով, կայն կարելի է այլ հանգրուանի մը ուժականօրէն սեղանի վրայ դնել ու իրաւունք հետապնդել, անոնք կա՛մ միամիտներ են ու անծանօթ՝ Թուրքիոյ իսկական նպատակներուն, կամ ալ մեր իրաւունքները սակարկութեան դնող... վաճառորդներ:

Սահմաններու բացման, յարաբերութեանց բնականոնացման ու գործակցութեան կարգացման ուղիները չեն կրնար երկար ըլլալ, եթէ ԲՈՒՆ ՀԱՐՑԵՐԸ լուսանցքայնացուին, պատմական ճշմարտութիւնները երեք կողմերուն միջեւ գիտական կամ այլ գեղեցիկ տարպուններով քննութեան դրուին, փաստաթուղթեր պեղուին: (Զուիցերիոյ բարեմտութիւնը կասկածի տակ չենք առներ, եթէ բանակցութեանց սեղանին գալէ առաջ, միջնորդը աչքէ անցընէ գէթ Ցեղասպանութեան օրերէն մնացած եւ ի՛ր իսկ բարեսիրական կազմակերպութիւններուն ու որբեր հոգացողներուն տեղեկագիրները...):

Պէտք չունինք սպասելու, թէ այս «համաձայնութիւնը» ինչպիսի՛ մեկնաբանութիւններու պիտի արժանանայ միջազգային շրջանակներուն մէջ. մարդիկ մինչեւ իսկ պիտի փութան ծափահարել նման համաձայնութիւն մը՝ ըսելով, որ հայերն ու թուրքերը ի վերջոյ գտած են լուծման բանալին, մինչդեռ իրականութիւնը ցոյց կու տայ, թէ հայկական կողմը նորագոյն ու ամէնէն վտանգաւոր պարտութիւնը կրած է:

Հետեւաբար, այսօ՛ր, եւ ո՛չ թէ բանակցութեանց եզրակացութիւնը կազմող նախագիծին Սկզբային ժողով ներկայացուելու հանգրուանին (ինչպէս նշուած է հաղորդագրութեան մէջ) պէտք է վերանայիլ բանակցութեանց պայմաններուն ու վերասահմանել մեկնակէտը: Թուրքիոյ պետութիւնը վերստի՛ն անգամ պէտք է դէմ յանդիման կանգնեցնել իր ոճրային անցեալին ու անկէ բխող պարտաւորութիւններուն, ու տեսնել, թէ ան տրամադի՞ր է, ա՛յդ կէտէն սկսեալ, հաւատարիմ մնալ բարի դրացնութեան ոգիին չհամապատասխանող քաղաքականութեան եւ հրաժարիլ սպառնալիքներէ, իր բարեկամ Ազրպէյճանն ալ ետ կանգնեցնէ Արցախին ուղղուած սպառնալիքներուն կրկնութենէն:

Բանակցութիւնները պէտք է վերսկսիլ ճիշդ ու արդար մեկնակէտէ, որպէսզի Թուրքիա ցոյց տայ իր իսկական դէմքը, ի՛նք իսկ ետդարձ ընէ այս նախասի՛ն գիծէն, եւ որպէսզի Սկզբային ժողովը վաղը ստիպուած չըլլայ պատռելու մեր իրաւունքները դագաղող նախագիծ մը: Ժողովուրդն ու համայն հայութեան պահանջները մարմնաւորող Սկզբային ժողով մը չի կրնար տարբեր ապդանըշան տալ գործադիրին:

Ս. ՄԱՀՍԵՐԵՃԵԱՆ

ԵՈՎԱՆՈՎԻՉ. «ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ԿԸ ՍԱՏԱՐԵՆ ՀԱՅ-ԹՐՔԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԱՐԳԱՒՈՐՄԱՆ»

Հայաստանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Մարի Եովանովիչ նախանցեալ օր պատասխանելով լրագրողներու հարցումներուն յայտարարեց, որ Միացեալ Նահանգներ կը սատարեն հայ-թրքական յարաբերութիւններու կարգաւորման եւ սահմանի բացման: «Հայ-թրքական յարաբերութիւններու բարելաւումը կարեւոր է թէ Հայաստանի, թէ Թուրքիոյ եւ թէ շրջանին համար: Միացեալ Նահանգներ կը սատարեն յարաբերութիւններու կարգաւորման եւ սահմանի բացման, եւ մենք կը շարունակենք յուսալ, որ շուտով շօշափելի արդիւնքներ արձագրուին», ըսաւ դեսպանը:

Պատասխանելով Միացեալ Նահանգներու մէջ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման գործընթացին վերաբերող հարցումին Մարի Եովանովիչ յիշեցուց նախագահ Պարաք Օպամայի 24 ապրիլի ելոյթը: «Ես ձեր ուշադրութիւնը կ'ուզէի հրաւիրել այս հարցին շուրջ նախագահ Օպամայի 24 ապրիլին կատարած յայտարարութեան վրայ: Ան շատ յստակ արտայայտեց թէ իր անձնական դիրքորոշումը եւ թէ իր տեսակէտը գործընթացին վերաբերեալ: Եւ հիմա, երբ կարեւոր բանակցութիւններ կ'ընթանան հայերուն եւ թուրքերուն միջեւ, կարեւոր է, որ մենք աջակցինք այդ գործընթացին», նշեց Եովանովիչ:

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԵՐԸ

Նոր կառավարութեան կազմութեան յանձնառութիւնը ստանձնած վարչապետ Սաատ Հարիրիի եւ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի նախագահ զօր. Միշել Աունի միջեւ տեղի ունեցած հանդիպումը՝ հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սլէյմանի հովանաւորութեամբ, կը հանդիսանայ երէկ լոյս տեսած լիբանանեան օրաթերթերուն հիմնական լուրը: Թերթերը տարբեր մեկնաբանութիւններ եւ վերլուծումներ տուած են հանդիպումին ու անոր արդիւնքներուն:

Լիբանանեան օրաթերթերը անդրադարձած են նաեւ Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերուն գումարած լայնածիր ժողովին, որուն մասնակցած են նաեւ Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան ղեկավարն ու երեսփոխանները:

Թերթերը գրած են նաեւ խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի արտասանած խօսքին մասին՝ իմամ Մուսա Սատրի եւ անոր երկու ընկերակիցներուն անհետացման 31-ամեակին յիշատակին նուիրուած ոգեկոչման ձեռնարկին ընթացքին:

Միջազգային եւ շրջանային լուրերու կարգին լիբանանեան օրաթերթերը անդրադարձած են պաղեստինեան տագնապին, իրաքեան պայթումներուն, ինչպէս նաեւ իրանեան իրադարձութիւններուն:

ՀԱՅ-ԹՐՔԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

Երէկ լոյս տեսած լիբանանեան օրաթերթերէն միայն «Նահար» օրաթերթը կարճ լուրով մը անդրադարձած էր հայ-թրքական յարաբերութեանց մէջ արձանագրուած նորագոյն զարգացումներուն, որոնք այլապէս օտար մամուլի հիմնական էջերը գրաւեցին:

«Նահար» օրաթերթը կը գրէ, որ Հայաստան եւ Թուրքիա համաձայնութիւն գոյացուցին յառաջիկայ 6 շաբաթներուն ընթացքին դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատելու:

Թերթը ամփոփ կերպով լուսարձակի տակ առած է Թուրքիոյ եւ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւններուն հրապարակած միացեալ յայտարարութեան մանրամասնութիւնները:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԵԱՆՔ

Նոր կառավարութեան կազմութեան յանձնառութիւնը ստանձնած վարչապետ Սաատ Հարիրիի եւ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի նախագահ զօր. Միշել Աունի միջեւ գումարուած ժողովին մօտէն հետեւած աղբիւրներ «Ախպար» օրաթերթին կը յայտնեն, որ տակաւին կան նոյն խոչընդոտները, որոնք նախապէս եւս առկայ էին. բայց եւ այնպէս հանդիպումը յաջողեցաւ որոշ սահմաններու մէջ եւ անիկա առիթ մը եղաւ երկու հակառակորդները դէմ դիմաց բերելու:

«Ախպար», իր տեղեկութիւնները քաղելով նախագահական պալատի աղբիւրներէն, դիտել տուած է, թէ հանրապետութեան նախագահութիւնը պատրաստ է հովանաւորելու հանդիպումները նոր նշանակուած վարչապետին եւ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի նախագահ զօր. Աունի միջեւ նպատակ ունենալով օժանդակել կառավարութեան կազմութեան ճամբուն վրայ առկայ դժուարութիւններու վերացման եւ հարցերու լուծման:

Թերթին համաձայն, նախագահ Սլէյման շեշտը դրած է նման հանդիպումի մը կայացման կարեւորութեան վրայ, ինչպէս նաեւ հաստատած է, թէ ամէն ինչ պէտք է ընել, որպէսզի կարելի ըլլայ ազգային միասնականութեան կառավարութիւն կազմել: Լաւատեղեակ աղբիւրներ նշած են, որ հանրապետութեան նախագահը քննարկումի ղեկավարողի դերով հանդէս եկած է, ինչպէս նաեւ իր կարելիճը ըրած է, որպէսզի լարուածութիւնը մեղմանայ եւ քննարկման դռները բացուին: Նախագահ Սլէյման Աուն-Հարիրի հանդիպումին ընթացքին նախաճեռնած է երկու հարցերու առաջադրման առաջինը ազգային միասնականութեան կառավարութեան կազմութիւնն է, որուն առընչութեամբ նախագահը դիտել տուած է, որ բաժնեկցութեան համար անհրաժեշտ է բոլորին միջեւ կապերու հաստատման խողովակներուն բաց ըլլալը, ինչպէս նաեւ իրարու հետ կապ հաստատելու դիւրութիւնը: Երկրորդ կէտով հանրապետութեան նախագահը դիտել տուած է, որ բաժնեկցութեան համար բոլոր կողմերը իրենց կարգին պէտք է զիջումներ կատարեն, որպէսզի կարելի ըլլայ միջին լուծումներ գտնել հարցումներուն: Նոյն աղբիւրները «Ախպար»ին յայտնած են, որ Աունի եւ Հարիրիի միջեւ գրոյցին ընթացքին անձնական բնոյթի նիւթերը դուրս ձգուած են, ինչպէս նաեւ անոնք հերքեցին այն լուրերը, թէ երկու անձնաւորութիւնները նախարարութիւններուն եւ անուններուն շուրջ համաձայնութիւն գոյացուցած են արդէն:

Թերթին համաձայն, Հարիրի հաստատած է, թէ երեսփոխանական ընտրութիւններուն ծախողածները նախարարութեան պաշտօնին առաջադրելու առումով պէտք է նկատի ունենալ ընտրողներուն կարծիքը: Ան ակնարկութիւն կատարած է այն երեւոյթին, որ երեսփոխանական ընտրութիւններուն ժողովուրդին կողմէ չընտրուածները կարելի չէ նախարար նշանակել: Իսկ Աուն այս տեսակէտին հակազդելով ըսած է, որ ներկայիս նախարար կը նշանակուին այնպիսի մարդիկ, որոնք նոյնիսկ յանդգնութիւն չունեցան երեսփոխանական ընտրութիւններուն իրենց թեկնածութիւնը առաջադրելու:

«Սաֆիր» կը գրէ, թէ նոր նշանակուած վարչապետը Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերուն գումարած ժողովին ընթացքին խորհրդարանական մեծամասնութեան փոխանցած է այն տեղեկութիւնները, որոնք կը վերաբերին ազգային միասնականութեան կառավարութեան կազմութեան առնչութեամբ իր կատարած աշխատանքներուն: Ան նաեւ լուսարձակի տակ առած է տակաւին առկայ դժուարութիւններն ու խոչընդոտները հաստատելով, թէ կառավարութեան ընդհանուր պատկերին 90 առ հարիւրը, որ կը վերաբերի խորհրդարանական մեծամասնութեան, նախագահին, Ամալի եւ Հըզպալլայի, արդէն յստակացած է, կը մնայ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի նախագահ զօր. Աունի բաժինը:

Թերթին համաձայն, եթէ լիբանանեան եւ շրջանային մակարդակներու վրայ հարցերը մնան նոյն մակարդակին վրայ, ինչպէս որ են ներկայիս, այս կը նշանակէ, թէ Լիբանան կը գտնուի քաղաքացիական պատերազմի մը բռնկման սեմին:

«Սաֆիր» կը նշէ, թէ Ազգային ազատ հոսանք կուսակցութեան ղեկավար զօր. Միշել Աուն Հըզպալլային փոխանցած է իր եւ Հարիրիի միջեւ տեղի ունեցած հանդիպումին մանրամասնութիւնները, իսկ խորհրդարանի նախագահին այս մասին տեղեկութիւններ փոխանցած է հանրապետութեան նախագահը:

Թերթին հասած տեղեկութիւններուն համաձայն, Հըզպալլայի ղեկավարութիւնը կուսակցական եւ խորհրդարանական պատուիրակութիւն մը կազմած է նախագահութեամբ Հըզպալլայի ընդհանուր քարտուղարի քաղաքական խորհրդատուին, որպէսզի գինք ներկայացնէ Քըրայթեմի մէջ սարքուելիք իսլամական *իֆթար*ին, որուն պիտի մասնակցի նաեւ խորհրդարանի նախագահը ներկայացնող պատուիրակութիւն մը:

Ազգային ազատ հոսանք կուսակցութեան աղբիւրներ «Նահար» օրաթերթին փոխանցած են, որ Աուն ամենայն պարզութեամբ ու յստակութեամբ իր պահանջները ներկայացուցած է նոր նշանակուած վարչապետին հաստատելով, թէ ինք կ'ուզէ հինգ նախարարութիւններ, չորսը մարոնիներուն, իսկ մէկը հայերուն: Հարիրի պատասխանած է, որ ինք իր կարգին դաշնակիցներ ունի եւ անոնց հետ պէտք է քննարկէ պահանջները, նախքան յստակ եւ ճշգրիտ պատասխան տալը:

ՄՏՔՈՎ ԹԵՐԱՁ ՀԱՅ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ «ԶՈՒԱՐԹՆՈՑ» ԿԵԴՐՈՆ

2009 - 2010 տարեշրջանի արձանագրութիւնները կը շարունակուին երեքշաբթի, 1 սեպտեմբերէն մինչեւ 10 սեպտեմբեր, ամէն օր, առաւօտեան ժամը 9:00-էն 1:00:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Վերամուտ՝ հինգշաբթի, 10 սեպտեմբեր 2009-ին:

Կեդրոնը կը շարունակէ ընդունիլ հին եւ նոր աշակերտներ՝ երկսեռ մանուկներ, պատանիներ եւ երիտասարդներ:

Կեդրոնը ունի աշխատանոցի դրութիւն եւ ինքնաշարժի սպասարկութիւն:

Հասցէ՝ Խալիլ Պատաուի, նախկին Կենաց վարժարան:
Հեռաձայն՝ 01-446442:
Հեռապատճէն՝ 01-562373,
E-mail: zvartnotz@hotmail.com.

Մասնագիտացած դաստիարակութիւնը առաւել չափով արդիւնաւէտ կ'ըլլայ, երբ մանուկներ փոքր հասակին կեդրոն կը ներկայանան:

Բարի վերամուտ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնլի գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

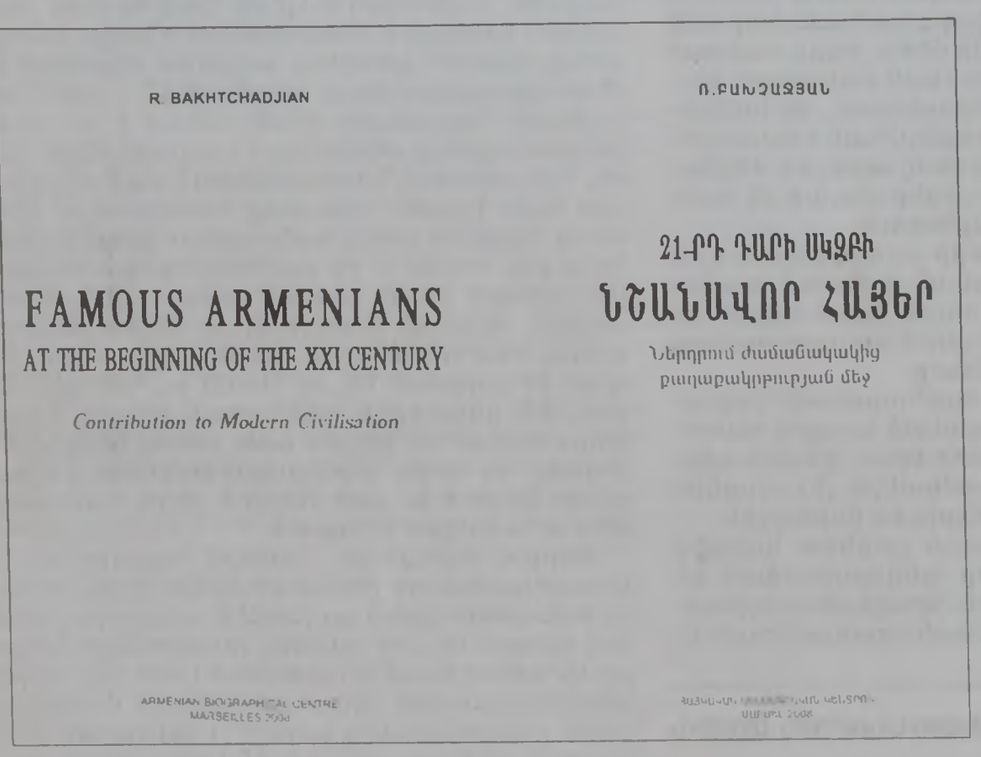
ԱՐՑԱԽ ՅԱԿՈՐԵԱՆ

●Ժաք Յակոբեան 80 ամ. տոլար
●Արշօ Պալեան 40 ամ. տոլար

ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՀԵՏ

«21-ՐԴ ԴԱՐԻ ՍԿԶԲԻ ՆՇԱՆԱՒՈՐ ՀԱՅԵՐ»

Արեւմտեան ներկայ աշխարհին մէջ սովորական երեւոյթ է համբաւաւոր դէմքերու նուիրուած երկասիրութիւններու հրատարակութիւնը: Փարիզի Սեն Միշէլ փողոցին վրայ գտնուող գրավաճառներու մօտ անպայման կը հանդիպինք, օրինակ, քսաներորդ դարու համբաւաւոր դէմքերու նուիրուած հատորներու, որոնք յաճախ կ'ըլլան միջազգային բնոյթի, իսկ երբեմն՝ ազգային (Ֆրանսացի, ռուս, անգլիացի եւ մասամբ նորին):

Մեր՝ հայոց պարագային, սակաւաթիւ են նման հատորներ, որոնք իրապէս օգտաշատ են ու կը հարստացնեն հասարակական մեր կեանքը, քարոզչական մեր մարզը: Այս իմաստով, երախտաշատ աշխատանք կատարած է Հայկական կենսագրական կեդրոնի (Մարսէյ, Ֆրանսա) հիմնադիր, քիմիագէտ բնագէտ Ռոպերթ Պախչաճեան, երկլեզու (հայերէն-անգլերէն) երկասիրութեան մը՝ «21-րդ դարի սկզբի նշանաւոր հայեր»ու հրատարակութեամբ: Գիտական իր կազմաւորման կողքին, հեղինակը միշտ ալ առանձնակի հետաքրքրութիւն ցուցաբերած է նաեւ հայ իրականութեան հիմնահարցերուն նկատմամբ, հայրենիքի թէ սփիւռքի մէջ հաւասարապէս: Եւ այդ հետաքրքրութեանց ծիրին մէջ յառաջացած է այս հատորին յղացումը:

Հետաքրքրական ու շահեկան այս էջերուն մէջ տեղ գտած են շուրջ 200 հայազգի դէմքերու կենսագրականներ, բոլորն ալ՝ 21-րդ դար թեւակոխած, Հայաստանի մէջ թէ սփիւռքի: Հեղինակը իր իսկ յառաջաբանին մէջ ազնուօրէն կը խոստովանի, թէ բնաւ յաւակնութիւն չունի անշուշտ ամբողջական համարել ներկայացուած ցանկը, ընդհակառակն, միաժամանակ խոստանալով շարունակել աշխատանքը եւ հրատարակել հետագայ հատորներ, նոյն ուղղութեամբ: Պէտք է ընդգծել, որ հեղինակը նկատի ունի ներառուած դէմքերուն մասնագիտական ասպարէզը եւ ըստ այնմ կատարած է դէմքերու ընտրութիւնը, ակադեմական հիմնաւորումով:

Հուսկ, ինորհակալ ու երախտաշատ աշխատանք է զոր կատարած է դոկտոր Ռոպերթ Պախչաճեան, որուն 350 էջ հաշուող հատորին յառաջաբանի առաջին պարբերութեան հետեւեալ մէջբերումով ընթերցողը լաւագոյնս կրնայ ընկալել հեղինակին մտայղացման տուն տուող շարժառիթը.

«Չի թէպէտ եւ եմք ածու փոքր, եւ թուով յոյժ ընդ փոխու սահմանել, եւ զօրութեամբ տկար եւ ընդ այլով յոլով անգամ նուաճեալ թագաւորութեամբ, սակայն բազում գործք արութեան գտանին գործեալ եւ ի մերում աշխարհիս, եւ արժանի գրոյ յիշատակի, զոր եւ ոչ մի ոք ի նոցանէ պէտ յանձին կալաւ մատենագրել: Պատմահայր Խորենացու բազմիցս յիշատակուած այս տողերն այսօր նոյնքան արդիական են, որքան 16 դար առաջ: Արժանի են «գրոյ յիշատակի» բիւրաւոր հայերի անուններ, որոնք յաճախ «եւ ոչ մի ոք ի նոցանէ պէտ յանձին կալաւ մատենագրել»: Ցարդ, մտաւոր այն հսկայական ներդրումը, որ աշխարհասփիւռ հայութիւնն ունի ժամանակակից քաղաքակրթութեան զարգացման մէջ, իր մի զգալի մասով արժանի փաստագրման եւ վերլուծութեան չի արժանացել: Յատկապէս օտարալեզու ընթերցողը սահմանափակ տեղեկութիւններ ունի այն դերի ու աւանդի մասին, որ տարբեր երկրներում բնակուող հայերն ունեն գործունէութեան զանազան ասպարէզներում: Սոյն հատորը ընթերցողին է ներկայանում մասամբ լրացնելու այդ բացը»:

Հ. Վ.

«ԱՌԱՔԵԼՈՑ»Ը ՔԵՍԱՊԻ ՄԷՋ

Հովանաւորութեամբ Բերիոյ հայոց թեմի առաջնորդ Շահան եպս. Սարգիսեանի, կազմակերպութեամբ Քեսապի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ թաղական խորհուրդին, շաբաթ, 22 օգոստոս 2009-ի երեկոյեան ժամը 8:30-ին, Քեսապի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ սրբազան համերգ՝ կատարողութեամբ Լիբանանի հայոց թեմի «Առաքելոց» սեղեկային երգչախումբին, խմբավարութեամբ Գրիգոր սրկ. Ալոզեանի, երգեհոնի ընկերակցութեամբ Յասմիկ Գասպարեանի:

Համերգին ներկայ էին գաղութի պատկան մարմիններու ներկայացուցիչներ, հոգեւորականներ եւ հաւատացեալներ:

Զեռնարկի բարի գալուստի խօսքը արտասանեց Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Եղիշէ քհնյ. Սարգիսեան: Ան շեշտեց նման հոգեւոր համերգներու կարեւորութիւնը, յատկապէս՝ Քեսապի մէջ ըլլալու կարեւորութիւնը: Ան գնահատեց «Առաքելոց» երգչախումբին առաքելութիւնը, որ Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցւոյ շարականները կը մեկնաբանէ եւ բաղկացած է երիտասարդ տարրերէ:

Այնուհետեւ ժամատուրապէս մէկ ժամ 20 վայրկեան տեւողութեամբ երգչախումբը մեկնաբանեց տարբեր ժամանակաշրջաններու շարականներ՝ Մեսրոպ Մաշտոցէն մինչեւ Ներսէս Շնորհալի, Կոմիտաս վարդապետ եւ այլն: Ներկայացուեցան՝ «Խորհուրդ խորին», «Անկանիմ առաջի քո», «Լոյս փառաց», «Անձինք նուիրեալք», «Յայս յարկ», «Մեծացուսցէ անձն իմ ըզՏէր», «Գոչէր հրեշտակ», «Մարմին տէրունական», «Հրեշտակային», «Սուրբ սուրբ», «Սիրտ իմ սասանի», «Նոր ծաղիկ», «Տօնեմք», «Միայն սուրբ, միայն Տէր», «Ամէն հայր սուրբ», «Խնկի ծառի նման ես», «Օրհնեալ է Աստուած», «Գովեա Երուսաղէմ», «Օրհնեցից ըզտէր» շարականները: Յայտագիրը կը բովանդակէր նաեւ աստուածաշնչական ընթերցումներ:

Շար.ը՝ էջ 8

ԱՇԱՏԱԳՐՈՒԱԾ ՀՈՂԸ ԴԱՐՁՆԵԼ ՀԱՅՐԵՆԻՔ

«ԱՐՑԱԽ ՖՈՆՏ»Ի ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐԻ ԱՅՑԸ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂ

ՄԱՍ ԵՐՐՈՐԴ. ՆՈՐ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԼՂՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ՀԵՏ ԵՒ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Օգոստոսի 10-ին «Արցախ ֆոնտ»ի ներկայացուցիչները եւ լիբանանահայ գործարարների խումբը երկրորդ հանդիպումն ունեցան ԼՂՀ վարչապետ Արա Յարութիւնեանի հետ: Այս հանդիպումը պաշտօնական էր եւ աւելի առարկայական: Նախնական պայմանաւորուածութիւն ձեռք բերուեց առ այն, որ լիբանանահայ գործարարների խումբը տրամադրելու է գումարներ, որոնց փոքր վարկերի տեսքով տրամադրուելու են Քաշաթաղի շրջանի բնակիչներին անասուններ ձեռք բերելու նպատակով: Լեռնային Ղարաբաղի կառավարութիւնը արդէն իսկ իր միջոցներից նման վարկեր տրամադրում է հադրութի շրջանում: Վարչապետ Յարութիւնեանը կարծում է, որ Քաշաթաղի շրջանում անասնապահութիւնը զարգացնելու համար նախընտրելին հէնց փոքր տնտեսութիւնների ստեղծումն է, այլ ոչ թէ մեծերը, քանի որ այդ դէպքում պահանջւում է մեծ շէնքերի կառուցում, **թեքնիք** հնարաւորութիւնների ընդլայնում, կառավարման խնդիրներ, աշխատավարձերի վճարումներ:

«Նպատակայարմար ենք գտնում անասնապահութիւնը զարգացնել փոքր տնտեսութիւնների միջոցով եւ հնարաւորութիւն տալ բոլոր այն մարդկանց, ովքեր ուզում են զբաղուել անասնապահութեամբ, նրանց համար ստեղծել պայմաններ: Իսկ պայմաններ ստեղծել՝ նշանակում է տրամադրել գումար: Պէտք է անասնավարկ տրամադրել նրանց, ովքեր արդէն իսկ զբաղւում են անասնապահութեամբ, որպէսզի մարդիկ կարողանան աւելացնել անասունների գլխաքանակը», ասաց ԼՂՀ վարչապետը՝ յաւելելով, որ Քաշաթաղի շրջանում գիւղացիների կենցաղային եւ ընկերային պայմանները բաւարար չեն եւ կանխիկ փողի կարիքի դէպքում մարդիկ մորթում են կովերը եւ վաճառում միսը այսպէս հոգալով իրենց կարիքները:

«Եթէ մենք գիւղացուն տրամադրենք վարկ, ապա նրանք կարող են իրենց ունեցած կովերի քանակը աւելացնել 5-ը դարձնել 10, եթէ ունեն հնարաւորութիւն, 10-ը դարձնել 20», ասաց ԼՂՀ վարչապետը:

Ենթադրւում է ստեղծել մի ընկերութիւն, որին գումարներ կը տրամադրեն լիբանանահայերը, իսկ այդ ընկերութիւնը կը վարկաւորի Քաշաթաղի շրջանի այն գիւղացիներին, ովքեր ցանկութիւն կը յայտնեն անասնավարկ ստանալ: Լիբանանահայ գործարարների հանդիպման ընթացքում ԼՂՀ վարչապետը վստահեցրեց, որ կառավարութիւնը կ'անի ամէն հնարաւորը, որպէսզի լիբանանահայ գործարարների տրամադրուելիք վարկային միջոցները ճիշդ օգտագործուեն եւ գումարները ժամանակին վերադարձուեն: Նախնական պայմանաւորուածութեան համաձայն, վարկեր տրամադրելու աշխատանքներում հնարաւոր է ներգրաւուի նաեւ «Թուֆենկեան հիմնադրամը», որն արդէն իսկ Քաշաթաղի շրջանում իրականացնում է գիւղի եւ գիւղատնտեսութեան զարգացման աշխատանքներ:

«Երեք օղակ է լինելու. «Թուֆենկեան հիմնադրամը» մեր առաջարկով կը մասնակցի այդ աշխատանքներին եւ վերահսկողութեանը, բայց ինքը չի դառնայ պատասխանատու: Երկրորդ օղակը այն կազմակերպութիւնն է, որը գումար է հաւաքում եւ տրամադրում, նաեւ՝ դիտարկման իրականացնում, որպէսզի աշխատանքները արդիւնաւէտ ընթանան: Երրորդ օղակը ԼՂՀ կառավարութիւնն է ի դէմս գիւղատնտեսութեան նախարարութեան եւ գիւղի ու գիւղատնտեսութեան աջակցութեան հիմնադրամի», ասաց ԼՂՀ վարչապետը:

Քաշաթաղի հիւսիսային շրջանը լեռնային է, հողատարածքները սակաւ են, բայց փոխարէնը շատ են արօտավայրերը: Այս հատուածը նպաստաւոր է հէնց անասնապահութեան համար: Քաշաթաղի հարաւում լեռներին փոխարինում են դաշտերը, եւ որքան մօտենում ես Արաքսին, այնքան եղանակը տաքանում է: Ձմեռ այստեղ գրեթէ չի լինում, ձիւն գալիս է հազուադէպ: Մի խօսքով՝ Քաշաթաղում կան գիւղատնտեսութեան եւ անասնապահութեան զարգացման նպաստաւոր պայմաններ: Մնում է, որ ազատագրուած տարածքների հանդէպ իրականացուի հոգատար քաղաքականութիւն, որպէսզի հողը վերածուի հայրենիքի, երկրի, պետութեան:

Վարչապետի հետ հանդիպումից բացի այցելութեան վերջին օրը «Արցախ ֆոնտ»ի ներկայացուցիչներն ու լիբանանահայ գործարարները մի քանի ժամ ազատ ժամանակն անցկացրին Նիկոլ Դումանի տունթանգարան եւ Գանձասար շրջապտոյտով, իսկ յաջորդ օրը Երեւան վերադարձին եղան Շուշիում:

ՎԵՐԱԴԱՐՁ ԵՐԵՒԱՆ. ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Ի՞նչ տպաւորութիւններով եւ ակնկալիքներով Ստեփանակերտից Երեւան, ապա տուն՝ Լիբանան վերադարձան «Արցախ» ֆոնտի ներկայացուցիչներն ու լիբանանահայ գործարարները: Յետդարձին **օթոպիւս**ում գրուցեցինք նրանցից մի քանիսի հետ:

Վաչէ Տեկիրմենճեանը երկրորդ անգամ էր այցելում Հայաստան, իսկ Ղարաբաղ ու ազատագրուած տարածքներ առաջին անգամ: Նա տասնամեակներ առաջ էր եղել Երեւանում, երբ Հայաստանը դեռ խորհրդային էր եւ մաս էր կազմում հսկայական կայսրութեանը: Պարոն Տեկիրմենճեանը նշեց, որ մէկ-երկու օրը բաւարար ժամանակ չէ ամբողջական պատկերացում կազմելու համար: Նա մէկ բան էր նկատել. Քաշաթաղում մարդիկ մտածում են հիմնականում մէկ բանի մասին՝ ինչպէ՞ս հոգալ առօրեան:

Վահան Գասարճեանը եւս առաջին անգամ էր այցելում Ղարաբաղ: Նրա վրայ շատ լաւ տպաւորութիւն էր թողել ԼՂՀ վարչապետ Արա Յարութիւնեանը: Պարոն Գասարճեանի խօսքերով՝ ԼՂՀ վարչապետը անկեղծ էր, ոչ զգացական եւ տուեց համագործակցութեան երաշխիքներ: Լիբանանահայ գործարարի կարծիքով, Քաշաթաղին օժանդակելու եւ ոտքի կանգնեցնելու ճիշդ ուղղութիւնը գիւղացիներին վարկեր տրամադրելն է, որպէսզի այդ վարկերով մարդիկ կարողանան ստեղծել փոքր տնտեսութիւններ:

Նազարէթ Գարագաշեանը երկրորդ անգամ էր այցելում Լեռնային Ղարաբաղ: Նա ցանկանում է, որ ներդրումները շիտակ օգտագործուեն: Ազատագրուած տարածքները վերաբնակեցնելու եւ զարգացնելու հարցում նա առաջնային է համարում տներ կառուցելը եւ դրանք մարդկանց տրամադրելը, իսկ միւս անհրաժեշտութիւնները՝ դպրոց, ճանապարհ, այգիներ եւ մարդու համար արժանապատիւ ապրելու միւս պայմանները կը ստեղծուեն ժամանակի ընթացքում: Պարոն Գարագաշեանը համոզուած է, որ տուն շինելով է հնարաւոր մարդկանց բերել ազատագրուած հողեր:

Կարօ Պայթարեանը 1992-ի մայիսից ի վեր, երբ հայկական ուժերը բացեցին Լաչինի մարդասիրական միջանցքը, շատ անգամ է եղել Ղարաբաղում: Նա յիշում եւ համեմատում է՝ գետնի վրայ հսկայական աշխատանք է կատարուել: Ինչպէս միւս գործարարների, այնպէս էլ պարոն Պայթարեանի վրայ լաւ տպաւորութիւն էր թողել ԼՂՀ վարչապետը, ով վստահութիւն ներշնչելուց զատ՝ տեղեկացուած եւ կարող անձնաւորութիւն է: Պարոն Պայթարեանը վստահ է, որ լիբանանահայ գործարարները փող կը դնեն այն գործի մէջ, որի շուրջ վարչապետի հետ եկան նախնական համաձայնութեան: Նա նկատում է, որ ամէն երկիր ներդրումների իմաստով **ռիսք**եր ունի, սակայն իրենց նպատակը ազատագրուած տարածքներում փող շահելը չէ, այլ Քաշաթաղի տնտեսական զարգացմանը օգնելը: Եթէ Քաշաթաղում մարդիկ սկսեն աւելի լաւ ապրել, ապա բնակչութիւնը կը շատանայ:

Պետրոս Սապունճեանը եւս կարծում է, որ նախ եւ առաջ պէտք է ապրելու ու աշխատելու պայմաններ ստեղծել այն մարդկանց համար, ովքեր այսօր բնակւում են Քաշաթաղի շրջանում: Երբ վերաբնակները հաստատուեն, ամրապնդուեն Քաշաթաղում, ապա դրանից յետոյ կը գան նաեւ ուրիշները: Պարոն Սապունճեանը եւս կարծում է, որ ԼՂՀ վարչապետը վստահելի պետական այր է: «Գնդակը մեր դաշտում է: Մենք պէտք է սկսենք դրամահաւաքը. բայց սա պարզ դրամահաւաք չէ: Սա դժուար աշխատանք է, բայց մեր այս նախաձեռնութիւնը կարող է վերածուել ճնագնդակի», ասաց Սապունճեանը:

Բիւզանդ Գէորգեանը, ով ազատագրուած Քաշաթաղ էր եկել որդու Վիգէնի հետ, եւս համոզուած է, որ ԼՂՀ իշխանութիւնների հետ համագործակցելու կարելիութիւններն առկայ են: Նա ասում է, որ Լիբանան է վերադառնում աւելի մեծ վստահութեամբ ու համոզումով, որ իրենց նախաձեռնութեանը կը միանան լիբանանահայ այլ գործարարներ: Ազատագրուած տարածքները բնակեցնելու համար հայրենասիրութիւնը կարեւոր հանգամանք է, բայց մարդու համար պէտք է ստեղծել ապրելու մարդկային պայմաններ: «Քաշաթաղի շրջանի գիւղացիները պէտք է լաւ ապրեն, որպէսզի կարողանան մնալ այդ հողի վրայ», ասում է պարոն Գէորգեանը:

Մելքոն Յակոբեանը, ինչպէս միւս լիբանանահայ գործարարները, լաւ տպաւորութիւններով է վերադառնում տուն: Նա Ղարաբաղ չորրորդ անգամ է այցելում: «ԼՂՀ կառավարութիւնը, նախագահը, անխախտ են ինքնորոշման իրենց իրաւունքի մէջ եւ մենք, որպէս սփիւռքահայեր, պէտք է ծառայենք այդ նպատակին: Դա կը լինի տնտեսութեանը օգտակար լինելը, բազմածնութիւնը խթանելը կամ այլ բան», ասում է պարոն Յակոբեանը: Նա վստահ է, որ եթէ Լիբանանի հայ գործարարներին յաջողուի Քաշաթաղի շրջանում իրականացնել իրենց մտադրութիւնները, ապա դրան կը հետեւեն սփիւռքի այլ գաղութներ եւս:

Պուրճ Համուտի քաղաքապետ **Անդրանիկ Մսըրլեանը** ընկերակցում էր լիբանանահայ գործարարներին եւ եկել էր սեփական աչքերով տեսնելու ազատագրուած տարածքները: «Դաշտը խոպան է, կարելի է հսկայական աշխատանքներ կատարել», ասում է նա եւ յաւելում, որ այդ աշխատանքներում անհրաժեշտ է պետական օժանդակութիւն, քանի որ սփիւռքը միայնակ չի կարող յաջողել: Պարոն Մսըրլեանը կարեւորում է բարեսիրութիւնը, բայց միւս կողմից ընդգծում, որ Քաշաթաղի շրջանի վերականգնմանը եւ բարգաւաճմանը պէտք է մօտենալ պիզնըսի տեսանկիւնից:

Շողիկ Կոնճեանը «Արցախ ֆոնտ»ի արխիւի պատասխանատուն է եւ հաշուապահը: Նա առաջին անգամ է այցելում Ղարաբաղ, ինչի համար ուրախ էր: Նրա վրայ տխուր տպաւորութիւն էր թողել Կովսականի հիւանդանոցը: «Շուշին էի շատ ուզում տեսնել՝ տեսանք: Հանգուցեալ հայրս շատ էր ուրախացել Շուշիի ազատագրումով», ասաց Կոնճեանը: Նա Արաքսի ափից մի բուռ հող էր տանում հօր գերեզմանին՝ Թրիփոլի:

Ես դժուարանում եմ ասել, թէ որերորդ անգամ եմ այցելում Ղարաբաղ եւ ազատագրուած տարածքներ: Ինձ թւում է, որ ազատագրուած տարածքներում գիտեմ ամէն մի գիւղը, գետը, սարը: Բայց ամէն անգամ ես այդ տարածքներից վերադարձել եմ խառը, հիմնականում տխուր ու յուսահատ տպաւորութիւններով: Այս անգամ իմ տրամադրութիւնն ակնյայտօրէն այլ էր: Վստահ եմ, որ լաւ տպաւորութիւններով էին տուն դառնում նաեւ լիբանանահայ մեր բարերարներն ու գործարարները: Նրանք տուն էին վերադառնում կրկին Արցախ այցելելու եւ ներդրումներ կատարելու մտադրութիւններով:

ԹԱԹՈՒԼ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Յատուկ «Ազդակ»ի համար
Ստեփանակերտ-Երեւան

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍԱՅԻՆ ՎԻԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ՝ ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ԵԹԵՐՈՒՄ

ԹՈՒՐՔ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԻՏՈՒՀԻՆ «ՀԱՊԵՐԹՈՒՐՔ» ՀԵՌՈՒՍՏԱԵԹԵՐՈՎ ԻՐ ԽՕՍՔԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՐԵՑ՝ ԱՐՏԱՍԱՆԵԼՈՎ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ԲԱՌԸ

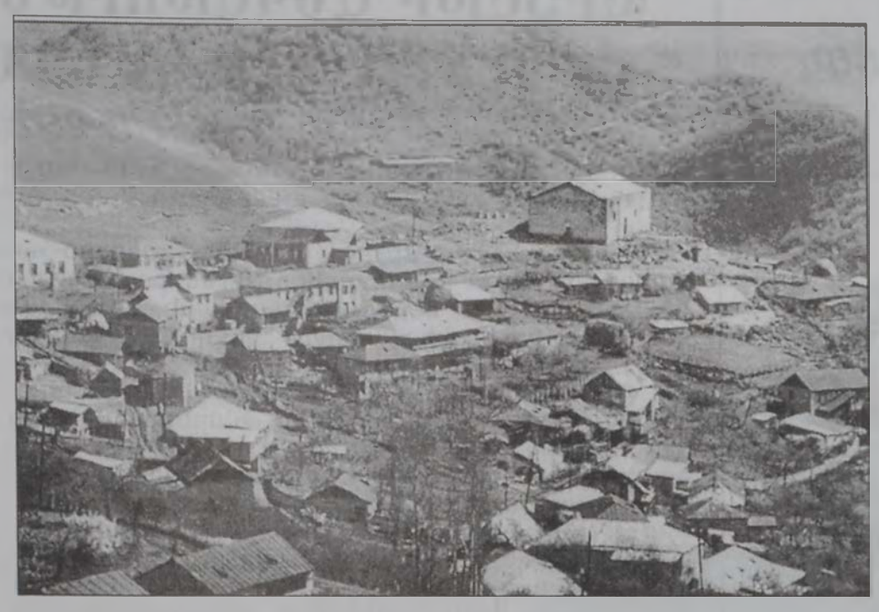
Մայիսի 10-ին «Հապերթուրք» հեռուստաալիքով Մուրատ Պարտաքճին ներկայացրեց «Պատմութեան վարագոյրները» հաղորդաշարը, որտեղ խօսուելու էր նաեւ հայ-թուրքական յարաբերութիւնների մասին: Փելին Պաթուն թուրք հռչակաւոր դերասանուհին անկեղծօրէն եւ շիտակութեամբ յայտարարեց, որ 1915-ի դէպքերը ոչ այլ ինչ են, եթէ ոչ՝ ուղղակի ցեղասպանութիւն: Երիտասարդ կինը, ատելով կեղծաւորութիւնը եւ երեսպաշտութիւնը, զարմացրեց իր շրջապատին՝ անընդհատ կրկնելով այդ յայտարարութիւնը: Նա դիմում էր բոլորին եւ յատկապէս իր հօրը՝ Փենիլ Ինալին, որը Թուրքիայի նախկին դեսպանն էր Իտալիայում: Մի մարդ, այժմ թոշակառու, որը աշխատելով 40 տարի արտաքին գործերի նախարարութիւնում, միշտ խարազանում էր Ֆրանսային՝ Հայաստանի իրաւունքների եւ պահանջների պաշտպանութեան հարցում:

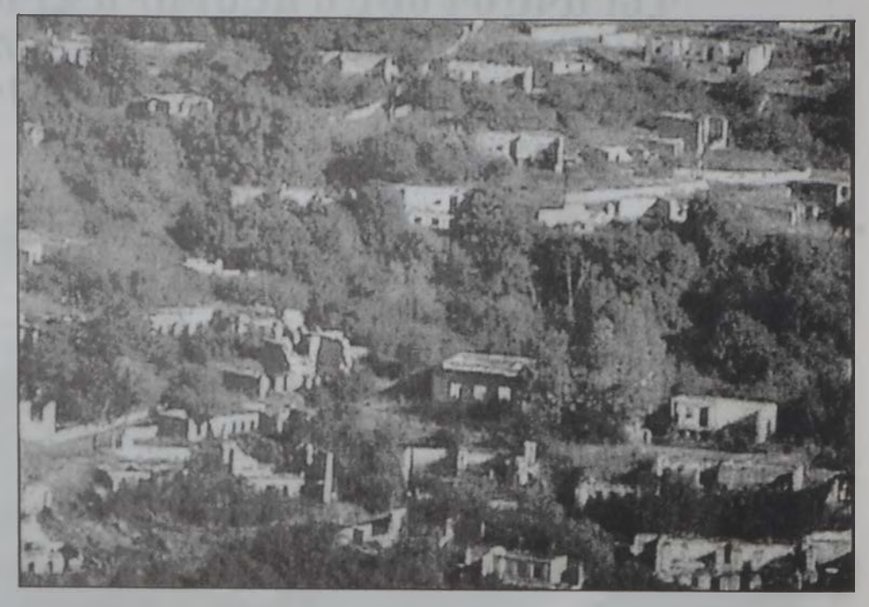
Երիտասարդ կնոջ անսպասելիօրէն արտասանած բառերը բողոքի ալիք բարձրացրին հաղորդաշարի կազմակերպիչների, ներկաների եւ հեռուստադիտողների շարքերում, որոնք տարբեր մեղադրանքներ ներկայացրին նրան, միաժամանակ այն, որ նրա վզի զարդեղէնը յիշեցնում էր նռան հատիկներ, միրգ, որը խորհրդանշում է Հայաստանը: Երիտասարդ արուեստագիտուհին վրդովուած յայտարարեց, որ այդ վզնոցը նա գնել է Հայաստանում, նուռը իր նախընտրած միրգն է: «Դուք աղմուկ էք բարձրացնում մի նռան համար, երբ եղբայրութեան եւ բարեկամութեան գործողութիւններ են ծաւալւում երկու ազգերի միջեւ: Ամո՛թ բոլորիդ»: Մուրատ Պարտաքճին՝ հաղորդաշարի կազմակերպիչը եւ Թալեաթ փաշայի «Սեւ գիրքը» գրքի հրատարակիչը, նրան նեղ դրութեան մէջ դնելու համար յիշատակեց ԱՍԱԼԱ-ի (Հայկական ազատագրական գաղտնի բանակ) կատարած գործողութիւնները:

«Այդ ժամանակաշրջանում իմ հայրը դիւանագէտ էր, ես շատ փոքր էի եւ վախենում էի, որ կը կորցնեմ նրան: Նրա լաւագոյն ընկերը սպաննուել էր, ես դպրոց էի յաճախում զրահապատ մեքենայով, բայց ամէն դէպքում դա չի նշանակում, որ ես պէտք է ատելութեամբ լցուեմ հայերի նկատմամբ», եզրափակեց նա:

«ՆՈՒՎԱԼ Տ՝ԱՐՄԵՆԻ»

ԴԻՐՔԵՐԷՆ Կ՛ԵՐԵՒԷԻՆ ԳԻՒԼԻՍՏԱՆԻ ԱՒԵՐԱԿՆԵՐԸ

Գիւլիստանը 1991-ին... եւ Գիւլիստանը 2009-ին...

«Հետք» ելեկտրոնային թերթի եւ ԼՂՀ պաշտպանութեան նախարարութեան նախաձեռնութեամբ, հայաստանեան շարք մը թերթերու ներկայացուցիչներ յուլիս 21-ին այցելեցին Ղարաբաղ: Լրագրողները հանդիպեցան եւ զրուցեցին պաշտպանութեան բանակի զինուորներու եւ սպաներու հետ, ծանօթացան բանակի կեանքին, եղան մարտական դիրքերուն մէջ:

ԼՂՀ կատարած եռօրեայ այցելութեան առաջին օրը լրագրողներու մեր խումբը այցելեց Ստեփանակերտի զօրամասերէն մէկը:

Զինուորներէն Յովհաննէս Կուրղինեանը արդէն բանակային իր ծառայութեան 19-րդ ամիսը կը բոլորէ:

- Բանակային կեանքէն գոհ եմ, թէ՛ սնունդը լաւ է, թէ՛ սպաներու վերաբերմունքը,- ըսաւ ան: Ըստ Յ. Կուրղինեանի, զօրամասը իր բնոյթով ինքնին հետաքրքրական է, մասնաւորապէս՝ տարբեր զէնքերու տիրապետելը: Մէկ խօսքով, չեն ձանձրանար: Երիտասարդ զինուորին հարց կու տամ, թէ ինչո՞վ կը զբաղին, օրը ինչպէ՞ս կ՛անցընեն:

- Ժամանակացոյց կայ, այդ ժամանակացոյցով տարբեր տեսակի վարժութիւններու կը հետեւինք, ֆիզիքական, մեքենագիտական, ռազմաբժշկական,- պատասխանեց գիւմրեցի զինուորը: Կը հետաքրքրուիմ, թէ ընտանիքի անդամներուն հետ հեռաձայնով կապուելու հնարաւորութիւններ ունի՞ն:

- Հեռախօսային խօսակցութիւններու յատուկ տեղ ունինք, ուրկէ շաբաթը երկու անգամ, ըստ մեր ցանկութեան, իրաւունք ունինք զանգահարելու,- պատասխանեց Յովհաննէսը:

Կը հարցնեմ, թէ Ղարաբաղի հետ կապուած ինչ ակնկալիքներ ունի պաշտպանական բանակի հրամանատարութենէն, երկրի ղեկավարութենէն: Զինուորին պատասխանը կարճ էր՝ «Կը փափաքիմ, որ Ղարաբաղի հարցը լուծուի խաղաղութեամբ»

Կեդրոնական պաշտպանական շրջանի զօրամասի զինուոր Ալեքսանդր Խառատեանը նոյնպէս կը հաստատէ, որ զինուորական ծառայութիւնը հետաքրքրական է, երբ կը կազմակերպուին ֆիզիքական եւ մարտական պատրաստուածութեան միջոցառումներ:

- Այցելած ենք նաեւ Նիկոլ Դումանի տուն-թանգարան,- շարունակեց Ալեքսանդրը,- իսկ 2 ամիս առաջ մէկ օրով Գանձասար այցելեցինք: Ստեփանակերտի մէջ համերգներու ալ ներկայ եղած ենք, Երեւանէն երգչուհիներ Յասմիկ Կարապետեանը եւ Նառան եկած էին:

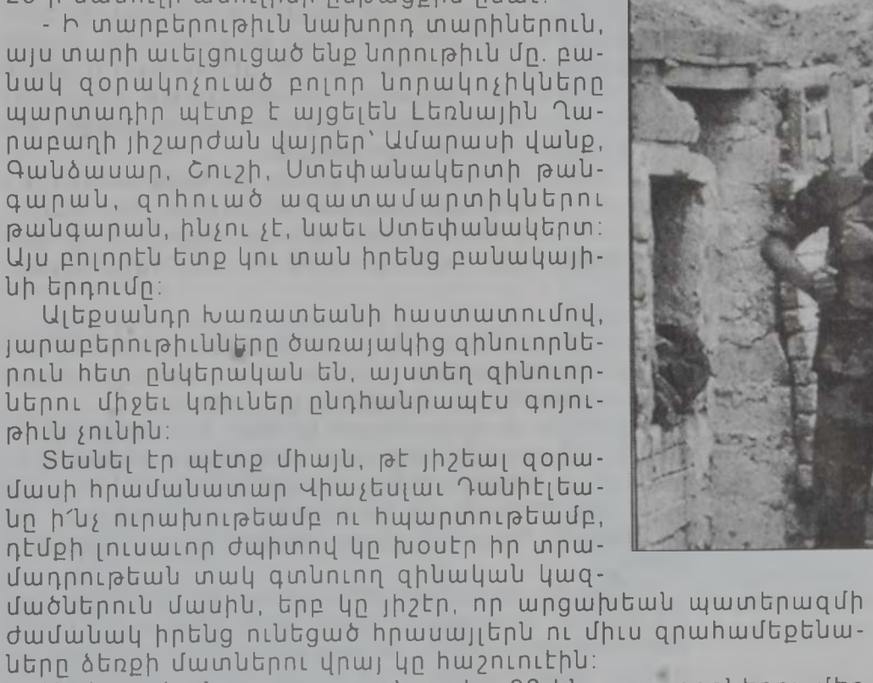
Մեր այցելութեան ընթացքին ԼՂՀ պաշտպանութեան նախարար, Արցախի ազգային հերոս զօրավար Մովսես Յակոբեանը յուլիս 23-ի մամուլի ասուլիսի ընթացքին ըսաւ.

- Ի տարբերութիւն նախորդ տարիներուն, այս տարի աւելցուցած ենք նորութիւն մը. բանակ զօրակոչուած բոլոր նորակոչիկները պարտադիր պէտք է այցելեն Լեռնային Ղարաբաղի յիշարժան վայրեր՝ Ամարասի վանք, Գանձասար, Շուշի, Ստեփանակերտի թանգարան, զոհուած ազատամարտիկներու թանգարան, ինչու չէ, նաեւ Ստեփանակերտ: Այս բոլորէն ետք կու տան իրենց բանակային երդումը:

Ալեքսանդր Խառատեանի հաստատումով, յարաբերութիւնները ծառայակից զինուորներուն հետ ընկերական են, այստեղ զինուորներու միջեւ կռիւներ ընդհանրապէս գոյութիւն չունին:

Տեսնել էր պէտք միայն, թէ յիշեալ զօրամասի հրամանատար Վիաչեսլաւ Դանիէլեանը ի՛նչ ուրախութեամբ ու հպարտութեամբ, դէմքի լուսաւոր ժպիտով կը խօսէր իր տրամադրութեան տակ գտնուող զինական կազմածներուն մասին, երբ կը յիշէր, որ արցախեան պատերազմի ժամանակ իրենց ունեցած հրասայլերն ու միւս զրահամեքենաները ձեռքի մատներու վրայ կը հաշուուէին:

Այցելութեան յաջորդ օրը՝ յուլիս 22-ին, լրագրողներու մեր խումբը բաժնուեցաւ երկու մասի: Մէկ մասը, որուն մէջ կը գտնուէր «Հետք»ի խմբագիր Էդիկ Բաղդասարեանը, մեկնեցաւ Արցախի հարաւ, Մարտունիի կողմ: Ի դէպ, յաջորդ օրը ԼՂՀ պաշտպանութեան նախարարը տեղեկացուց, թէ Էդիկը պատերազմի ժամանակ որպէս ազատամարտիկ մարտնչելով, Մարտունիի շրջանին մէջ առաջինը եղած է, որ հակահրասայլային հրթիռով հարուածած եւ պայթեցուցած է թշնամիին հրասայլը եւ արժանացած՝ արիութեան մետալի:

Միւս խումբը, որուն մէջ նաեւ տողերուս հեղինակն էր, մեկնեցաւ Արցախի հիւսիս, Մարտակերտով դէպի այն դիրքերը, ուրկէ տեսանելի է Շահումեանի շրջանը:

Ճանապարհը փոշոտ ու դժուար էր, զինուորական փոխադրակառքերով անտառապատ լեռներով կը յառաջանայինք: Այստեղ տեսանք թշնամիին կողմէ վար առնուած այն ուղղաթիռի բեկորները, որուն մէջ զոհուեցաւ Գիւլիստանի արծիւ, Շահումեանի անտառներուն մէջ մարտնչած «Եղնիկներ» ջոկատի հրամանատար Շահէն Մեղրեանը:

Ի դէպ, մեքենային մէջ գտնուող զօրամասի հրամանատար, գնդապետ Դաւիթ Մանուկեանը իրեն հետ բերած էր նաեւ 6-ամեայ զաւակը՝ իր տարիքին համեմատ խելացի ու հրաշալի Ազատը: Բերած էր հաւանաբար այն պատճառով, որ լրագրողները յանկարծ չվախնան սահմանային դիրքերուն մօտենալու ընթացքին: Արցախեան բանակի ապագայ մանուկ մարտիկը զարմանալիօրէն տոկուն էր եւ առանց յոգնութեան դիմացաւ երկարատեւ ու դժուար ճամբորդութեան:

Տեղ հասնելով՝ անմիջապէս նկատեցի, որ մեր դիրքերը բարձունքի վրայ են, որ բնականօրէն հակառակորդի նկատմամբ առաւելութիւն է: Այդ ռազմագիտականօրէն կարեւոր դիրքերը կարելի եղած էր գրաւել ու պահպանել հայ ազատամարտիկներու անգնահատելի արեան գնով եւ, բնականաբար, պէտք է սրբօրէն պահպանուին:

- Ինծի համար հետաքրքրական է, երբ դիրքին վրայ հեռադիտակով դիտորդ կը նշանակուիմ, դիտել հակառակորդը եւ տեսնել, թէ ինչով կը զբաղին անոնք,- ըսաւ հիւսիսային սահմանապահ գօտիի թիւ N զօրամասի զինուոր Գարիկ Ասլանեանը, որ արդէն 1 տարի 1 ամիսէ ի վեր կը ծառայէ այստեղ:

Իր տուեալներով, ազերի զինուորները յաճախ կը խախտեն զինադադարը, օր կայ՝ կը կրակեն, օր կայ՝ չեն կրակեր, շաբաթ կ՛ըլլայ, երբ իրար ետեւէ կը կրակեն ամէն օր: Զինուորին կը հարցնեմ, թէ ինչպէ՞ս կը պաշտպանուին այդ կրակոցներէն:

- Կ՛իմանանք խումամտներուն մէջ, ըսաւ Գ. Ասլանեանը եւ տեղեկացուց, որ գիշերը եւ լուսադէմին կրակոցները աւելի շատ են, բարեբախտաբար իրենց դիրքերուն վրայ այս տարուան ընթացքին զոհեր կամ վիրաւորներ չեն եղած:

Երբ հետաքրքրուեցայ, թէ ինչի՞ պակասութիւն կայ, ինչի՞ կարիք ունին, Գարիկ ըսաւ. «Քիչ ենք, բայց որակով ենք»:

- Անդորրը ազերիներուն կողմէ յաճախ կը խախտուի, կրակոցներ կ՛ըլլան, բայց մեզ վնաս չեն կրնար պատճառել,- ըսաւ վաշտի հրամանատար Արմէն Սերոբեանը:

- Վերջին անգամ կրակած են յուլիս 20-ին: Մեր կողմէ կրակոցներ չեն ըլլար, որովհետեւ եթէ հրադադար է, մենք հրադադարի կանոնները կը յարգենք եւ չենք կրակեր: Իրենք այդ կանոնները խախտելով՝ կը կրակեն, բայց մենք պատասխան չենք տար:

Նշենք, որ խօսքը կը վերաբերի միայն հակառակորդին կողմէ մեր դիրքերուն ուղղութեամբ կատարուող անկանոն, ոչ նշանառու կրակոցներուն: Ըստ Սերոբեանի, կը կրակեն նաեւ թշնամիին դիպուկահարները (արձակագէն-sniper):

Վաշտի հրամանատար Արմէնի հաստատումով, այստեղ ջուրի խնդիր չկայ, լեռներէն բխող աղբիւրներու համով ջուրերը կը յագեցնեն իրենց ծարաւը: Սնունդը՝ մսեղէն, երշիկեղէն, խտացուած կաթ եւ այլն:

- Իւրաքանչիւր զինուոր կը գիտակցի, թէ ինք ինչո՛ւ համար եկած է այստեղ, ի՛նչ պէտք է ընէ,- ըսաւ Արմէն: Իսկ կենցաղային պայմաններու առնչութեամբ տեղեկացուց, որ ունին քարէն աւելի տաք կացարան, քնանալու տեղ, վառարան ու վառելափայտ, մէկ խօսքով:

- Այստեղ զինուորները, սպաները կը գիտակցին, որ այս բոլոր հողերը 15 տարի առաջ իրենց հայրերու, հօրեղբայրներու արեամբ է ետ խլուած, եւ մէկ թիզ հող անգամ չեն տար, իրենց արեան գնով կը պաշտպանեն այս հողերը,- ըսաւ Սերոբեանը:

- Իսկ հակառակորդը որքան ալ տարբեր լրատուամիջոցներով սպառնալիքներ կատարէ, որ իրենք այս հարցը պիտի լուծեն ուժի գործածութեամբ, մենք պատրաստ ենք ամէն ինչի: Եթէ 15 տարի առաջ դարձեալ զէնքի դիմելով՝ չկրցան հասնիլ յաջողութիւններու, այլ կորսնցուցին 7 ենթաշրջան, այս անգամ աւելի շատ կրնան կորսնցնել, մինչեւ իսկ իրենց մայրաքաղաքը՝ Պաքուն:

Յիշեցի Ֆիխտէի խօսքը. «Ոչ թէ բանակի հզօրութիւնը, ոչ թէ զէնքի որակը, այլ հոգիի ուժն է, որ կ՛ապահովէ յաղթանակը»:

Հետաքրքրուեցանք նաեւ սահմանապահներու առողջական վիճակով: Պարզուեցաւ, որ Արցախի հիւսիսը գտնուող զօրամասերուն մէջ, ի տարբերութիւն այլ վայրերու մէջ գտնուող զօրամասերու, հազուադէպ է, որ կը հիւանդանան, որ կը բացատրուի սահմանապահներուն բարձունքի վրայ գտնուելուն պատճառով, վճիտ ջուրով, մաքուր օդով, անտառներու վայրի հատապտուղներով:

Մեզի բախտ վիճակուեցաւ դիրքերէն հեռադիտակով տեսնել ամբողջովին հայաբնակ եւ 1992-ի յունիս 13-14-ին հայաթափուած Շահումեանի շրջանի մէկ մասը: Մենք բազմահազար հայ բնակչութիւն ունեցած Գիւլիստանի մուտքին էինք: Մեր եւ հակառակորդի դիրքերուն միջեւ գտնուող տարածքը ամբողջովին ակառապատուած է:

Գիւլիստանէն հեռացայ՝ յիշողութեանս մէջ պահելով բարձրագագաթ Մռաւ լերան վեհասքանչ պատկերը, զօրամասերուն մէջ զէնքերուն մօտ պահուող աղաւնիները եւ ԼՂՀ պաշտպանութեան բանակի սպաներէն մէկուն խօսքը՝ որ բանակցութիւններուն Ղարաբաղի կողմը պէտք է մասնակցի. վերջ ի վերջոյ մենք ենք մեր ճակատագրի տէրը

ԱՐԹՈՒՐ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

Գիւլիստան

ԼՈՐԸՆ ՇԷՆԵԱՆ ԱՐՑԱԽԻ ՄԱՍԻՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԷ

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ՎԱՐԺՈՂԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Արեւմտեան Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբի ամառնային վարժողական ծրագրին մասնակցող Լորըն Շէնեան վերջին 10 շաբաթներուն ընթացքին տարատեսակ աշխատանքներ տարած է համայնքային եւ կառավարական յարաբերութեանց մարզերուն մէջ՝ կեդրոնանալով յատկապէս վարժարաններու մէջ գործածուելիք դաստիարակչական նիւթերու եւ Արցախի մասին տեղեկատուական թղթածրարներու պատրաստութեան վրայ:

«Երախտապարտ եմ այս ծրագրին մասնակցելու առիթին համար: Անոր շնորհիւ ծանօթացայ նուիրուած գործիչներու եւ արժէքաւոր փորձառութիւն ապահովեցի», կը յայտնէ Շէնեան:

Լեռնային Ղարաբաղի պատմութիւնն ու խաղաղութեան գործընթացը ուսումնասիրելով՝ ան տեղեկատուական թղթածրարներ պատրաստեց ու վարժողական ծրագրին մասնակցող Նարէ Քիւֆէլեանի հետ կազմակերպեց համալսարանական ուսանողներու յատուկ աշխատաժողով մը՝ նուիրուած ցեղասպանութեանց ուսուցման ու տագնապներ լուծելու աշխատանքներուն: Շէնեան Կլենտէյլ քաղաքի համալսարանի հոգեբանութեան բաժանմունքի ուսանող է եւ անոր ուսանողական մարմինին փոխնախագահը: Ան նաեւ գործօն անդամ մըն է համալսարանի Հայ ուսանողներու միութեան: Ան որոշած է Հայ դատին հետ իր գործակցութիւնը շարունակել ամառնային վարժողական ծրագրի աւարտէն ետք եւս:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Սեդրակ Սարգիսեանի մահուան առիթով փոխան ծաղկեպսակի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ կատարուած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տէր եւ տիկին Անդրանիկ Ղազարեան 20 $, տէր եւ տիկին Նշան Գարայեան եւ զաւակունք 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Մկրտիչ Գարայեան եւ զաւակունք 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Աւետիս Եղիայեան 10,000 լ.ո., Ալիս Մրշի 10 $, Նայիմ Հաշիմի 10 $, Ֆապի Տուէյք ընտանիք 10 $, տիկին Լաթիֆէ 10,000 լ.ո., Վարդուհի Վասիլեան եւ ընտանիք 15,000 լ.ո., Յովհաննէս Աքըրեան 20,000 լ.ո., Փիեռ Ապի Աթմէ 30,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Վարդան Փափազեան 30,000 լ.ո., Անթաքի 20 $, Գապաքեան ընտանիք 20 $, Անթուան Մրատ եւ եղբարք 20 $:

Պասեմ Ապի Շաքրա 50,000 լ.ո., Ժորժ Շուա 15,000 լ.ո., Ժան եւ Կասիա Պուսթանի 30,000 լ.ո., տիկին Լէա Իտ եւ ընտանիք 30,000 լ.ո., Սեւակ եւ Վասկանուշ Կարապետեան 30,000 լ.ո., Շատի Հապիպ 10,000 լ.ո., Ժան Ապու Նատեր 10,000 լ.ո., Ուատիհ Պու Շայա 10 $, Միանա Նըմըր 20,000 լ.ո., Շաքէ Գարագաշեան 30,000 լ.ո., Սարգիս Մալճեան 30,000 լ.ո., Ղասսան Զրէյք 20,000 լ.ո., Քամալ Քարամ 20,000 լ.ո., Աւետիս Քնտորեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յակոբ Չալըքեան 20 $, Անի Սահակեան 20,000 լ.ո., Փոլին Գապաքեան 20 $:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՅ

(ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՌՉԱԿՄԱՆ 18-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ)

18 տարի առաջ հռչակուեցաւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան անկախութիւնը՝ նախկին Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզի եւ Շահումեանի շրջանի տարածքներուն վրայ: Անկախութեան հռչակումը կատարուեցաւ ժողովրդային հանրաքուէի մը կազմակերպումէն ետք եւ՝ համաձայն Խորհրդային Միութեան սահմանադրութեան տրամադրութիւններուն:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան անկախութեան հռչակումը ազրպէյճանական լուծէն՝ եկաւ նոր էջ մը բանալու արցախեան ազատամարտի տարեգրութեան մէջ: 2 սեպտեմբեր 1991-էն ետք Լեռնային Ղարաբաղը հանդէս եկաւ իբրեւ ինքնուրոյն, գերիշխան միաւոր՝ վերականգնելով պատմական արդարութենէն մաս մը, որ զրկուած էր շրջանի հայութեան, 1923-ին Խորհրդային Միութեան երբեմնի ղեկավար Ստալինի կամայական մէկ որոշումին պատճառով:

Անկախութեան հռչակումը, փաստօրէն, պատմական ձեռքբերում մըն էր Արցախի ժողովուրդին համար: Անիկա կարեւոր հանգրուան մըն էր այդ տարածքի՝ Մայր Հայաստանին վերամիացման պայքարին մէջ: Ղարաբաղեան պայքարը, յայտնի է, 1988-ին սկսաւ «Միացում» կարգախօսով: Անկախութեան հռչակումը մարտավարական հնարք էր այդ նպատակի իրագործման ճամբուն վրայ, եւ հետագայ իրադարձութիւնները՝ յաջորդաբար Շուշիի եւ Լաչինի ազատագրումը՝ ազրպէյճանական լուծէն, եկան անգամ մը եւս վերահաստատելու անքակտելի կապը Արցախի եւ Մայր Հայաստանի միջեւ: Ու թէեւ ներկայիս Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութիւնը իր առանձին պետական-կառավարական մարմինները ունի, սակայն, ինչպէս վերջերս Ստեփանակերտի մէջ ՀՅ Դաշնակցութեան Հայ դատի խորհուրդին կազմակերպած համահայկական խորհրդաժողովին հրապարակած բանաձեւին մէջ ընդգծուած էր. «Արցախը Հայաստան է» արդէն:

Եւ ինչպէս այս անկախութեան հռչակման առաջին իսկ օրէն ամբողջ հայութիւնը թիկունք կանգնեցաւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան եւ անոր բնակչութեան. նոյն ընթացքը պէտք է շարունակէ նաեւ այսօր: Ամէն գնով պէտք է պահպանուին արցախցիներու բազում զոհողութիւններուն շնորհիւ իրագործուած անկախութեան ձեռքբերումները: Ոչ միայն պէտք է պահպանուին անոնք, այլ նաեւ ամբողջական նոր ձեռքբերումներով՝ գիւղատնտեսական, տնտեսական, մշակութային եւ այլ մարզերու մէջ: Հայութեան այս երկրորդ հանրապետութիւնը պէտք է պահպանուի աչքի բիբի նման՝ իբրեւ երաշխիք պատմական արդարութեան ամբողջական պահպանման:

Այո՛, այդ ձեռքբերումները պէտք է ամէն գնով պահպանուին, մանաւանդ այսօր, երբ բանակցութիւններու սեղանին վրայ ոչ անմեղ խաղեր տեղի կ'ունենան, երբ Մատրիտեան սկզբունքներու անուան տակ փորձ կը կատարուի քանդելու տարիներու զոհողութեամբ ձեռք բերուածը:

Տակաւի՛ն, փորձ կը կատարուի առնչելու Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծումը հայ-թրքական յարաբերութիւններու բարելաւման բանակցային գործընթացին հետ, այնպիսի մթնոլորտի մը մէջ, ուր բազմաթիւ հարցականներ կը դրուին այդ գործընթացի հայանպաստ ըլլալուն վերաբերեալ՝ մէկ կողմ դրած անոր ուղղակի վտանգը հայութեան պատմական իրաւունքներու ձեռքբերման պայքարին դէմ:

Այսօր, ուրեմն, Արցախի հայկականութեան նկատմամբ յանձնառութեան, Արցախի անվտանգութեան պահպանման նկատմամբ յանձնառութեան վերականգնումի օրն է:

Ժ. Յ.

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՊՐԻՍՄԱԿ

ԱԶԳԱԿՈՐԾԱՆ «ՔԱՐՏԷՍ»ՆԵՐՈՒ ԴԻՄԱՑ ԵՒ ԱՐՑԱԽԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵՆԷՆ ԵՏՔ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ՊԷՏՔ Է ՏԷՐ ԿԱՆԳՆԻ ԻՐ ՃԱԿԱՏԱԳԻՐԻՆ

(2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1991)

Նորօրեայ քաղաքական բազմաբնոյթ աճպարարութիւններու «պերճանք» մը կ'ապրի մարդկութիւնը համակ:

Պետութիւններու միջեւ առկայ տնտեսական շահարկումներու եւ խոլ մրցակցութիւններու կրկէսին մէջ, ցաւ ի սիրտ, ներկայ Հայաստանի պետական կառուցուածքը չունի պարտաւորեցնող հանգամանք կամ ազդու դերակատարութիւն:

Միջազգային որոշիչ կառոյցներու եւ աշխարհաքաղաքական ոլորտներու հզօր անդաստանին մէջ Հայաստանի ներկայութիւնը, գէթ հետագայ տասնամեակներու հաշուոյն, պարզապէս ցանկութիւններու պատկեր կը պարզէ:

Իսկ, հայ քաղաքական մտածողութեան հիմքը, թէեւ կը պարփակէ տեսական, բայց յուսալի ուրուագիծեր՝ նկատի ունենալով մեր ժամանակներու ծնունդ հայ պատմագէտներու եւ քաղաքագէտներու տիրական փաստը, այդուհանդերձ, յամեցող երեւոյթ կը մնան մօտիկ անցեալի կեանքը յիշեցնող քաղաքական այրերու վարքագիծերն ու ընկերային-հոգեբանական բարդոյթները:

Ի դէպ, այս բոլորին մասին հակիրճ անդրադարձ կը կատարուի, ո՛չ թէ ստորագնահատելու հայրենի մեր պետականութեան ընթացքը, եւ կամ՝ աղաւաղելու անոր դիմագիծն ու հասկացողութիւնը, այլեւ՝ միանգամայն շեշտելու համար այն կարեւորագոյն հայեցակարգը, որ գոյութիւն ունի ժողովուրդներու պատմութեան մէջ, թէ պետականութեան հիմնաքարն ու անոր կայունութեան երաշխիքը՝ նոյնինքն ժողովուրդի յարատեւութեան, կենսունակ զարգացման, հզօրանքին ու ստեղծագործ էութեան մէջ կը կայանայ:

Եւ, բացառաբար, նշեալ գործօններու առաւել ուժեղացումին մէջ է հայութեան եւ պետական մտածողութեան յառաջդիմութեան ընթացքը:

Արդարեւ,

Մտածումներու ոստում մը արձանագրելէ ետք, անցնինք հիմնականին:

Գաղտնիք չէ, այլեւ ամրագրուած իրողութիւն է, թէ Հայաստանի վերջին քսան տարիներու այսպէս ասած յառաջխաղացքին հիմնարար պատուանդանը կը հանդիսանայ Արցախի հերոսական մարտընչումն ու յաղթակերտ աւարտը:

Աւելի՛ն. քաղաքական, տնտեսական, ընկերային, մշակութային ազգազրական եւ ժողովրդային ցարդ իրազործուած բոլոր նուաճումներուն հէնքն ու ներուժը կը պարտինք Արցախեան խոյանքին:

Միւս կողմէ, մատնանշեալ իրողութիւններու անտեսումը. աժան ձեւով ուրացումն ու հեգնանքը՝ պետական կարգ մը այրերու կողմէ. հայրենիքի գոյութեան եւ ժողովուրդի վերապրումին հարուած հասցնող գործընթացներ են անտարակոյս:

Այս իմաստով, հայրենիքին մէջ ընդունուած չինութիւններու կամ հաճոյակատար կառոյցներու առատութիւնը միայն մասնակի եւ ոչ նպատակասլաց ընթացքներ կը նկատուին:

Ուրեմն, այս պարունակի մէջ հարկ է քննութեան առարկայ դարձնել քաղաքական ամէն գործառոյթ, առկայ մտահոգութիւններու իրաւութիւնը լոյսին բերել, ժողովրդային հասարակական եւ ազգային մտածողութեան միասնութիւնը անխախտ պահելով՝ ձեռնարկել համազգային ընդգրկուն եւ ամբողջական տեսադաշտի մը ձեւաւորման:

Նման խիզախ եւ յանդուգն գործընթացներու հաստատումին առընթեր, հայ քաղաքական մտքին վերապահուած անմիջական եւ կենսական նշանակութիւնը պիտի կայանայ՝ անվերապահ աջակցութիւնն ու նուիրաբերումը ազգին, բաղկացուցիչ բոլոր մասերու մասնակցութեամբ:

Եւ, արդեօք, յիշեցնե՛լ է պէտք, թէ Հայաստան հայրենիքի ու անոր պատմական թէ ներկայ հասկացողութեան մէջ վաւերական ներկայութիւն են Արցախը, Ջաւախքը, Նախիջեւանն ու Արեւմտահայաստանը:

Բայց,

Այսօրուան ներհայկական իրավիճակն ու ազգային գաղափարական ըմբռնումները զարմանազան ուրուագծումներու պատկեր կը պարզեն:

Սփիւռքի վերապահուած արդար դերակատարութեան, յատկապէս Արցախի պետականութեան կայացման եւ ժողովուրդի զարգացման գործընթացներուն մէջ տեսակ մը զգացական վերաբերում կը հրամցուի՝ հայրենի քաղաքական շրջանակներու կողմէ:

Ազգային պահանջատիրութեան եւ հեռակայ քաղաքական տեսլականներու շատ անգամ ներհակ վերլուծութիւններու ականատես սփիւռքահայութիւնը, պարտաւոր է իր ակնկալութիւններուն եւ մտահոգութիւններուն կենդանութիւն շնորհել, այլ ասած՝ տիրական ու բացատրելի պահանջները բանաձեւել եւ ամբողջ հայութեան եւ հայրենի պետական մտածողութեան սեփականութիւնը դարձնել:

Աւելի՛ն. ամէն քայլափոխի եւ պատեհ առիթի, իր անմիջական շրջապատին եւ ղեկավարութեան պէտք է յիշեցնէ, թէ անշրջանցելի է այն իրողութիւնը, որ ունի դարերու ծանրութիւն եւ պայմանաւորուած է ազգային միասնականութեան ստորոգելիներու ընդգծումով:

Այս առումով, հակառակի ամէն ընթացք, ինքնին ազգի մը կորուստին նպաստող թշնամական արարքներ են:

Յստակացնենք:

Արցախի գոյամարտն ու հրաշք յաղթանակներու ամբողջ տեսադաշտը՝ սոսկական բացատրութեամբ պէտք չէ ընկալել:

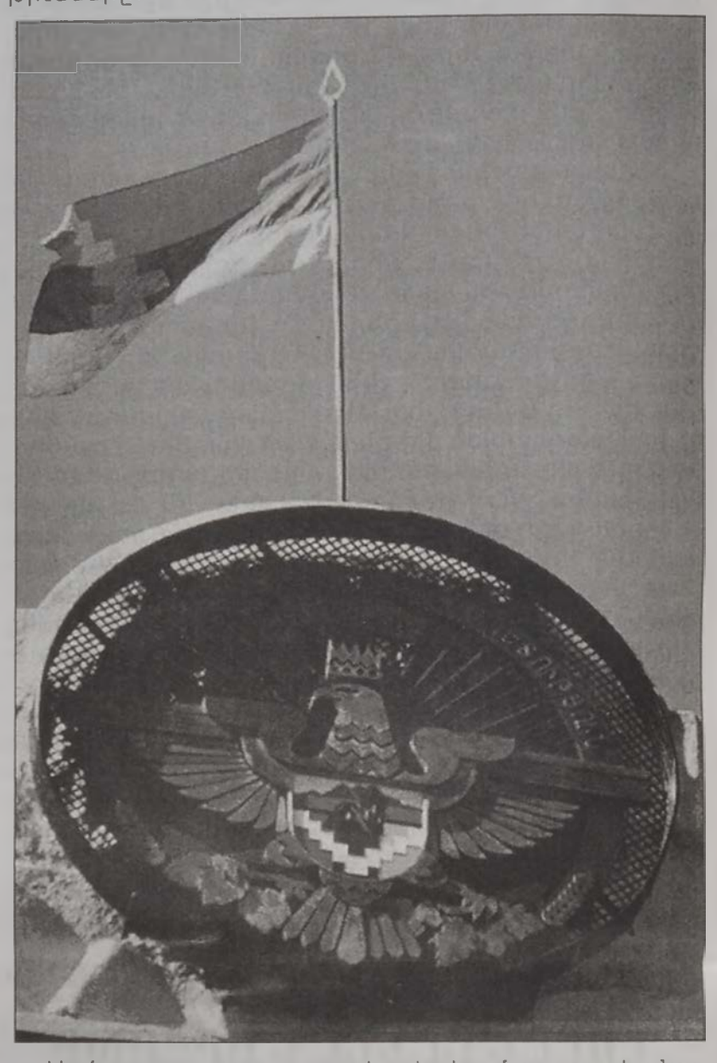
Փաստօրէն, հայ ժողովուրդը իր քաջարի եւ զոհաբերող զաւակներուն շնորհիւ, մեր ժամանակներու պանծալի յաղթերգը արձանագրեց բարբարոս թուրքին դէմ, որուն գոյութիւնը հայութեան բնաջնջումին մէջ կը կայանայ:

Արցախի ժողովուրդը անասելի տառապանքներուն եւ դժոխային պայմաններուն մէջ կերտեց իր լինելութեան պատուանդանը, հազարաւոր նահատակներու արեամբ վերականգնեց իր ազգային յիշողութիւնն ու մարդկային արժանապատուութիւնը. բարբարոսութիւններուն դէմ իր քաջարի կուրծքը ցցեց եւ պարտութեան մատնեց թուրք-ազերի խուժանը. եւ, ամբողջ մարդկութեան հասկցուց. թէ ազգերու գոյութենական պայքարն ու հայրենիքի ազատագրութիւնը՝ այլապէս ալ արժէքներ են՝ հաստատ եւ անբեկանելի:

Այսօր, անվերապահօրէն կարելի՛ է հաստատել, որ Հայաստանի տարածքային ներկայ եւ ապագայ ամբողջականութիւնը պայմանաւորուած է Արցախի պատուաբեր քաղաքական յաղթանակով:

Արդ, աշխարհաքաղաքական գլխապտոյտ ինչ-ինչ դասաւորումներու եւ գործընթացներու առկայութեան իսկ, հայութիւնը իր բոլոր շերտերով եւ մասերով ճակատագրուած է ըլլալ աւելի քան խորամանկ, էապէս զգաստ, անհունօրէն պայծառատես, քաղաքականօրէն պիրկ եւ դիւանագիտօրէն ճկուն, քաղաքականօրէն, ու շեշտակիօրէն՝ ազգային իր հպարտութեան տէր ու պաշտպան:

Յայտնապէս, նման պարզ ու վաւերականօրէն յստակ մտածողութեամբ կարելի է շրջանցել առկայ բոլոր քաղաքական խժդժութիւնները, մեծապետական թաքուն շահարկումներն ու ստեղծուած կացութիւնները:

Այո՛, ազգը պարտաւոր է լսել իր մտաւորականութեան, ազգային տեսլերով հրաւառ քաղաքագէտներուն, անցեալով վերապրելու կամքը ամբարող պատմագէտներուն, եւ, առհասարակ մարտունակութեամբ շնչող գործիչներուն, որոնց գիտակցական հայրենասիրութեամբ ազգը կը շարունակէ իր երթը:

Սակայն, վերոնշեալ արժէքներու իրականացման միտող եւ համապատասխան կառոյցներու բացակայութեան, միայն պատրանքներու հեշտանք մը հրամցուցած կ'ըլլանք մեր շրջապատին, ամբողջ ազգին:

Օտարամուտ, ապազգային եւ ազգակործան ամէն բնոյթի «քարտէս» հարկ է, որ արժանանայ հայ ժողովուրդի ընդդիմութեան: Իսկ, տուեալ պահուն եւ կացութեան մէջ, հայ պետական այրերու, հոգեւոր թէ հասարակական ղեկավարութեան միակ ապաւէնը կը հանդիսանայ այն հայութիւնը, որուն քաղաքական հասունութիւնն ու ազգային տեսլականը, խորապէս ձեւաւորած եւ լիարժէքօրէն պատրաստ է տէր կանգնելու իր ճակատագիրին. այդ կը յուշէ Մայիսեան փառահեղ յաղթանակն ու Արցախահայութեան գոյամարտը:

Հետեւաբար, հայրենի ներկայ քաղաքական այրերու ի գործ դրած մարտավարութիւնը պէտք է համարել սխալ հաշուարկներու հրմշտուք, որուն սկզբնաւորութիւնը եթէ տեսանելի է, ապա՝ անոր աւարտը միայն ազգակործան:

Մեզի պէս փոքր ժողովուրդներու վայել է անսալ նախնեաց առհաւական ամենապարզ թելադրանքին՝ հայ անհատի ներուժին հաւատալու եւ ասպետական հմայքին ընդառաջ կերտելու արժանավայել պետականութիւն:

Արցախահայութիւնը տուաւ այդ օրինակը, կը մնայ անոր ոգեկանութեան յարատեւութիւնը ապահովել՝ խօսքէն եւ կարգախօսներէն հեռու:

Իսկ համազգային զօրակոչի բացակայութեան, վտանգաւոր արահետներու «քարտէս»ներ կը սպասեն ամբողջ հայութեան:

ՀԱՄԲԻԿ ՊԻԼԱԼԵԱՆ

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ԱՐՑԱԽԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

ՁՕՐԻ ԲԱԼԱՅԵԱՆ ԿԸ ՊԱՇՏՊԱՆԷ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Խորհրդային խորհրդարանը երեքշաբթի օր Լեռնային Ղարաբաղի եւ Ազրպէյճանի միջեւ հակաճառութեան բեմ դարձաւ:

Լեռնային Ղարաբաղը երկուշաբթի օր ինքզինք եւ Շահումեանի շրջանը Ազրպէյճանէն անկախ հռչակած էր, իբրեւ «Լեռնային Ղարաբաղի Անկախ Հանրապետութիւն», եւ կոչ ուղղած էր ժողովուրդներու ներկայացուցիչներուն, որ ճանչնան զայն:

Ազրպէյճան, որ Խորհրդային Միութենէն անկախութիւն հռչակած է, մերժեց ընդունիլ Լեռնային Ղարաբաղի անկախութիւնը:

Ազերի ներկայացուցիչ Միթաթ Ապազով յայտնեց, թէ Լեռնային Ղարաբաղի անկախութեան յայտարարութիւնը հակասահմանադրական է: Ան դիտել տուաւ, որ հանրապետութիւններէն անջատուող շրջանները հակասահմանադրական ձեւով կը քանդեն գոյութիւն ունեցող համաձայնութիւնները:

«Ազրպէյճանի հանրապետութեան մէջ երէկուան անկախութեան ինքնագլուխ յայտարարութիւնը նման արարք մըն է ու անոր միակ նպատակը՝ ազերի եւ հայ համայնքներուն միջեւ տիալոկին հարուած հասցնել է», ըսաւ ան ու աւելցուց. «Զայն բացարձակապէս կը մերժենք»:

Ան յայտնեց. թէ ազերի խորհրդարանը եւս դատապարտած է Լեռնային Ղարաբաղի անկախութեան յայտարարութիւնը՝ իբրեւ հակասահմանադրական:

Իր կարգին, Լեռնային Ղարաբաղի երեսփոխան Ձօրի Բալայեան կոչ ուղղեց խորհրդարանին, որ արծարծէ Լեռնային Ղարաբաղի հարցը:

Մինչ ազերի երեսփոխաններ կը փորձէին լռեցնել զինք՝ Բալայեան դիտել տուաւ, որ «ժողովուրդ մը որ ուրիշ ժողովուրդներու իրաւունք չի տար ազատ ըլլալու, չի կրնար ի՛նք ազատ ըլլալ»:

Ան ըսաւ, թէ վերջին ամսուան ընթացքին, աւելի քան 100 հոգի սպանուած են եւ հայկական 24 գիւղեր իրենց բնակիչներէն պարպուած են՝ խորհրդային ղեկավարութեամբ զինուորական գործողութիւններու հետեւանքով:

Բալայեանի խօսքին ընթացքին, եւ հակառակ անոր որ քանի մը անգամներ խորհրդարանին մէջ զանգ հնչեց, անոր հասկցնելու համար թէ իրեն վերապահուած ժամանակը աւարտած է, ան շարունակեց խօսիլ, մինչեւ որ անոր բարձրախօսը անջատեցին:

Հայկական լրատու գործակալութիւն մը հաղորդեց, թէ Հայաստանի խորհրդարանին Արցախի հարցով զբաղող Մնայուն խորհուրդը յայտնած է թէ կ'ողջունէ Արցախի որոշումը ու զայն օրինաւոր կը նկատէ:

Խորհուրդին անդամները հաւանական նկատած են նաեւ. որ Հայաստան ճանչնայ Արցախի անկախութիւնը:

2 սեպտեմբեր 1991
«Ազդակ»

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

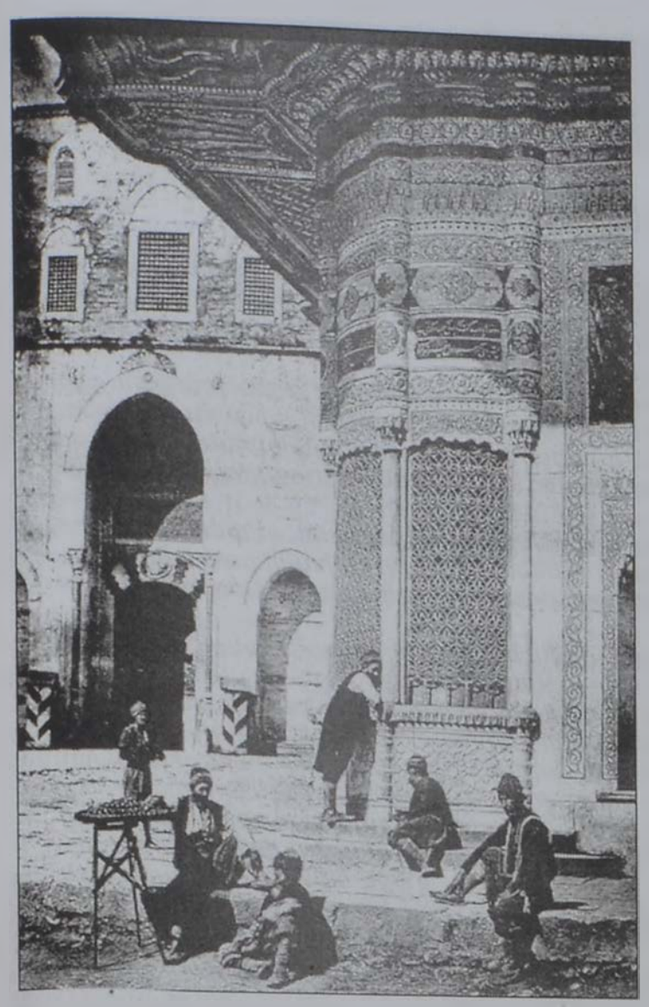
ԱՐՑԱԽՆ ՈՒ ՇԱՀՈՒՄԵԱՆԸ ԻՐԵՆՔ ՁԻՐԵՆՔ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԷՆ ԱՆԿԱԽ ԿԸ ՀՌՉԱԿԵՆ

Լեռնային Ղարաբաղի Մարզային Խորհուրդը եւ Շահումեանի Խորհուրդը, երկուշաբթի օր, «Լեռնային Ղարաբաղի Հայկական Հանրապետութիւն» անուան տակ, Ինքնավար Մարզն ու Շահումեանի շրջանը անկախ հռչակեցին Ազրպէյճանէն (որ անցեալ շաբաթ ինքզինք անկախ հռչակած էր Խորհրդային Միութենէն), ընդգծելով որ շրջանին մէջ խորհրդային Սահմանադրութիւնն ու Օրէնքը կը մնան ի զօրու:

Հայկական «Սնարք» լրատու գործակալութեան համաձայն. Մարզային Խորհուրդի մէկ բանբերը յայտնած է թէ Ինքնավար Մարզն ու Շահումեանը իրենց յոյսերը կտրած են Ազրպէյճանէն եւ Հայաստանէն եւ վերջին օրերու զարգացումներուն լոյսին տակ. իրենք կը հռչակեն անկախ հանրապետութիւն:

2 սեպտեմբեր 1991
«Ազդակ»

ՄԵԶՊՈՒՐԵԱՆ, ՆՈՒՊԱՐ-ՇԱՀՆԱԶԱՐԵԱՆ ԵՒ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ

Կրթական ծրագիրը կ՚ընդգրկէր երեք բաժանմունք՝ մանկապարտէզ, նախակրթարան եւ ուսումնարան: Դասաւանդութեան նիւթերն էին՝ հայերէն՝ գրաբար եւ աշխարհաբար. ֆրանսերէն, թրքերէն, հայոց պատմութիւն, աշխարհագրութիւն, հանրահաշիւ, երկրաչափութիւն, բնագիտութիւն, երաժշտութիւն եւ ձեռագործ: Տեսուչը եւ գլխաւոր դաստիարակը Մկրտիչ Մեզպուրեանն էր. դպրոցը ուներ նաեւ որակաւոր ուսուցիչ-ուսուցչուհիներ:

Իբրեւ անձնական վարժարան, Մեզպուրեանը զուրկ էր նիւթական մնայուն աղբիւրներէ եւ անոր միակ միջոցները կը գոյանային կրթաթոշակներէն: Այս պատճառով ալ նիւթական միջոցներու ապահովումը եւ պիտճեական հաշիւները միշտ ալ դժուարութեան մատնած էին տնօրէնութիւնը: 1896-ի տարեշրջանի աւարտէն ետք, նիւթական լուրջ դժուարութիւններու պատճառով, տնօրէնութեան որոշումով վարժարանը փակուեցաւ: Չորս տարի ետք, 1900-ին, Փալագաշեան ընտանիքին նիւթական աջակցութեամբ, Մեզպուրեան վարժարանի հիման վրայ, Գատըգիւղի մէջ բացուեցաւ Փալագաշեան գիշերօթիկ երկսեռ վարժարանը:

ՆՈՒՊԱՐ-ՇԱՀՆԱԶԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Նուպար-Շահնազարեան վարժարանը հիմնուեցաւ 1866-ին, Խասգիւղի մէջ, Ներսէս եպիսկոպոս Վարժապետեանի (հետագային՝ պատրիարք) ջանքերով, Կարապետ վարդապետ Շահնազարեանի կտակին, ինչպէս նաեւ Նուպար փաշայի նուիրատուութեան շնորհիւ:

Կարապետ վարդապետ ծնած էր 1814-ին, Իրանի Համատան քաղաքը: Ուսումը ստացած էր Մոսկուայի Լազարեան ճեմարանին մէջ եւ Թիֆլիսի Ներսիսեան վարժարանին վերատեսուչը եղած էր: 1849-ին փոխադրուած էր Պոլիս, ուր ազգային, հասարակական ու եկեղեցական բեղուն գործունէութիւն ունեցած էր: 1855-ին փոխադրուած էր Փարիզ, ուր տպարան հիմնած էր՝ հրատարակելով հայ մատենագիրներու երկերը: 1862-ին Մանչեսթրի հոգեւոր հովիւը եղած էր եւ հրատարակած՝ «Երկրագունդ» թերթը: 1865-ին Պոլսոյ մէջ վախճանած վարդապետը բաւական կոկիկ գումար մը աւանդ ձգած էր՝ զայն կտակելով կրթական գործին եւ վարժարանի մը կառուցման:

Ներսէս եպիսկոպոս, կտակին համաձայն, որոշեց նոր վարժարանը հիմնադրել Խասգիւղի մէջ, նկատի ունենալով շրջանին մէջ գործող Ներսէսեան վարժարանին դժուարութիւնները: Նոր վարժարանի մը կառուցման մէջ կարեւոր դեր ունեցաւ նաեւ Սկիւտարի ճեմարանին անշքացումը: Նախատեսուած էր նոր վարժարանը օժտել գիշերօթիկ բաժինով:

Սակայն Կարապետ վարդապետին կտակած գումարը անբաւարար ըլլալով վարժարանի մը կառուցման համար, Ներսէս եպիսկոպոս դիմեց Եգիպտոս՝ Նուպար փաշային, խնդրելով անոր նիւթական աջակցութիւնը. փաշան ընդառաջեց խնդրանքին՝ յանձնառու ըլլալով վճարել յաւելեալ բոլոր ծախսերը:

Այսպիսով, Խասգիւղի մէջ կառուցուեցաւ դպրոցական նոր շէնք մը. նորակառոյց վարժարանը իր երկու բարերարներուն անունով կոչուեցաւ Նուպար-Շահնազարեան ժառանգաւորաց գիշերօթիկ վարժարան: Ներսէս եպիսկոպոս ստանձնեց դպրոցին տնօրէնութիւնը, լուծել տուաւ Ներսէսեան վարժարանին վերին կարգերը եւ անոնց աշակերտները ուսուցիչներով միասին փոխադրեց նոր վարժարանը:

Նուպար-Շահնազարեանի կրթական ծրագիրը կ՚ընդգրկէր՝ հայերէն, ֆրանսերէն, թրքերէն, անգլերէն, թուաբանութիւն, հանրահաշիւ, երկրաչափութիւն, տիեզերագիտութիւն, հաշուապահութիւն, ընդհանուր եւ ազգային պատմութիւն եւ աշխարհագրութիւն:

Նուպար-Շահնազարեանի սաներէն ելան անուանի մտաւորականներ եւ ազգային-հասարակական գործիչներ, որոնցմէ յիշենք՝ Գրիգոր Զօհրապը, Եղիա Տէմիրճիպաշեանը եւ Միհաս Չերազը: Դպրոցը աշակերտներ ունէր ոչ միայն Պոլիսէն, այլ նաեւ՝ գաւառներէն: Աշակերտները, տնօրէնութեան աջակցութեամբ եւ ուսուցչական կազմին մասնակցութեամբ, 1870-1871 հրատարակեցին «Երկրագունտ» շաբաթաթերթը:

Նուպար-Շահնազարեանի դրամագլուխը կապուած էր օսմանեան արժեթուղթերուն: 1876-ին, սուլթան Ապտիւլ Ազիզի մահուան, Մուրատ Ե.ի գահակալութեան եւ անկէ ամիս մը ետք, պալատական յեղաշրջումով մը Մուրատ Ե.ի գահազրկման եւ սուլթան Համիտի գահակալութեան պայմաններուն տակ օսմանեան ելեւմտական շուկան ծանր հարուած ստացաւ եւ արժեթուղթերը մեծապէս արժեզրկուեցան: Այս պայմաններուն տակ վարժարանին դրամագլուխը ծանր հարուած ստացաւ:

Ստեղծուած կացութեան առջեւ վարժարանը նոյն տարին իսկ՝ 1876-ին փակեց իր դուռերը եւ իր ուսուցչական կազմով ու աշակերտութեամբ փոխադրուեցաւ Ներսէսեան վարժարան:

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Պոլսոյ հայկական վարժարաններուն մէջ կարեւոր եւ իւրայատուկ տեղ ու դեր ունեցաւ կրթական ուրոյն սկզբունքներով առաջնորդուող կրթական վաստակաւոր մշակ Ռեթէոս Պէրպէրեանի հիմնած սեփական կրթական հաստատութիւնը՝ Պերպէրեան վարժարանը:

Ռեթէոս Պէրպէրեան, որ Գատըգիւղի Համազասպեան վարժարանին տնօրէնն էր, հոգաբարձութեան հետ իր ունեցած հարցերուն պատճառով ձգեց Համազասպեանը եւ նոյն օրերուն՝ 1876-ին իր սեփական վարժարանը բացաւ նոյն շրջանին՝ Գատըգիւղի մէջ:

Ռեթէոս Պէրպէրեանի նպատակն էր իր սկզբունքներուն ու համոզումներուն համապատասխան դաստիարակչական կերպեր կիրարկել: Իր շուրջ որակաւոր ուսուցիչներու հոյլ մը համախմբելով՝ Պէրպէրեան իր վարժարանը օժտեց երկրորդականի ծրագիրով: Աշակերտութեան թիւը արագօրէն աւելնալով եւ դպրոցական շէնքին պայմանները սահմանափակ ըլլալով, երկու տարի ետք, 1878-ին վարժարանը փոխադրուեցաւ Սկիւտար:

Պէրպէրեան վարժարանը ուներ նախապատրաստական, նախակրթական եւ ուսումնարական բաժիններ, ինչպէս նաեւ՝ ցերեկային եւ գիշերօթիկի բաժիններ, նաեւ՝ ձրիավարժ բաժին: Բարձրագոյն դասարաններուն մէջ ուսումը ընդհանուրէն կը վերածուէր մասնագիտականի՝ գիտական, գրական, առեւտրական եւ մանկավարժական: Ուսուցումը կը տարուէր հայերէն, ֆրանսերէն, անգլերէն եւ արաբերէն լեզուներով: Շրջանաւարտները կը ստանային դպրութեան կամ գիտութեան պսակաւորի աստիճան: Պէրպէրեանի կրթական մակարդակը կը համապատասխանէր եւրոպական կրթական բարձրագոյն հաստատութիւններու մակարդակին եւ անկէ շրջանաւարտները իրաւունք կը ստանային իրենց ուսումը շարունակելու եւրոպական համալսարաններուն մէջ: Ձրիավարժ բաժինը աւարտողները պարտաւոր էին ուսուցչական ասպարէզ նետուելու եւ ծառայելու իրենց բնակած թաղի, գիւղի կամ քաղաքի վարժարանին մէջ:

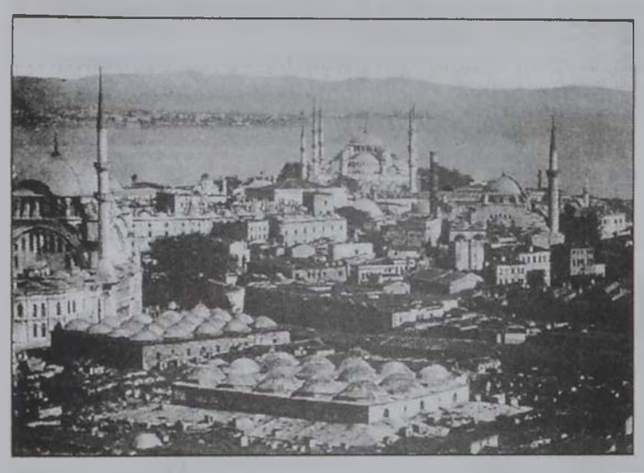
Պէրպէրեան վարժարանը ուներ նաեւ կիրակնօրեայ դասընթացքներու դրութիւն՝ օտար վարժարաններ յաճախող հայ ուսանողներու հայեցի կրթութեան համար:

Աւելի քան երեսուն տարի իր հիմնած եւ պաշտած վարժարանին տնօրէնութիւնը վարելէն ետք, Ռեթէոս Պէրպէրեան մահացաւ 1907-ին: 1909-ին տնօրէնութիւնը ստանձնեց Օննիկ Պէրպէրեան, իսկ 1911-ին՝ Շահան Պէրպէրեան:

Առաջին համաշխարհային պատերազմի բռնկումէն ետք, 1914-ին, Պէրպէրեանը փակեց իր դուռերը: Անիկա վերաբացուեցաւ պատերազմի աւարտէն ետք, Սկիւտարի թաղերէն Սելամսըզի մէջ, նախակրթարանի եւ լիսէի բաժիններով: 1924-ին դպրոցը փոխադրուեցաւ Եգիպտոս եւ շարունակեց գործել Գահիրէի մէջ, կրթական նոյն ծրագիրով: Անիկա փակուեցաւ 1934-ին, նիւթական դժուարութիւններու պատճառով:

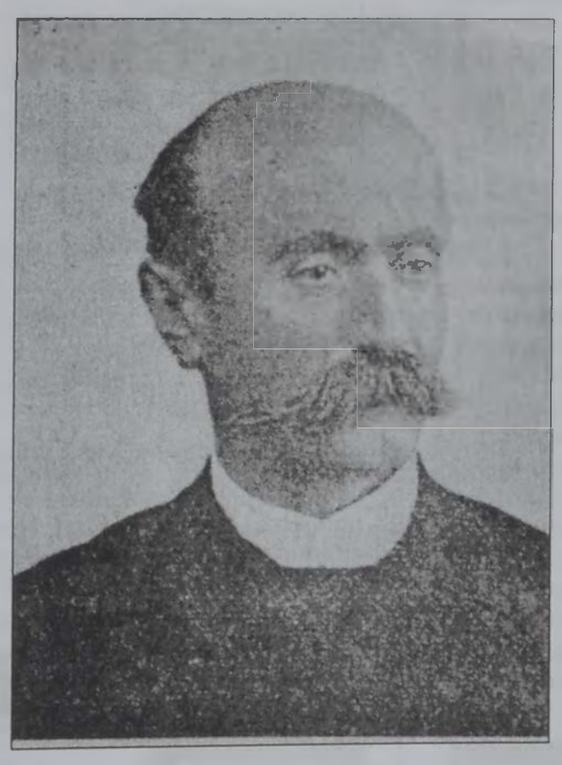
Պէրպէրեանը իր շուրջ կիսադարեան գոյութեան ընթացքին տուաւ մօտաւորապէս 450 շրջանաւարտ, որոնցմէ շատեր անուանի մտաւորականներ, ուսուցիչներ եւ ազգային ու հասարակական գործիչներ դարձան. անոնցմէ յիշենք՝ Ռուբէն Սեւակը, Շահան Շահնուրը, Վահան Թէքէեանը, Յովհաննէս Հինդլեանը, Նշան Գալֆայեանը, Մատթէոս Եկէնեանը, Կարապետ Տէմիրեանը, Միհրան Մալեանը, Արամ Նիկողոսեանը, Լեւոն Թաշճեանը, Միքէ Արապեանը, արձանագործ Յակոբ Արապեանը, բժիշկներ՝ Պետրոս Մախոխեանը եւ Պօղոս Քոլոլեանը:

ԱՍՊԵՏ ՄԱՆՃԻԿԵԱՆ

ՎԱՍՏԱԿԱՒՈՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ՄՇԱԿ ՌԵԹԷՈՍ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Կրթական բազմավաստակ մշակ, մանկավարժ, հրապարակախօս, տնտեսագէտ եւ սեփական վարժարանի հիմնադիր Ռեթէոս Պէրպէրեան ծնած է 10 հոկտեմբեր 1848-ին, Պոլսոյ Խասգիւղ քաղաքամասին մէջ:

Ուսումը ստացաւ ծննդավայրին Ներսէսեան վարժարանին մէջ՝ իբրեւ ուսուցիչներ ունենալով Թէոդորոս Զօրայեանը, Մատաթիա Գարագաշեանը, Թովմաս Թերզեանը եւ Ռեթիկ Հոճան: Դպրոցը աւարտեց 1866-ին եւ այնուհետեւ ուսուցչական ասպարէզ նետուեցաւ՝ պաշտօնավարելով Խասգիւղի Ներսէսեան եւ Նուպար-Շահնազարեան, Պալաթի Խորէնեան, Գարակէօմրիւքի եւ Իճատիէի, Կալաթասարայի, Ատրիանապոլսոյ, Սկիւտարի Փանոսեան եւ Գատըգիւղի Համազասպեան վարժարաններուն մէջ:

Տակաւին հազիւ 26 տարեկան երիտասարդ՝ ստանձնեց Համազասպեան վարժարանին տնօրէնութիւնը, բայց երկու տարի ետք, հոգաբարձութեան հետ հարցեր ունենալով, հրաժարական տուաւ, որմէ ետք իր սեփական վարժարանը բացաւ՝ անոր տնօրէնութիւնը վարելով եւ սերունդներ ամբողջ դաստիարակելով երեք տասնամեակներ շարունակ:

Կրթական գործունէութեան զուգընթաց, Պէրպէրեան անուանի դարձաւ իբրեւ հրապարակախօս՝ պոլսահայ մամուլին մէջ գործօն մասնակցութիւն բերելով ազգային-հասարակական կեանքին, գրելով հրապարակախօսական, փիլիսոփայական եւ մանկավարժական յօդուածներ ու աշխատութիւններ:

Ռեթէոս Պէրպէրեան ինքնաշխատութեամբ շատ լայն գիտելիքներ ամբարած էր եւ ուսուցանելու բացառիկ ընդունակութիւններով օժտուած էր: Հեղինակ է բանաստեղծութիւններու. «Առաջին տերեւը» ժողովածուն լոյս տեսաւ 1877-ին, իսկ «Խոհք եւ յուշք»՝ 1904-ին: Ալֆոնս տը Լամարթինէն թարգմանած է շարք մը բանաստեղծութիւններ: Մանկավարժական եւ բարոյագիտական իր սկզբունքները արտայայտած է շարք մը աշխատութիւններու մէջ. որոնց գլխաւորներն են «Դաստիարակի մը խօսքերը». հրատարակուած՝ 1901-ին, եւ «Դպրոց եւ դպրութիւն», հրատարակուած՝ 1907-ին.

Պէրպէրեան նաեւ գործօն մասնակցութիւն ունէր ազգային-հասարակական կեանքին մէջ եւ երկար տարիներ Ուսումնական խորհուրդին ատենապետը եղաւ:

Ռեթէոս Պէրպէրեան մահացաւ 7 ապրիլ 1907-ին, Պոլիս:

«ԱՌԱՔԵԼՈՑ»Ը...

Շարունակուած 4րդ էջէն

Համերգի աւարտին «Առաքելոց» երգչախումբի խմբավար Գրիգոր սրկ. Ալոզեան, խօսք առնելով, անդրադարձաւ ներկայ դժուար պայմաններուն մէջ նման խումբի մը ստեղծումին՝ ազգային եւ եկեղեցւոյ պայմաններէն բխած, որ կը միտի ժողովուրդը եկեղեցւոյ կապել: Ան շեշտեց, որ «Առաքելոց» երգչախումբը այդ աշխատանքին մէջ կարեւոր բաժին ունի, որովհետեւ շարականներով լեցուն համերգներով կը ներկայանայ հանրութեան: «Շարականները իրենց կարեւոր դերակատարութիւնը ունին ժողովուրդը դէպի եկեղեցի ուղղելու մէջ», հաստատեց Գրիգոր սրկ. Ալոզեան՝ աւելցնելով, որ այդ առաքելութեամբ է, որ երգչախումբը նաեւ կը գտնուի Քեսապի մէջ: Իր խօսքի աւարտին ան շնորհակալութիւն յայտնեց Լիբանանի եւ Բերիոյ թեմերու առաջնորդներ՝ Գեղամ եպս. Խաչերեանին եւ Շահան եպս. Սարգիսեանին, Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ հովիւ Եղիշէ քհնյ. Սարգիսեանին, թաղականութեան, ԼՕԽ-ին, եւ յատկապէս՝ բարերարներ Փոլատեան եղբայրներուն, որոնք մեծապէս սատար հանդիսացան Քեսապի համերգի յաջողութեան: Ան հաստատեց, որ հոգեւոր զարթօնքի շրջագիծին մէջ «Առաքելոց» երգչախումբը իր կարեւոր դերակատարութիւնը ունի: Խումբը պատահական պայմաններէ ծնած խումբ մը չէ, այլ եկեղեցւոյ եւ ազգային արժէքներու կողմէ դիտուած՝ անհրաժեշտութեան մը ծնունդն է:

Համերգին եզրափակիչ խօսքը փոխանցեց Շահան եպս. Սարգիսեանի ներկայացուցիչ, Կիլիկիոյ միաբանութենէն հայր Ղեւոնդ Բենթէզեան, որ շնորհակալական խօսք ուղղեց Լիբանանի եւ Բերիոյ թեմի առաջնորդներուն՝ նման համերգի մը ներկայացման համար: Ան կարեւորութեամբ շեշտեց շարականներու մեկնաբանութիւնը եւ անոնց ընդմէջէն հոգեւոր պահերու ստեղծումը: Ան բացատրեց, թէ շարականները առիթ կ'ընծայեն եկեղեցւոյ աւելի մօտէն ծանօթանալու:

Յայտնենք, որ կիրակի, 23 օգոստոսին, երգչախումբը Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ մեկնաբանեց Կոմիտասի պատարագը:

Հարկ է նշել, որ երգչախումբը մեծ տպաւորութիւն ձգեց տեղւոյն ժողովուրդին մէջ, որոնք մեծապէս գնահատեցին անդամներուն նուիրուածութեամբ կատարումները:

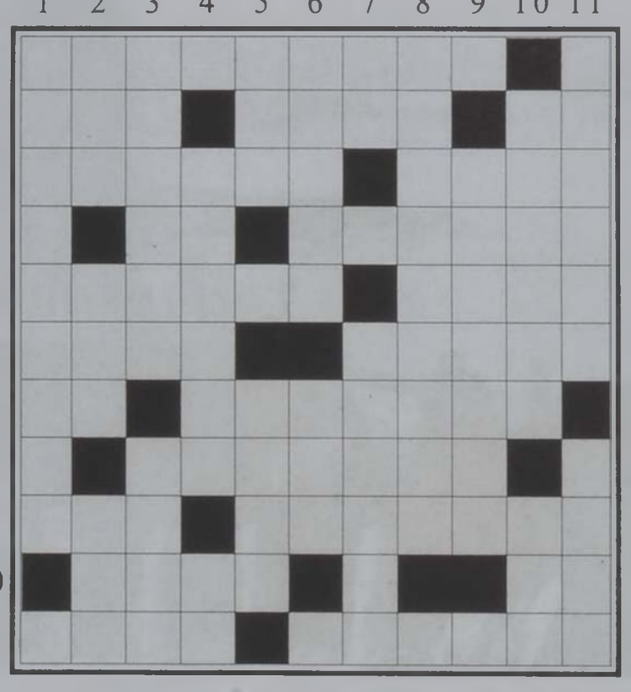
Յայտնենք, որ խումբը մնայուն փորձեր կը կատարէ, որպէսզի ամէն առիթներով պատրաստ ըլլայ իր համերգներով եւ իր առաքելութիւնը շարունակէ:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ. ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:00:

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7266

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Գրաւոր հաշուետուութիւն:
2. Հայ տղայ - Արական անուն - Ածականակերտ մասնիկ:
3. Տերեւներու ամբողջութիւն - Հրանիւթ:
4. Մովաթի քաղաքներէն - Մեղկանալ:
5. Նայուածք - Հորթ, ընջուղ:
6. Կոնակին վարի մասը - Սանդ:
7. Յուցական ածական - Տարփածու:
8. Իշխող:
9. Մնամէջ չորցուած դդում - Ապոտի եւ ջրածինի միացութեամբ յառաջացած քիմիական տարր:
10. Երանգ - Կրկնուած բաղաձայններ:
11. Ոգելից ըմպելի - Հայ նահապետ:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Թեթեւ մարմնամարզի տասը ձեւերը:
2. Նախամայր - Յիսուն առ հարիւր - Ուրուական:
3. Զանգակներու ձայն - Հոմանի:
4. Իգական անուն - Այբուբենէն:
5. Կուժ - Ասիական երկիր:
6. Հայաստանի քաղաքներէն - Հոյլ:
7. Կոնաբեր ծառ - Թեքում:
8. Մահմետականութեան վերաբերեալ:
9. Նշանաւոր, երեւելի:
10. Լուսարան, մկրտարան - Քաջ:
11. Խորհրդային երբեմնի վատահամբաւ բռնապետը - Վանայի մայրաքաղաքը:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

7				2	3		4	
8	4					6		
				7		1		8
4			6			3		
			1		9			
		3			2			6
3		8		1				
		4					1	5
	5		9	6				3

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսիներուն իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն *մէկ անգամ* գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ *ոչ մէկ պարագայի* արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՂԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7265

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

4	5	7	8	6	3	2	1	9
3	9	1	7	2	5	8	4	6
2	8	6	9	1	4	5	7	3
5	6	4	1	8	2	3	9	7
1	2	9	3	5	7	6	8	4
7	3	8	4	9	6	1	5	2
8	4	2	5	3	9	7	6	1
6	7	5	2	4	1	9	3	8
9	1	3	6	7	8	4	2	5

Ի՞նչ կ'բսեն ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ (21 *Մարտէն 20 Ապրիլ*)

Այս օրերուն ունիք վճռական կեցուածք մօտիկ ապագային հարցերը լաւ ձեւով տնօրինելու: Ջանացէք մնալ հաստատ:

ՑՈՒԼ (21 *Ապրիլէն 21 Մայիս*)

Եթէ ձեր գործին մէջ ունիք բարեկարգումի աշխատանքներ, այժմէն իսկ պէտք է գործի անցնիք զանոնք կարգադրելու: Մի տնտնաք, մի յետաձգէք ձեր գործերը:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 *Մայիսէն 21 Յունիս*)

Շնչառութեան մարզանք կատարեցէք դիւրութեամբ կատարելու ձեր աշխատանքները: Կարեւոր են այսպիսի մարզանքներ մասնաւորաբար մաքուր օդին: Մի ծուլանաք եւ կատարեցէք, շատ կ'օգտուիք:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 *Յունիսէն 23 Յուլիս*)

Եթէ կը կարծէք, թէ ձեր եկամուտը քիչ է, մի մտահոգուիք: Մօտիկ ապագային ան յաւելում պիտի կրէ, նախկինէն բարձր գումարով: Ուրախացէք:

ԱՌԻԻԾ (24 *Յուլիսէն 23 Օգոստոս*)

Ընտանեկան կամ ամուսնական կեանքի մէջ իւրաքանչիւր անձ պէտք է ստանձնէ իր պարտականութիւնը, որպէսզի օրը լաւ ընթանայ: Ուրեմն ձեր կարգին կատարեցէք ձեր պարտականութիւնը:

ԿՈՅՄ (24 *Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր*)

Չեզի համար երկար ժամանակի կարիք չկայ վերագտնելու համար ձեր հիանալի կորովը: Ուրեմն օրը պիտի ըլլայ եռանդուն աշխատանքով լեցուն:

ԿՇԻՌ (24 *Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր*)

Եթէ ամրան օրերուն մարզանք կատարած էք, անկասկած օգտուած էք, ուրեմն շարունակեցէք նոյն ծամբան, պիտի օգտուիք: Պահպանեցէք ձեր առողջութիւնը:

ԿԱՐԻՃ (24 *Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր*)

Ընտանեկան հարցեր եթէ ունիք, կատարեցէք ձեր պարտականութիւնը, բայց յարգելով իրաւունքի սահմանները: Մնացէք խոհեմ, յարգալիր, ոչ մսխող:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 *Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր*)

Ընտանեկան յարկը ոգեւորուած պիտի ըլլայ: Մասնաւորաբար ծնողները շատ պիտի ուրախանան իրենց գաւակներով: Օրը հաճելի պիտի ըլլայ:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 *Դեկտեմբերէն 20 Յունուար*)

Պիտի կրնաք ձեր օրուան ծախսերը կարգադրել նուազագոյն ծախսով: Ձեր խնայասիրութիւնը օգտակար պիտի ըլլայ ձեր պիտոեիին ածին:

ՄՈՎԱՆՈՑՇ (21 *Յունուարէն 19 Փետրուար*)

Խնամք տարէք ձեր արտաքին տեսքին: Ան կ'արտացոլայ ձեր հոգեկան վիճակը եւ ձեր անհատականութիւնը: Կարեւոր է յարդարուիլ պատշաճ ձեւով:

ՋՈՒԿ (20 *Փետրուարէն 20 Մարտ*)

Առանձնութեան պահերը պիտի գնահատէք իրենց ճիշդ արժէքով: Այս կը նշանակէ, թէ երբեմն պէտք է տեսակ մը հանգստանալ եւ խորհրդածել ընելիքի մասին:

ԱՐՁԱԿՐԱՆ

Սուրիական թղթոսկի	32,40	32,65
Քուէյթեան տինար	5190	5215
Յորդանանեան տինար	2100	2125
Պահրէյնեան տինար	3955	3980
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	407	409
Քաթարեան ռիալ	410	412
Սէուտական ռիալ	398	400
Օմանեան ռիալ	3865	3890
Եգիպտական կինէ	270	280
Անգլիական սթերլին	2415	2425
Զուիցերիական ֆրանք	1400	1410
Թրքական լիրա	980	990
Ճափոնական եէն	15,90	16,10
Ամերիկեան տոլար	1501	1514
Քանատական տոլար	1352	1362
Աւստրալիական տոլար	1238	1248
Եւրօ	2127	2137

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	337000	357000
Իրանեան մէկ ոսկի	327000	347000
Օսմանեան մէկ ոսկի	302000	322000
Մեքսիքական փեսոս	1,713,000	1,733,000
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	45,300,000	45,500,000
Մէկ օնս ոսկի ($)	946,00	947,00
Մէկ օնս արծաթ ($)	14,68	14,73

● Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Եւրօ	1,4240	1,4245
Քանատական տոլար	1,1015	1,1020
Զուիցերիական ֆրանք	1,0640	1,0645
Ճափոնական Եէն	93,10	93,15
Մէկ սթերլին	1,6165	1,6170

● Մէկ տոլար 376 դրամ

ԼՈՒՄԱՅԱՓՈՒՆ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ: ՀԵՌ. 01/252852

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

● Կրէյս Միսաքեանի մահուան առիթով փոխանակ ծաղկեպսակի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ կատարուած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Անթար ընտանիք 50,000 լ.ո., Մարիամ Սթեֆանի 50,000 լ.ո., Իսհաք Քիւարքիս 20,000 լ.ո., Ժան Շահին 50,000 լ.ո., Վազգէն Թորոսեան 20,000 լ.ո., «Տիամորէքս քօ» հաստատութիւն 150,000 լ.ո., Անժել Նաժարյան 10,000 լ.ո., Անթուանէթ Քէօշքարեան 10,000 լ.ո., Ռոպեր Սաֆօ 25,000 լ.ո., Յակոբ Գոյնեան 15,000 լ.ո., Սեդա Տէմիրճեան 10,000 լ.ո., «Պօղոս» հաստատութիւն 75,000 լ.ո., Ճաշարան «Զուիւր» 10 $, Յակոբ Գալենտերեան 20,000 լ.ո., Մանուկ Չիֆթեան 20,000 լ.ո., Պարսումեան ընտանիք 50,000 լ.ո.:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● Դեղարանի մը համար 18-էն 25 տարեկան երիտասարդ պաշտօնեայ մը, մոթորսիքլէթ վարելու արտօնագիրը՝ պայման: Հեռ. 01-581539:

1959 -2009 — 50 ՏԱՐԻ ՄԱՍԻՆ — 2 սեպտեմբեր

ՀԱՅՈՒ ՎԱՅԵԼ ԿԵՑՈՒԱԾՔ

Ամառնային եղանակի գիւղագնացութեան շրջանին Լիբանանի ամարանոցները կը լեցուին այլազան ազգի գիւղագնացներով, որոնք տարուան տասը ամիսներու ծանր աշխատանքէն եւ յոգնութենէն ետք կու գան իրենց հանգիստը փնտռելու գեղատեսիլ Լիբանանի հովոցներուն մէջ:

Հեռաւոր արաբական անապատներէ եկող սեւուտին, քուէյթցին, իրաքցին նի մը ամսուան համար կու գան, կը խառնուին Պէյրութէն եկող գիւղագնացներու հետ եւ միասին կ'ըմբոշխնեն այն բարիքները, զորս նախախնամութիւնը պարգեւած է մեր սիրուն Լիբանանին, ազատութեան եւ եղբայրութեան գեղեցիկ մթնոլորտի մէջ:

Պանդոկներու եւ զբօսավայրերու մէջ կեանքը կը խայտայ, ու ամէն մարդ, իր փնտռած հանդարտ կեանքին հետ, կ'ունենայ նաեւ իր նախասիրած հաճոյքը:

Լիբանան արաբական բոլոր երկիրներուն համար դարձած է Արեւելքի Փարիզը կամ Ժնիւեերիան:

Ասպնջական եւ հիւրասէր լիբանանցին ամէն գոհողութիւն յանձն կ'առնէ իր հիւրերուն կատարեալ հանգիստ ապահովելու համար:

Այս երկտող նախաբանէն ետք կ'ուզէի այսօր խօսիլ մեր հայ երիտասարդներուն մասին, որոնք մեծ բազմութիւններով ողողած են Լիբանանի գիւղերը:

Որպէս իրենց երկրորդ հայրենիքը, ազատ մթնոլորտի մէջ, իբրեւ հաւասարազօր քաղաքացիներ, անոնք կը վայելեն բոլոր բարիքները այս երկրին:

Ազգային բոլոր կազմակերպութիւնները իրենց գործունէութեան դաշտը կը փոխադրեն լեռները. եւ մենք ականատես կ'ըլլանք, գրեթէ ամէն շաբաթ, հայկական ձեռնարկի մը՝ հանդէս, ներկայացում, պարահանդէս, հաւաքական պտոյտներ, սկաուտական բանակում եւ այլն:

Այս բոլոր դրական եւ գեղեցիկ երեւոյթներու քովն ի վեր, երբեմն կը հանդիպինք տգեղ երեւոյթներու, որոնք հեռու են պատիւ բերելէ հայուն, մասնաւորաբար՝ հայ երիտասարդութեան:

Տեղացիի չափ մե՛նք ալ նախանձախնդիր պէտք է ըլլանք, որ այս վայրերու մէջ ոեւէ մէկու հանգիստը խանգարելու բնոյթ ունեցող դէպքեր չպատահին:

Հանրային վայրերու մէջ երբեմն կը պատահին այնպիսի դէպքեր, որոնք յառաջ կու գան մերայնոց չափազանցուած խանդավառ եւ անկարգապահ կեցուածքէն:

Հայ երիտասարդը իր կեցուածքով, գուսպ եւ լուրջ, պարտաւոր է օրինակ դառնալ բոլորին:

Հանրային զբօսարանները, պարասրահները սեփականութիւնը չեն ոեւէ մէկուն, եւ ոչ ոք իրաւունք ունի իմ մօտ նստած մէկ ուրիշին անհանգստութիւն պատճառել:

Փողոցներու մէջ խումբերով, գիշերը մինչեւ ուշ ատենները, ուրիշներու հանգիստը խռովել զանազան անախորժ երգերով եւ խժալուր պոռչտուքներով՝ հանդուրժելի չէ: Ուրիշներու ազատութիւնը կաշկանդել կամ արգելք ըլլալ անոնց՝ վայել չէ թէ՛ մեր, թէ՛ Լիբանանի համբաւին:

Դժբախտաբար երբեմն ականատես կ'ըլլանք այնպիսի դէպքերու, որոնք մեզի կը յիշեցնեն երբեմնի թրքական անճոռնի բարքերը:

*Բախտախաղի **թեաթրոն**ներու մէջ, շատ անգամ սա կամ նա երգն ու պարը պահանջելու համար, խմիչքի շիշեր կը պարէին օդին մէջ, որոնց կը հետեւէր գէնքն ու դանակը:*

- «Նուագախումբն եւ երգչուհիէն սա ինչ երգը պահանջեցինք, չերգեցին. քիչ մնաց պիտի յարձակէի եւ ծեծէի երգչուհին՝ կը պատմէր անցեալ օր հայ երիտասարդ մը՝ ինքն իրեն հեգնականութիւն մը տալով:

Քանի մը գաւաթ ըմպելին բաւական է, որ կորսնցնեն իրենց անձին հակակշիռը եւ պատճառ դառնան ցաւալի դէպքերու, որովհետեւ կան այնպիսիներ, որոնք կը կարծեն, թէ իրաւունք ունին ամէն բան ընելու, եւ ոեւէ մէկը պէտք չէ միջամտէ իրենց արարքին, որքան ալ ծանրակշիռ ըլլան անոր հետեւանքները:

Ականատես եղայ, վերջին օրերս, մէկ քանի դէպքերու, որոնք չնչին պատճառով մը սկսան, եւ եթէ կորովի միջամտութիւններ չըլլային, կրնային յանգիլ մինչեւ միջբեղային ցաւալի թիւրիմացութիւններու:

Մեր երիտասարդները աւտոյէ աւելի գգուշ, զգայացեալ եւ պատասխանատու ըլլան: Իրենց շուրջը պէտք է նային, եւ ընտանիքներով յաճախուած վայրերու մէջ, խմիչքի սեղաններուն վրայ չափ ու սահման պէտք է դնեն իրենց գուարճութեան եւ անհանգիստ չընեն իրենց քով նստողները, երբեմն շատ տգեղ խօսակցութիւններով:

Ամէն մարգի մէջ քաղաքակրթութեան օրինակներ կ'ուզենք առնել օտարէն: Ինչո՞ւ այս մարգին մէջ ալ չհետեւինք անոնց օրինակին:

Ճանչցած են մեզ իբրեւ պատուաւոր ու պարկեշտ ժողովուրդ: Չարատաւորենք տարիներու ընթացքին մեծ գոհողութիւններու գնով ձեռք բերուած մեր վարկը եւ կանխենք մեզմէ իւրաքանչիւրը իր շրջանակին մէջ, անախորժ բոլոր դէպքերը:

Ունենանք հայու վայել կեցուածք:

Գ. Գ.

ՕԴԵՐԵՒՈՅԹ — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2009 - *ՊԷՅՐՈՒԹ*

կ.ա. 6:00	կ.ա. 9:00	կ.ե. 12:00	կ.ե. 3:00	կ.ե. 6:00	կ.ե. 9:00
25°C	30°C	32°C	33°C	30°C	27°C

ԱՐԵՒՈՏ
ՑԵՐԵԿ՝ 33°C
ԽՈՆԱՒՈՒԹԻՒՆ՝ 47%

ՋԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆ
ԳԻՇԵՐ՝ 25°C
53%

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻ ՎԻՃԱԿԱԾԳՈՒԹԻՒՆ

Երէկ, Լիբանանի ֆութպոլի ֆետերասիոնի կեդրոնատեղիին մէջ տեղի ունեցաւ Լիբանանի ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի զտումի Ա. եւ Բ. հանգրուանի մրցումներուն վիճակածգութիւնը: Անոնք կը սկսին 10 հոկտեմբերին:

ՀՄԸՄ-ի ֆութպոլի ներկայացուցչական խումբը, որ մրցաշարքը պիտի սկսի Բ. հանգրուանէն, ցարդ իր մրցակիցին անունը չի գիտեր:

Թաքատտոմ Անքուն - Ջամալեք Շըհիմ մրցումին յաղթականը պիտի ճակատի Շեքքայի դէմ: Իսկ այս վերջին մրցումին յաղթականը պիտի ըլլայ ՀՄԸՄ-ի մրցակիցը:

ՀՄՄ-ի զտումի Բ. հանգրուանի մրցակիցը պիտի ըլլայ Ահլի Նապաքիէ:

Միւս կողմէ, այս շաբաթավերջին պիտի սկսի Լիբանանի ֆութպոլի ֆետերասիոնի բաժակի մրցաշարքը Նըժմէ - Սաֆա բացման մրցումով (շաբաթ, 5 սեպտեմբերին): Կիրակի օր տեղի պիտի ունենայ Անսար-Շապապ Սահել ճակատումը:

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆՑԻ ԻՐԱՒԱԲԱՐ՝ ԵՐԵՒԱՆԵԱՆ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ

Ինչպէս ծանօթ է, 11 - 13 սեպտեմբերին, Երեւանի մէջ տեղի պիտի ունենայ 20 տարեկանէն վար ժիւտոյի Եւրոպայի ախոյեանութիւնը:

Մրցաշարքին պիտի մասնակցի նաեւ Ազրպէյճան: Այդ պատուիրակութեան մաս պիտի կազմէ նաեւ ազրպէյճանցի **ժիւտոյի** միջազգային իրաւարար Վալան Մահերամով:

Հայաստանի **ժիւտոյի** ֆետերասիոնը կը յայտնէ, որ նախքան մրցաշարքին սկսիլը, ազրպէյճանցի երկու նախարար Երեւան պիտի ժամանէ: Առաջինն է երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան նախարար Ազար Ռահիմով, իսկ երկրորդը աշխատանքի եւ պաշտպանութեան նախարար Ֆիզուլի Ալեքպերով:

2010-Ի ՄՈՆՏԻԱԼԻ ԶՏՈՒՄԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ. ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԳՕՏԻ

ՇԱԲԱԹ ՕՐ ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՆ 21 ՃԱԿԱՏՈՒՄՆԵՐ

Եւրոպայի գօտիին մէջ շաբաթ, 5 սեպտեմբերին, տեղի պիտի ունենան 2010-ի Մոնտիալի զտումի մրցաշարքին գծով 21 ճակատումներ:

Այդ 21 մրցումներուն շարքին պիտի ըլլայ նաեւ Հայաստան-Պոսնիա հանդիպումը, որ տեղի պիտի ունենայ Երեւանի մէջ եւ պիտի սկսի ժամը 19:00-ին Պէյրութի ժամանակացոյցով:

Ստորեւ կու տանք մրցումներուն յայտագիրը (ժամերը Պէյրութի ժամանակացոյցով).

●Ա. ԽՄԲԱԿ	ԺԱՄ
Դանիա - Փորթուգալ	21:00
Հունգարիա - Շուէտ	21:00
●Բ. ԽՄԲԱԿ	
Մոլտաւիա - Լիւքսամպուրկ	20:00
Իսրայէլ - Լաթվիա	21:00
Զուիցերիա - Յունաստան	21:30
●Գ. ԽՄԲԱԿ	
Լեհաստան - Հիւսիսային Իրլանտա	21:30
Սլովաքիա - Չեխիա	21:30
●Դ. ԽՄԲԱԿ	
Ազրպէյճան - Ֆինլանտա	18:00
Ռուսիա - Լիխթընշթայն	19:00
●Ե. ԽՄԲԱԿ	
ՀԱՅԱՍՏԱՆ - Պոսնիա	19:00
Թուրքիա - Էսթոնիա	21:00
Սպանիա - Պելճիքա	23:00
●Զ. ԽՄԲԱԿ	
Ուքրանիա - Անտորրա	17:00
Խրուաթիա - Պիելոռուսիա	21:30
●Է. ԽՄԲԱԿ	
Աւստրալիա - Ֆարօ Կղզիներ	21:30
Ֆրանսա - Ռումանիա	22:00
●Ը. ԽՄԲԱԿ	
Պուլկարիա - Մոնթենեկրօ	20:30
Վրաստան - Իտալիա	21:00
Կիպրոս - Այիր	21:30
●Թ. ԽՄԲԱԿ	
Սկովտիա - Մակեդոնիա	17:00
Իսլանտա - Նորվեկիա	21:45

ԿԱԹՈՒՂՕ ԵՐԿՈՒ ՇԱԲԱԹ ՊԻՏԻ ԲԱՑԱԿԱՅԻ ԴԱՇՏԵՐԷՆ

Ա. Սէ. Միլանի միջնապահ Կենարօ Կաթուզօ, որ անցեալ շաբաթ օր Ինթեր Միլանի դէմ տեղի ունեցած մրցումին (Քալչիո) վիրաւորուեցաւ, երկու շաբաթ պիտի բացակայի դաշտերէն: 31 տարեկան Կաթուզօ, պիտի բացակայի դաշտերէն: 31 տարեկան Կաթուզօ, որ Միլանօ քաղաքի տերպիի մրցումին կարմիր քարտ մը ստացաւ, իր ակումբէն բացի պիտի բացակայի նաեւ Իտալիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին կատարելիք 2010-ի Մոնտիալի զտումի երկու մրցումներէն:

Աշխարհի ախոյեան Իտալիա վաղը չորեքշաբթի հիւրը պիտի ըլլայ Վրաստանի, իսկ շաբաթ, 9 սեպտեմբերին պիտի հիւրընկալէ Պուլկարիան:

ՆՈՐ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆԻՆ ՄԷՋ

Վարդան Միճասեան

Ինչպէս ծանօթ է, անցեալ շաբաթ, Հայաստանի հաւաքականի գլխաւոր մարզիչ Վարդան Միճասեան հրապարակեց իր կազմը 2010-ի Մոնտիալի զտումի մրցաշարքի յաջորդ երկու մրցումներուն համար:

Նախքան մանրամասնութիւններուն անցնիլը, նշենք, որ 5 սեպտեմբերին Հայաստանի հիւրը պիտի ըլլայ Պոսնիա, իսկ 9 սեպտեմբերին Պելճիքա: Առաջին մրցումը տեղի պիտի ունենայ ժամը 18:00-ին, իսկ երկրորդը ժամը 19:00-ին (երկուքն ալ Պէյրութի ժամանակացոյցով):

Արդէն իսկ երէկ, հայրենի կազմը Փիւնիկի մարզադպրոցի խաղադաշտին մէջ սկսաւ իր մարզումներուն:

Այդ ուսումնամարզական հաւաքը պիտի երկարի մինչեւ Պելճիքայի դէմ տեղի ունենալիք մրցումը:

Հայաստանի կազմը, բաղդատմամբ էսթոնիոյ դէմ տեղի ունեցած զտումի մրցումին, կրած է կարգ մը փոփոխութիւններ նկատի ունենալով, որ նկատի չեն առնուած վեց մարզիկներ:

Ակնկալուածին նման, կազմէն պիտի բացակայի բերդապահ Ռոման Պերեզովսքի, որ կը մնայ վիրաւոր: Պիտի բացակային նաեւ միջնապահներ Լեւոն Փաչաճեան, Արթուր Ոսկանեան, Արտակ Տաշեան, յառաջապահներ Էդկար Մանուչարեան, Արա Յակոբեան եւ Գէորգ Ղազարեան: Բացակայ է նաեւ Փիւնիկի մաս կազմող պրազիլցի յառաջապահ Մարքոս: Թէեւ ան անցեալ ամիս Մոլտաւիոյ դէմ տեղի ունեցած ֆութպոլի միջազգային բարեկամական մրցումին դաշտ ներկայացաւ, սակայն զտումի մրցումներուն չի կրնար դաշտ ներկայանալ:

Տեղին է նշել, որ Միճասեան բաւական աշխուժացուցած է կազմը: Առաջին անգամ ըլլալով հաւաքական հրաւիրուած են բերդապահ Գրիգոր Մելիքսեթեան եւ միջնապահ Արտակ Գրիգորեան: Կարճ բացակայութենէ ետք կազմին կը միանայ փորձառու միջնապահ Կարէն Ալեքսանեան:

Ստորեւ կը ներկայացնենք Վարդան Միճասեանի կողմէ նկատի առնուած մարզիկներուն անունները.

Միջնապահներ.- Գէորգ Գասպարով (Ուլիս), Ստեփան Ղազարեան (Բանանց) եւ Գրիգոր Մելիքսեթեան (Փիւնիկ):

Միջնապահներ.- Ռոպերթ Արզումանեան (Ռանտերս, Դանիա), Սարգիս Յովսէփեան, Վահագն Միճասեան (Փիւնիկ), Հրայր Մկոյեան (Ուլիս). Ալեքսանտր Թադէոսեան, Աղուան Մկրտչեան (Միքա) եւ Էդուարդ Կակոսեան (Բանանց):

Միջնապահներ.- Արարատ Առաքելեան (Մեթալուրկ, Ուքրանիա). Արթուր Ետիկարեան. Կարէն Մկրտչեան (Փիւնիկ). Դաւիթ Գրիգորեան. Կարէն Ալեքսանեան (Ուլիս). Արտաւազդ Քարամեան (Թիմիշոարա, Ռումանիա) եւ Արտակ Գրիգորեան (Արարատ):

Յառաջապահներ.- Հենրիխ Մխիթարեան (Մեթալուրկ), Եղիա Եաւրուեան (Մաքապի Թել Աւիւ, Իսրայէլ), Յովհաննէս Գոհարեան (ՊԱԹ, Պիելոռուսիա) եւ Արման Քարամեան (Թիմիշոարա):

ՉԵԼՍԻԻ ԽՄԲԱՊԵՏ ԹԵՐԻ ԻՐ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՆԳ ՏԱՐԻՈՎ ԵՐԿԱՐԱՁԳԵՑ

Անգլիոյ ֆութպոլի ազգային խումբի եւ Չելսիի խմբապետ ճոն Թերի հինգ տարիով երկարաձգեց իր պայմանագրութիւնը լոնտոնեան կազմին հետ: Այսպիսով, ան մինչեւ 2013-2014 տարեշրջանի աւարտը պիտի մնայ «Սթեմֆըրտ Պրիճ»:

ճոն Թերի

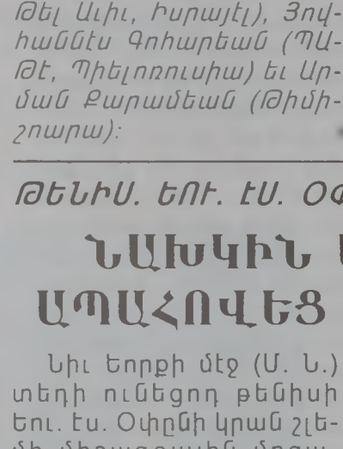
28 տարեկան Թերի, որ 14 տարեկանէն մաս կը կազմէ Չելսիի, այս տարեշրջանին սկիզբը մերժեց ընդունիլ Մանչեսթըր Սիթիէն իրեն ներկայացած առաջարկը:

Ըստ անգլիական մամուլին, այս նոր համաձայնագիրի կնքումը արժեց 66,5 միլիոն ամերիկեան տոլար (41 միլիոն **փաունտ**): Եթէ այս համաձայնագիրը այդքան արժեց, ուրեմն ան կը դառնայ Անգլիոյ մէջ ամէնէն աւելի շատ վճարուող մարզիկը (շաբաթական 160 հազար **փաունտ**):

Թերի, որ Չելսիի հետ ֆութպոլիստի իր արհեստավարժ ասպարէզը սկսաւ 1998-ին, Անգլիոյ լիկայի բաժակի մրցաշարքին գծով տեղի ունեցած մրցումի մը ընթացքին, ակումբին հետ կատարած է աւելի քան 400 մրցում:

Ան Չելսիի հետ երկու անգամ (2005 եւ 2006) շահեցաւ Անգլիոյ ֆութպոլի ախոյեանութիւնը, երեք անգամ Անգլիոյ բաժակը, իսկ երկու անգամ ալ լիկայի բաժակը:

ԿՐՈՍՍՕ ՄԻԱՑԱՒ ԵՒՎԵՆԹՈՒՍԻ

Ֆապիօ Կրոսսօ

Իտալացի յետսապահ Ֆապիօ Կրոսսօ իր ակումբը Լիոնը լքելով միացաւ Եուվենթուսի, յայտնեցին իտալական ակումբին պատասխանատուները: 31 տարեկան Կրոսսօ երեք տարուան պայմանագրութիւն մը ստորագրեց իր նոր կազմին հետ փոխան 2 միլիոն եւրոյի (սկզբնական շրջանին): Այս գումարը կրնայ բարձրանալ 3 միլիոն եւրոյի անոր կատարած մրցումները նկատի ունենալէ ետք:

Այսպիսով, երկու տարեշրջան ֆրանսական կազմին մաս կազմելէ ետք Կրոսսօ կը վերադառնայ Իտալիա: Նախապէս ան մաս կազմած է Փալերմոյի եւ Ինթեր Միլանի:

Նախքան անոր այս փոխանցումը, Եուվենթուսի մարզիչ Չիրօ Ֆերարայի տարած աշխատանքներուն շնորհիւ խումբին միացան պրազիլցի **փլէյմէյքըր** Տիեկօ (Վերտըր Պրեմընէն), Ֆելիփէ Մելօ (Ֆիորենթինայէն) եւ Ֆապիօ Քանաւարօ (Ռեալ Մատրիտէն), մինչ Եուվէ Պարսելոնայէն փոխ առաւ ուրուկուէյցի յետսապահ Մարթին Քասերեսը:

ՖԻՏԸ-Ի ԿՈՂՄԷ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒԱԾ ՆՈՐ ԴԱՍԱՒՈՐՄԱՆ ՄԷՋ

ԼԵՒՈՆ ԱՐՈՆԵԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑԱՒ ԵՐՐՈՐԴ ԴԻՐՔ

ՖԻՏԸ-ն (ճատրակի միջազգային ֆետերասիոնը) երէկ հրապարակեց ճատրակի տղոց եւ աղջկանց, ինչպէս նաեւ աշխարհի ազգային խումբերուն նոր ընդհանուր դասաւորումը:

Հայրենի միջազգային վարպետ Լեւոն Արոնեան մէկ դիրքի ոստում մը արձանագրելով բարձրացաւ երրորդ դիրք: Արոնեան վերջին անգամ այդ դիրքին վրայ կը գտնուէր յուլիս 2006-ին, որմէ ետք միշտ կը մնար առաջին տասնեակին մէջ:

Հայրենի վարպետներուն մէջ երկրորդ բարձր դիրքը կը գրաւէ Վլատիմիր Յակոբեան (36-րդ), ապա Գաբրիէլ Սարգսեան (54-րդ): Առաջին հարիւրին մէջ կը գտնուի Հայաստանի ախոյեան Արման Փաշիկեան (70-րդ):

Ինչ կը վերաբերի աղջկանց դասաւորման, ամէնէն բարձր դիրքը կը գրաւէ Էլինա Դանիէլեան (17-րդ), որ նախապէս կը գրաւէր 14-րդ դիրքը: Նահանջ արձանագրեց նաեւ Լիլիթ Մկրտչեան, որ գրաւեց 28-րդ դիրքը (նախապէս 26-րդ):

Ինչ կը վերաբերի Հայաստանի տղոց հաւաքականին, անիկա ՖԻՏԸ-ի անդամ 144 երկիրներուն մէջ կը գրաւէ 10-րդ դիրքը: Այժմու դրութեամբ, Հայաստան ունի 27 մեծ վարպետ եւ 22 միջազգային վարպետ:

Ռուսիա կը գրաւէ առաջին դիրքը, իսկ անոր ետին յաջորդաբար երկրորդ եւ երրորդ դիրքերը կը գրաւեն Ուքրանիա եւ Իսրայէլ:

Ստորեւ կու տանք երէկ հրապարակուած նոր դասաւորումը.

+ՏՂԱՔ	ԿԷՏ
1.- Վեսելին Թոփալով (Պուլկարիա)	2813
2.- Վիշվանաթան Անանտ (Հնդկաստան)	2788
3.- Լեւոն Արոնեան (ՀԱՅԱՍՏԱՆ)	2773
26.- Սերկէյ Մովսիսեան (Սլովաքիա)	2711
34.- Վլատիմիր Յակոբեան (ՀԱՅԱՍՏԱՆ)	2698
54.- Գաբրիէլ Սարգսեան (ՀԱՅԱՍՏԱՆ)	2678
70.- Արման Փաշիկեան (ՀԱՅԱՍՏԱՆ)	2663

+ԱՂՋԻԿՆԵՐ	
1.- Ժուտիթ Փոլկար (Հունգարիա)	2687
2.- Հումփի Քոներու (Հնդկաստան)	2595
3.- Եիֆան Հու (Չինաստան)	2585
17.- Էլինա Դանիէլեան (ՀԱՅԱՍՏԱՆ)	2489
28.- Լիլիթ Մկրտչեան (ՀԱՅԱՍՏԱՆ)	2468

Ստորեւ կու տանք ազգային խումբերուն դասաւորումը.

●ՏՂԱՔ	ԿԷՏ
1.- Ռուսիա	2728
2.- Ուքրանիա	2697
3.- Իսրայէլ	2651
6.- Ազրպէյճան	2641
10.- ՀԱՅԱՍՏԱՆ	2630
52.- Թուրքիա	2462
80.- Սուրիա	2285
92.- Լիբանան	2233

●ԱՂՋԻԿՆԵՐ	
1.- Ռուսիա	2472
2.- Չինաստան	2471
3.- Վրաստան	2440
18.- ՀԱՅԱՍՏԱՆ	2255
28.- Ազրպէյճան	2208
41.- Թուրքիա	2106
68.- Սուրիա	1944
78.- Լիբանան	1904

ԹԵՆԻՍ. ԵՈՒ. ԷՍ. ՕՓԸՆ

ՆԱԽԿԻՆ ԱԽՈՅԵԱՆ ՔՈՒԶՆԵՑՈՎԱ ԱՊԱՀՈՎԵՑ Բ. ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ԻՐ ՏՈՄՍԸ

Նիւ Եորքի մէջ (Մ. Ն.) տեղի ունեցող թենիսի Եու. Էս. Օփընի կրան շլեմի միջազգային մրցաշարքին ծիրին մէջ, երէկ շարունակուեցան Ա. հանգրուանի մրցումները:

Նախկին ախոյեան Սվեթլանա Քուզնեցովա (Ռուսիա, 6-րդ) 6 - 3 եւ 6 - 2 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Ժուլիա Ճորճը (Գերմանիա), ապահովեց Բ. հանգրուանի իր տոմսը: Ճորճ դասուած է 92-րդ աշխարհի ընդհանուր դասաւորման մէջ:

Բ. հանգրուանին անոր մրցակիցը պիտի ըլլայ Անաստասիա Սեւաստովան (Լաթվիա), որ 6 - 3 եւ 7 - 5 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Թամարին Թանասուկառնը (Թայլանտ):

Սվեթլանա Քուզնեցովա

16-րդ դասուած ֆրանսացի Վիրժինի Ռազանօ դուրս մնաց մրցաշարքէն 6 - 4 եւ 6 - 3 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք պելճիքացի Եանինա Վիքմայըրէն:

Տղոց մրցումներուն, ֆրանսացի Ճօ-Ուիլֆրիտ Ցոնկա (7-րդ) իր կարգին ապահովեց Բ. հանգրուանի իր տոմսը 6 - 0, 6 - 2 եւ 6 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք ամերիկացի Ջէյս Պուշարը:

Ամերիկացի էնտի Ռոտիք (5-րդ) իր կարգին յաղթանակ արձանագրեց 6 - 1, 6 - 4 եւ 6 - 2 արդիւնքով պարտութեան մատնելով Պիոռն Փոռն (Գերմանիա, 84-րդ):

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

● Արա Ղազարեանի հոգւոյն տէր եւ տիկին Յարութիւն Ղազարեան եւ ընտանիք 200 $ ԼՕՒ-ի Շրջանային վարչութեան:

www.homenetmenlebanon.org

ՄԻԱՍԻՆ ԱԻԵԼԻ ՁՕՐԱՒՈՐ ԵՆՔ TOGETHER WE ARE STRONGER
AFHIL ԱՖՀԻԼ
Home Medical Equipment Services
AFIL HEALTH CLUB
P.T.S. AMBULANCE
AFIL CAR - LIFE - TRAVEL - X-PAT
UNIVERSITY FUND
AFHIL Mednet Network Clinics

ՀՅ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԸՆԴՈՒՆԵԼԻ ԿԸ ՆԿԱՏԷ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

քողարկուած պայմանները ներկայ են փաստաթուղթին մէջ», «Ազատութիւն» ռատիոկայանին ըսաւ Մարգարեան: «Կը ցաւիմ, որ մեր նախագահը կ'ուզէ որ ստորագրելու փաստաթուղթ մը, որուն իրաւունքը չունի: Ոչ մէկ իշխանութիւն իրաւունք ունի ցեղասպանութեան հարցը սակարկութեան նիւթ դարձնելու եւ սերունդներու հաշուոյն յայտարարութիւններ կատարելու», շեշտեց Մարգարեան:

Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ յարաբերութիւններ հաստատելու մասին փաստաթուղթը կը նախատեսէ պատմական հարցերով ենթայանձնախումբի գործունէութիւնը հայ, թուրք եւ զուիցերիացի մասնագէտներու մասնակցութեամբ: Այս գծով Մարգարեան ըսաւ. «Կարելի է ատիկա տարբեր ձեւով մեկնաբանել, բայց ես շատ լաւ կը յիշեմ ապրիլին Օպամայի մէկ յայտարարութիւնը նոյնինքն Թուրքիոյ մէջ: Ան կ'ըսէր, որ իր կարծիքը չէ փոխուած ցեղասպանութեան հարցին գծով, եւ շատ ուրախ է, որ երկու երկիրները հիմա կը ձեռնարկեն դիւանագիտական յարաբերութիւններու, որոնց ընթացքին պիտի քննարկուի նաեւ այս հարցը: Այն ժամանակ մեզի համար շփոթ յառաջացուց այդ մէկը, սակայն այսօր պարզ է, որ խօսքը ինչի կը վերաբերի»:

Դաշնակցութիւնը կը պնդէ, որ հայ-թրքական յարաբերութիւնը առանց նախապայմանների պէտք է հաստատուին: «Եթէ պայմաններ պէտք է դնէինք, մենք պէտք է ըլլայինք պայման դնողը ցեղասպանութեան հարցի ճանաչումը Թուրքիոյ կողմէ», մանրամասնեց Հրանդ Մարգարեան: «Եթէ այդ հարցը մենք չենք արծարծեր մեծագոյն զիջումը կը կատարենք», աւելցուց ան:

Պատասխանելով այն հարցումին, թէ ինչպէ՞ս կը բացատրէ երկուշաբթի օրուան յայտարարութիւնը, այն պարագային, երբ վերջերս Սերժ Սարգսեան «Պի. Պի. Սի.»ին տրուած հարցազրոյցին ընթացքին հայ-թրքական յարաբերութիւններուն առնչութեամբ յայտարարած էր, թէ թրքական կողմէն չի տեսներ մեծ ցանկութիւն կամ ձգտում համաձայնութիւններու իրագործման գծով, Մարգարեան ըսաւ. «Երբ տեսան, որ Հայաստան կրնայ ետ քաշուիլ այս գործընթացէն, դարձեալ խայծ մը ներկայացուցին աւելի խորացնելու համար Հայաստանի մուտքը այս գործընթացին մէջ: Ասկէ շահողը միայն Թուրքիան է եւ ոչ թէ Հայաստանը»:

Ըստ անոր, Հայաստան աւելի խորքային առումով կը ներքաշուի մեծ խաղին մէջ եւ ոչ մէկ երաշխիք կայ, որ երկու ամիս ետք Թուրքիոյ խորհրդարանը այդ ստորագրուած համաձայնագիրը պիտի վաւերացնէ:

Ան տարակուսանք յայտնեց արձանագրութեան այն ձեւակերպումին վերաբերեալ, թէ կը վերահաստատուի երկու երկիրներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող ընդհանուր սահմանի փոխադարձ ճանաչումը: «Անհրաժեշտ չէր, որ այդ յարաբերութիւնները ստեղծելու համար մենք պարտաւորուէինք Թուրքիոյ սահմանները ճանչնալ:

Որովհետեւ ՄԱԿ-ի յայտարարագիրը ստորագրելով մենք արդէն ճանչցած ենք բոլոր երկիրներուն սահմանները եւ հողային ամբողջականութիւնը: Եւ կան բազմաթիւ երկիրներ, որոնք դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատած են առանց նոյնիսկ իրարու հողային ամբողջականութիւնը, սահմանները ճանչնալու: Այդ յաւելեալ գինը ինչո՞ւ վճարած ենք, ի՞նչ ստանալու համար վճարած ենք... յայտնի չէ», հարց տուաւ ՀՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչը:

Ան շեշտեց, որ Դաշնակցութիւնը իր յառաջիկայ քայլը պատրաստած է: «(Ասիկա) վիրաւորական է, մեր շահերուն դէմ երեւոյթ է, եւ մենք յառաջիկայ երկու ամսուան ընթացքին ամէն ինչ պիտի ընենք հասարակութեան տեղեակ պահելու համաձայնագիրի բուն էութեան եւ քողարկուած հարցերուն մասին», եզրափակեց Հրանդ Մարգարեան:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՄՈՒԼԸ Կ'ԱՆԴՐԱԴԱՌՆԱՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

«Եւ ահա հայկական քայլ մը», «Ենի Շաֆաք» «Հայկական հարցին մէջ հաշտութեան քայլ», իսկ «Ջաման» «Անգարա-Երեւան գիծին վրայ նոր ժամանակաշրջան»:

«Թուտէյզ Ջաման» օրաթերթը իր «Թուրքիա եւ Հայաստան դիւանագիտական կապերու պիտի նախայաստան դիւանագիտական կապերու պիտի նախաձեռնեն» խորագիրը կրող լրատուութեան մէջ կը յայտնէ, որ երկու երկիրները, որոնք սահմանակից են, Միացեալ Նահանգներու դաշնակիցներ են եւ խաղաղութեան ուղղութեամբ ընթանալու համար ամերիկեան ու եւրոպական ճնշումներու ենթարկուեցան:

«Երկու երկիրներու խորհրդարանները պէտք է վաւերացնեն դիւանագիտական յարաբերութիւններու բնականոնացման համաձայնութիւն մը, իսկ Թուրքիոյ մէջ ազգայնական զգացումն ու Հայաստանի մտադրութեանց նկատմամբ կասկածները նկատառելի կերպով բարձր են: Նաեւ հակառակ գործընթացը առանց նախապայմաններու յառաջ մղելու համաձայնութեան, Թուրքիոյ վարչապետը զայն կապած է Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ վէճի լուծման», կը նշէ օրաթերթը:

«Բայց եւ այնպէս, Թուրքիա ակներեւ կերպով կը ձգտի իբրեւ շրջանային պետութիւն եւ ռազմավարական ու յաճախ անկայուն շրջանի մը մէջ ցանկալի դաշնակիցի իր հետզհետէ աճող կերպարը ամրապնդել», կ'ըսէ «Թուտէյզ Ջաման»:

Թրքական օրաթերթը կը մատնանշէ, որ «Հայաստանի հետ մերձեցումը կը զուգադիպի քիւրտ քաղաքացիներուն հետ երկարատեւ վէճը լուծելու ջանքերուն, եւ երկու հարցերն ալ Եւրոպական Միութեան անդամակցութիւնը ապահովելու թրքական ջանքերուն համար կենսական են»:

Օրաթերթը կը յայտնէ, որ «թրքական կառավարութիւնը զերծ չէ ներքին ճնշումէ, մասնաւորաբար ազգայնականներու կողմէ, որոնք կը հաւատան, թէ վարչապետ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան կը փորձէ աշխարհիկ սկզբունքները ականահարել: Այդ ներքին մասնատուածութիւնը նպաստած է հայկական հարցին մէջ յառաջդիմութեան դանդաղեցման»:

«Հիւրրիյէթ» իր կարգին կը յայտնէ, որ «Սարգսեան, որ իր երկրին մէջ ծայրայեղ աջակողմեան ընդդիմութեան կողմէ Թուրքիոյ հետ կապի որեւէ բարելաւում դադրեցնելու ճնշումի կ'ենթարկուի, շաբաթ վերջին յայտնեց, որ հոկտեմբերին Թուրքիա պիտի գայ այն ժամանակ միայն, երբ սահմանը բացուած ըլլայ: Կը նախատեսուի, որ (Թուրքիոյ եւ Հայաստանի միջեւ) միացեալ յայտարարութիւնը, որ կը խոստանայ կապերու հաստատումը, Սարգսեանի մտահոգութիւնները փարատէ»:

Միջազգային մամուլ

«*Ռոյթըրզ*», *ԱՖՓ* եւ «*Էսոշիէյթըտ Փրես*» լրատու գործակալութիւնները, «*Պի. Պի. Սի.*»ն, «*Նիւ Եորք Թայմզ*», «*Ուաշինկթըն Փոսթ*», «*Այրիշ Թայմզ*» եւ «*Լը Մոնտ*» օրաթերթերը իրենց կարգին անդրադարձան Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ երկկողմ յարաբերութիւններու զարգացման արձանագրութիւններու նախնական ստորագրութեան:

Սեպտեմբեր Արշու «*Նիւ Եորք Թայմզ*» օրաթերթին մէջ կը գրէ, որ «երկու երկիրներն ալ կը յուսան, որ սահմանին բացումը նպաստէ դժուարութեան մատնուած իրենց տնտեսութիւններուն:...Թուրքիոյ համար Հայաստանի հետ աւելի լաւ յարաբերութիւնները կրնան բարելաւել առիթները Եւրոպական Միութեան անոր անդամակցութեան, մանաւանդ որ ցեղասպանութեան հարցը կը շարունակէ մնալ անդամակցութեան գլխաւոր արգելքներէն մէկը»:

Ան կը նշէ, որ երկու երկիրներուն միջեւ «վէճի կեդրոնական նիւթը ցեղասպանութիւնն է, որուն շուրջ պատմագէտներու միջեւ վէճերը չնչին են»:

Ըստ «Ռոյթըրզ» լրատու գործակալութեան, «սահմանը բանալը եւ Հայաստանի հետ յարաբերութեան հաստատումը պիտի նպաստեն շրջանին մէջ Թուրքիոյ ազդեցութեան բարելաւման եւ օժանդակեն Եւրոպական Միութեան անդամակցութեան անոր ձգտումին: Ատիկա նաեւ ծովու վրայ ելք չունեցող եւ համաշխարհային տնտեսական տագնապէն տառապող Հայաստանին դէպի թրքական եւ եւրոպական շուկաները մուտք պիտի ապահովէ: Սակայն Արեւմուտքին համար քարիւղի եւ կազի մատակարար եւ Եւրոպայի ծրագրած «Նապուքօ» խողովակաշարին կազի մատակարարման բանալի Ազրպէյճանը զայրացնելու վտանգը կը դիմագրաւէ»:

«Ռոյթըրզ» այլ լրատուութեամբ մը կ'անդրադառնայ երկկողմ յարաբերութեան արձանագրութեան միացեալ յայտարարութեան Թուրքիոյ տնտեսութեան վրայ արդէն իսկ ունեցած ազդեցութեան եւ կը յայտնէ, որ մինչ ներդրողներ Անգարայի եւ Երեւանի միջեւ Թուրքիոյ Եւրոպական Միութեան անդամակցութեան նպաստող դիւանագիտական քայլը «մարսեցին», թրքական բաժնետոմսերու գինը երէկ բարձրացաւ:

Պոլսոյ սակարանը երկուշաբթի օր երկու առ հարիւրի անկում կրելէ ետք երէկ բարձրացած է 0.85 առ հարիւրով: Դրամատուներու բաժնետոմսերը ամէնէն աւելի բարձրացումը կրած են: Անոնք բարձրացած են 1.45 առ հարիւրով:

Բրիտանական «*Թայմզ*» օրաթերթը կը գրէ, որ «բանակցութիւնները տակաւին շարք մը վտանգներու առջեւ են: Ատոնց շարքին են Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման գործընթացին մէջ Հայաստանի ջանքերը: Հակառակ անոր որ Սերժ Սարգսեան յայտարարած է, որ ատիկա յարաբերութեանց կարգաւորումը պիտի չխանգարէ, Թուրքիոյ մէջ կոտորածներուն հետ կապուած ազգայնական տրամադրութիւնները տակաւին զգալի են: Հայաստանի հետ իր յարաբերութիւնները կարգաւորելով Թուրքիա կը բարձրացնէ Եւրոպական Միութիւն մուտք գործելու իր առիթները:

Զուիցերիական «*Թրիպիւն տը Ժընեւ*» օրաթերթը կը գրէ. «Հայաստանն ու Թուրքիան իրարու հետ դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատելու եւ սահմանները բանալու ուղղութեամբ հասան համաձայնութեան: Տասնեակ տարիներ տեւած անվստահութեան եւ փոխադարձ մեղադրանքներէն ետք ասիկա երկու դրացիները հաշտեցնող կարեւոր քայլ մըն էր»:

«*Պի. Պի. Սի.*» իր կարգին կը նշէ. «Թուրքիա եւ դրացի Հայաստան տասնեակ տարիներ տեւած ցաւալի անվստահութենէն ետք աւելի մօտեցան դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման»:

Սպանական «Էլ Փայիս» կը գրէ. «Հայաստանը եւ Թուրքիան մօտ են դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման: Մօտ հարիւր տարի շարունակուող թշնամութենէն ետք երկու երկիրները սահմանները բանալու ճամբուն վրայ կը գտնուին»:

«Եուրօ Նիուզ» կայքէջը կը յայտնէ. «Թշնամի դրացիներուն միջեւ յարաբերութիւնները կը բարելաւուին: Հարիւրամեայ անվստահութենէն ետք կամացկամաց բարելաւուող յարաբերութիւններու սկիզբը եղաւ անցեալ տարի Հայաստանի մայրաքաղաքին մէջ տեղի ունեցած աննախադէպ հանդիպումը երկու երկիրներու նախագահներուն միջեւ»:

Գերմանական «Տէօյչը Վելէ» կը յայտնէ, որ «ֆութպոլային դիւանագիտութիւնը նոր զարգացումներ կ'արձանագրէ Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութիւններու կարգաւորման մէջ: 14 հոկտեմբերին ֆութպոլի խաղը դիտելու համար Սերժ Սարգսեանի Թուրքիա գալը ապահովելու համար Անգարան անակնկալ քայլեր առաւ»:

Ֆրանսական «Լը Մոնտ» օրաթերթը կը նշէ. «Թուրքիան եւ Հայաստանը դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման ճամբուն վրայ են: 1991-էն ի վեր Անգարան Երեւանի հետ դիւանագիտական յարաբերութիւններ չունի»:

Միացեալ Նահանգներ եւ Ֆրանսա կ'ողջունեն

Միացեալ Նահանգներ երկուշաբթի ուշ գիշերին ողջունեցին Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման ծրագիրը յայտնելով, որ պատրաստ են առ ի զօրակցութիւն բարելաւուած յարաբերութիւններուն «սերտ կերպով աշխատելու» երկու կողմերուն հետ:

Ըստ ԱՖՓ լրատու գործակալութեան, Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Իան Քելի յայտնած է, որ «Միացեալ Նահանգներ ջերմօրէն կ'ողջունեն այսօր Թուրքիոյ եւ Հայաստանի կողմէ կատարուած միացեալ յայտարարութիւնը: Միացեալ Նահանգներու կեցուածքը երկար ատենէ ի վեր եղած է եւ կը շարունակէ մնալ այն, թէ բնականոնացումը պէտք է տեղի ունենայ առանց նախապայմաններու եւ խելամիտ ժամանակամիջոցի մը ընթացքին: Կը շարունակենք պատրաստ մնալ երկու կառավարութիւններուն հետ սերտ կերպով աշխատելու առ ի զօրակցութիւն բնականոնացման, պատմական գործընթաց մը, որ պիտի նպաստէ ամբողջ շրջանին մէջ խաղաղութեան, ապահովութեան եւ կայունութեան հաստատման»:

Ֆրանսայի նախագահ Նիքոլա Սարքոզի ողջունեց Հայաստան-Թուրքիա յայտարարութիւնը: Ան յայտարարեց, որ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ յարաբերութեանց բնականոնացումը պատմական կարեւորութիւն ունեցող դէպք մը պիտի ըլլայ եւ պիտի նպաստէ շրջանային կայունութեան»:

Սարքոզիի գրասենեակը հրապարակեց յայտարարութիւն մը յայտնելով, որ Ֆրանսա Թուրքիան եւ Հայաստանը կը քաջալերէ «կրկնապատկելու իրենց ջանքերը, որպէսզի անոնք կարենան շուտով ստորագրել համաձայնութիւն մը, որ պատմական դէպք մը պիտի ըլլայ եւ նպաստէ շրջանին մէջ կայունութեան հաստատման»:

Ազրպէյճանի հակազդեցութիւնը

Ազրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Ելխան Փոլուխով ԱՖՓ լրատու գործակալութեան յայտնեց, որ Պաքու ինքնավստահ է, որ Անգարա առանց Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին շուրջ համաձայնութեան Հայաստան-Թուրքիա սահմանը բանալու գծով համաձայնութիւն պիտի չգոյացնէ:

«Ազրպէյճանի կեցուածքը հիմնուած է Հայաստան-Թուրքիա սահմանի բացման հարցով Թուրքիոյ բարձրաստիճան պաշտօնատարներու բազմաթիւ յայտարարութիւններուն վրայ: Առանց Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման, սահմանի բացումը պիտի հակասէր Ազրպէյճանի շահերուն»:

Թրքական նախապայմանը անփոփոխ կը մնայ

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Ահմեթ Տաւութօղլու թրքական «*Էն.Թի.Վի.*» պատկերասփիւռի կայանին հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին, մեկնաբանելով Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ յարաբերութիւններու նոր հանգրուանը, յայտարարեց, որ Թուրքիան Ազրպէյճանի դէմ որեւէ քայլի չի ձեռնարկեր:

Ան նաեւ նշեց, որ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ կը ճանչցուին սահմանները, կը հաստատուին դիւանագիտական յարաբերութիւններ եւ «եթէ ամէն ինչ լաւ ընթանայ, կը բացուին նաեւ դեսպանատուները»:

Արձանագրութիւններու ստորագրութիւնը կրնայ տեղի ունենալ Զուիցերիոյ մէջ

Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ միջնորդի դեր ստանձնած Զուիցերիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան ներկայացուցիչ Նատին Օլիվիերի «Tert.am» կայքէջին հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ յարաբերութիւններու զարգացումը կարեւոր նկատեց: Օլիվիերիի համաձայն, միջնորդի դերը ինքնին գաղտնապահութիւն կը պահանջէ, եւ այդ իսկ պատճառով ան չուզեց բանակցութեան բոլոր մանրամասնութիւնները բացայայտել:

Ան ըսաւ, թէ երէկ հրապարակուած հաղորդագրութիւնը ընթացող բանակցային գործընթացին մէջ շատ կարեւոր քայլ էր:

Օլիվիերի յայտնեց, որ Զուիցերիա երկու տարուան 2008-ի եւ 2009-ի տարիներուն ընթացքին միջնորդի դեր կատարած է արդէն: Ան նաեւ նշեց, որ միջնորդի դեր կատարելու խնդրանքով Հայաստանն ու Թուրքիան Զուիցերիոյ դիմած են եւ Զուիցերիան պատրաստ է աջակցելու շրջանին մէջ խաղաղութեան եւ կայունութեան հաստատման:

Հարցազրոյցի վերջաւորութեան Օլիվիերի հաղորդեց, որ արձանագրութիւններու ստորագրութեան արարողութիւնը տեղի կրնայ ունենալ Զուիցերիոյ մէջ:

«ՄԵՆՔ ԵՐԲԵՔ ՉԵՆՔ ՍՏԱԾ ԵՒ . . .»

Շարունակուած Ա. էջէն

«Հասկնալի է, որ հրապարակուածին մէջ կային կէտեր, որոնք կը տարբերին, որոշ պարագաներու սկզբունքօրէն, մեր պատկերացուցած իտէալական լուծումէն: Բայց փաստ է նաեւ, որ բոլոր ներգրաւած դերակատարները արդէն շատ լաւ կը գիտակցին, որ Արցախի ժողովուրդի ինքնորոշման իրաւունքի իրականացումն ու Լեռնային Ղարաբաղի բազմաշերտ անվտանգութեան երաշխաւորման խնդիրները առանցքային են», ըսած է երկրին նախագահը:

«Այս տագնապին մէջ հայ ժողովուրդը եղած է գոյատեւման եւ ազատութեան համար պայքարող ժողովուրդի դերին մէջ, եւ որեւէ մէկը իրաւունք ունի ապրելու իր իրաւունքը արիւնով պաշտպանած Արցախը «նախայարձակ» կոչելու: Մեր պատասխանը ասոր պէտք է միշտ կտրուկ, վստահ եւ համոզիչ ըլլայ», ընդգծած է Ս. Սարգսեան:

Հայաստանի նախագահը անդրադարձած է նաեւ հայ-թրքական յարաբերութիւններուն վերաբերեալ երկուշաբթի օր նախաստորագրուած փաստաթուղթերուն:

Երէկ հրապարակուած նախագիծերը երեք առանցքային իրականութիւն կ'արտացոլեն.

1.- Ինչպէս բազմիցս ըսած եմ, Թուրքիոյ հետ մեր վարած բանակցութիւնները եւ ձեռք բերուած համաձայնութիւնները չեն պարունակեր Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի կամ անոր կապուած որեւէ այլ խնդիրի հետ առնչուող որեւէ նախապայման:

2.- Ինչպէս միշտ կը պնդենք, հայ-թրքական յարաբերութիւններու պատմական հարթութեան հարցերը պէտք է քննարկուին միջկառավարական յանձնախումբի ենթայանձնախումբերէն մէկուն ձեւաչափով, եւ ոչ թէ պատմաբաններու յանձնախումբի կողմէ:

3.- Առաջին անգամ անկախ Հայաստանի պատմութեան մէջ կարեւորագոյն միջազգային փաստաթուղթերու ստորագրման պիտի նախորդեն հանրային քննարկումներ: Անոնք կարելիութիւն պիտի տան բոլոր տեսակէտներն ու մօտեցումները լսելու», ըսած է Ս. Սարգսեան՝ աւելցնելով, որ յառաջիկային աշխուժ քննարկումներ տեղի պիտի ունենան Սփիւռքի հայկական համայնքներուն եւ միջազգային հետազօտական կեդրոններուն մէջ:

TAXI HOVIG

Taxiի սպասարկութիւն Լիբանանի եւ Սուրիոյ բոլոր շրջանները:

●Պուրճ Համուտէն դէպի օդակայան 20,000 լ. ոսկի:

●Մասնաւոր սպասարկութիւն դէպի Լաթաքիա եւ Քեսապ: Դիմել՝ հեռ. 03-579440:

HIFOD
Tel. 04-540973
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
Կաղամբի լիցք՝
միսով
+ աղցան
+ անուշեղէն
Սակ՝ 10,000 լ.ո.

BOGHOS OPTIC
Autoroute Jdeideh
Tel.: 01-870016 03-194688

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:00:

●ՄԱՀԱՋԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

●Հաստատութիւն մը կարիքը ունի ծանուցումներ հաւաքող լիաժամ կամ կիսաժամ պաշտօնեաներու, ինչպէս նաեւ երիտասարդ ցրուիչներու (մոթորսիքլէթ ունենալը՝ պայման): Հետաքրքրուողները կրնան դիմել հեռաձայնելով 03-648916 թիւին:

Այցելեցէ՛ք ՁՈՄի պաշտօնական կայքը
ՁԱՒԱՐԵԱՆ
ZAVARIAN
1904 - 2009
A.R.F ZAVARIAN STUDENT ASSOCIATION
www.zavarian.org

KODAK ընկերութիւնը կարիքը ունի electronic ուսանած երիտասարդի մը: Հետաքրքրուողները կրնան իրենց «Սի. Վի.»ն ուղարկել հետեւեալ ե-նամակին՝ kanekour@dm.net.lb, կամ հեռաձայնել 03-286678 թիւին: